

Molk je srebro

Ugledni londonski list *Independent* je pred dnevi objavil novico, da je bila tako imenovana Sevsova zbirka srebrna, največja in najrazkošnejša kolekcija rimske srebrnine, najdena v Jugoslaviji, natančneje v Istri, in nato leta 1977 po ukazu vplivne jugoslovanske osebnosti po diplomatskem kanalu prethotapljena v London, ne da bi za to vedel tamkajšnji jugoslovanski veleposlanik. List dodaja, da so v operaciji prenosa vmešani tudi nekateri arabski trgovci, ki so priskrbeli ponarejena dovoljenja za domnevni izvoz zaklada z Bližnjega vzhoda ter neki Titov sorodnik.

Afera, ki ji še ni videti konca in resničnega začetka, je pokukala na dan, ko je slovit londonska avkcijška hiša Sotheby, s pomočjo katere bo sedanji lastnik umetniškega zaklada lord Northampton (posедуje 14 od 30 najdenih predmetov) skušal prodati zbirko, svetu objavila, naj se v določenem času oglasijo vsi, ki menijo, da bi skrivnostno srebro utegnili biti njihova last. Dražba oziroma prodaja je namreč veljala le, če se ve, čigavi so predmeti. Novemu lastniku Sevsovega srebra bi lahko brez vsake odškodnine odvzeli vse kupljeno takoj, čim bi se pojavil kdorkoli, ki bi dokazal, da je izvorni lastnik zaklada. Sotheby se je preko Uneska, Interpola in drugih mednarodnih institucij obrnil na 29 držav (med njimi tudi na Jugoslavijo).

naj v določenem roku dokažejo morebitno lastništvo. In glej, naše oblasti so dobesedno v zadnjem trenutku res odposlale javnosti neznane podatke, kar kaže, da *Independent* vendarle ni meril nenančno.

Del hrvaških arheoloških krogov, med njimi je najbolj glasna direktorica arheološkega muzeja v Pulju Vesna Girardi Jurkić, namiguje na istrski izvor zaklada. Istra je bila v 4. in 5. stoletju (iz tega časa je 200 do 300 milijonov dolarjev vredno Sevsovo srebro) zelo bogata pokrajina rimskega cesarstva. Jurkićeva je med drugim izjavila, da misli, da so pri nas posamezniki, ki bi mogli neizpodbitno potrditi, da je bilo srebro najdeno v okviru arheološkega najdišča Barbariga-Betiga, ki pa je pod upravo JLA, kar pomeni, da je tja arheologom dostop prepovedan. Zanimivo je, da je omenjeni londonski list namignil, da so srebro pravzaprav našle posebne enote JLA, in sicer v neki kraški vrtini med Puljem in Rovinjem. Za to informacijo naj bi stal tudi Scotland Yard. Na razmišljanje Jurkićeve in Angležev se je sorazmerno hitro oglašila JLA in preko svojega zastopnika dala vedeti, da armada ni našla nobenega zaklada ter da je mešanje arheologije in vojske pravzaprav nov napad na JLA. Zanimivo je, da je v tem sporočilu govor samo o redni JLA, nič

pa o delovanju in obstoju vojaško-policijskih enot s posebnimi nalogami. Od reakcij lahko omenimo še pismo Aleksandra Broza, Titovega sina, ki je zanikal vsako zvezo s srebrom.

Če v tej fazi afeze poignemo črto, je očitnih nekaj nalog in vprašanj. Tudi če srebro ni jugoslovansko. Na primer: zakaj naša JLA ne dovoljuje delovanja arheologov na zemljišču pod svojo upravo, za katero je znano, da je staroslovsko izredno bogato. Za ilustracijo podatek, da je narodnotlačilska avstrijska vojska v svojem času dovoljevala posege arheologov na istem območju in seveda tudi drugod. Na ozemlju preostale Jugoslavije mora, ko bager naleti na počen glineni lonček, takoj priteči arheolog (tako je tudi prav), na vojaškem ozemlju, kjer kar mrgoli ostankov rimskih vil, pa bi na arheologe morda celo streljali. Naslednje vprašanje je, če je bilo Sevsovo srebro res najdeno in kako je zapustilo državo. Kdo je lahko ukazal, naj se 30 srebrnih posod spremeni v diplomatsko pošto? Kdo je Jugoslaviji ukradel to srebro? Naša diplomacija ima čez glavo tekočih težav (Litva, eksekucije novinarjev v prijateljskem Iraku), zdaj pa še to nesrečno srebro, ki se ga glede na vloženih zahitev naših oblasti pri Sothebyu morda vendarle drži kakšen prašek istrskega apnenca.

Skandal pa je in še bo v vsakem primeru velik. Ne glede na to, da je 200 milijonov dolarjev tudi za državo velik denar (umetniška in arheološka vrednost sta posebno poglavje), bi nekateri radi molčali in zamočali. Včasih so rekli, da je molk zlato. V našem primeru je srebro.

M. BAUER

Bo sezonsko delo postalo bolj cenjeno?

V Posavju v januarju že 1335 brezposelnih

SEVNICA — Tudi v Posavju se vse bolj povečuje nezaposlenost, in ker tudi napovedi niso prav nič obetajoče, bo poslej moralo biti vsako, tudi sezonsko delo, bolj dragoceno.

Kot so nam povedali v strokovnih službah enote republiškega zavoda za zaposlovanje v Sevnici, pričakujejo pri sezonskem delu večjo odzivnost domačih iskalcev zaposlitve. Podjetja, ki potrebujejo sezonske delavce, naj bi pravočasno javljala svoje potrebe ter primerno organizirala delo in pošteno plačala opravljeno delo. Pričakujejo, da ob ugodnih pogojih ne bo dosti posameznikov, zlasti ne med prejemniki družbene pomoči iz naslova zaposlovanja, ki bi odklanjali tako delo, saj bi v končni posledici lahko ostali celo brez te denarne pomoči oz. nadomestila, ki znaša najmanj 1.600 din.

Po besedah Irene Pirč je bilo lani v Posavju povprečno 1.085 brezposelnih (od tega števila jih je petina prejela denarno nadomestilo), samo lani decem-

• Pri sezonskem delu gre zvečine za obiranje sadja, za sajenje oz. obiranje jagod. Samo krški M-Agrokombinat bo letos zaposlil 120 do 150 sezoncev. Že v tem mesecu so pričeli pripravljati sadike za jagode, za kar potrebujejo okrog 30 delavcev, 6 brezposelnih Krčanov pa so že zaposlili za spomladansko rez. Vedeti je treba, da je obiranje jagod dokaj naporno delo, zato pri takem delu ne morejo računati na težko zaposljuje ali celo invalide.

bra je bilo brezposelnih 1274, januarja letos pa že 1335 oseb. Ob tem se zmanjšuje število zaposlenih v družbenem in rahlo narašča v zasebnem sektorju. V Posavju je zaposleno okrog 26.900 delavcev; koliko jih bo še služilo kruh ob koncu leta, je tudi zaradi precej napovedanih presežkov dokajšnja neznanika. P. P.

Naša anketa

»Da« za narodno spravo

Narodna sprava. Ko je pred leti začela govoriti o tem Spomenka Hribar, so jo obsuli z ognjem in žveplom. In danes? Milan Kučan je izjavil, da problem vojne, konca vojne, pokola domobrancev in narodne sprave obstaja. Za nazaj se ne da nič popraviti, sprava za nazaj ni mogoča, za naprej pa je nujna. Mag. Marjan Žnidarič je na nedavnem posvetu o vprašanih zgodovinskih Filozofski fakulteti, da nise more odpuščati tistim, ki so »nas vrgjali po vojni na Filozofski fakulteti, da nise ničesar slišal o Rogu, Golem otoku in nekaterih drugih tabu temah«. Andrej Capuder: »Pokol domobrancev v prvem mesecu svobode 1945 (brez predhodnega sodnega procesa), je dolgoročno gledano, najbolj zaznamovalo naš režim socialistične demokracije. Civilizirana Evropa je za sodelavce okupatorja našla rešitev: nekaj najbolj vidnih so postavili pred sodišče, 'rajo' pa so ob primernem državljanem poduku izpustili, naj zadevo opravi s svojo vestjo in ob tem še kaj dobrega stori za domovino.« Izjava slovenskega predsedstva o narodni in državljanski umiritvi je po večinskih ocenah pomemben, a nezadosten korak. Zgodovinsko resnico o kritičnih dogodkih je treba raziskati in objaviti, resnico, ki naj bi pomirjala, vodila k odpuščanju in k spravi.

ANTON KOČEVAR, gradbeni tehnik iz Dragomlje vasi pri Metliki: »Narodna sprava in vse okoli nje moje generacije ne vznemirja, mi stvari, ki so pripeljale do vsega tega, nismo doživeli in želimo živeti v miru. Ne jaz ne moji vrstniki nismo bili ne pri partizanih ne pri belogardistih, kje pa so bili naši očetje, za nas in naše odnose ne more biti pomembno. Moja generacija s tem ni obremenjena, mi gledamo naprej. Če gre za nekakšno simbolno spravo slovenstva in če bo to pripomoglo, da bomo lepše in bolj v miru živeli, je pa tudi prav.«

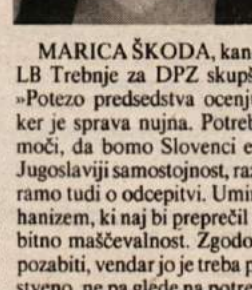

TINCA CAJNKO, referentka za kadre, Iskra Žužemberk: »Mislim, da je dobro, da je prišlo do narodne sprave. To, kar je sedaj slovensko predsedstvo ponudilo, se mi zdi za začetek dovolj; da so priznali, da je treba tudi ta vprašanja razčistiti. Mislim tudi, da je bilo dobro, če bi šli v povračilo materialnih krivic, na primer nepravilno odvzete zemlje, vendar bi morali biti pri tem zelo pozorni, da ne bi delali novih krivic tistim, ki so zemljo nič krivi dobili.«

SAMO BRUDAR, komercialist v Opremi Kočevje: »Roškim žrtvam je treba postaviti spomenik. Menim pa, da za pobijanje niso krivi pobijalci, ampak tisti, ki so jim dali povelje. Upoštevati je treba, da je v vojni marsikdo izgubil svojca in da je šlo tudi za maščevanje, takrat razumljivo, danes pa ne več. Prav bi bilo, da se vse to razčisti, ni pa prav, da bi kdorkoli to trpljenje in nesrečo uporabljal v svoji predvolilni propagandi ali celo za maščevanje. Cilj naj bo sprava.«

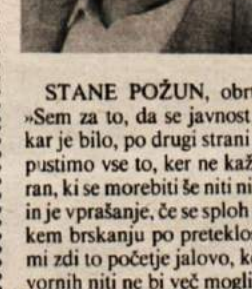
MARTIN DAJČMAN, strojni inženir v Črnomajskem Beltu: »Bolje bi bilo, da bi se odločili za spravo, kot pa za pomiritev. Čas je že, da odgovorni priznajo napake ter prizadetim in njihovim sorodnikom omogočijo normalno nadaljnje življenje. Marsikdaj so bile krivice prikazane enostransko, povedati pa je treba pravo resnico. Sicer pa želimo Slovenci živeti v miru. Zgodovine ne smemo pozabiti, ampak se moramo iz nje in zlasti iz zgodovinskih napak učiti.«

MARICA ŠKODA, kandidatka ZSMS-LB Trebnje za DPZ skupščine Slovenije: »Potezo predsedstva ocenjujem za pravo, ker je sprava nujna. Potrebujemo namreč moči, da bomo Slovenci enotni dosegli v Jugoslaviji samostojnost, razmišljati pa moramo tudi o odcepitvi. Umiritve je tudi mehanizem, ki naj bi preprečil vsakršno morebitno maščevalnost. Zgodovine ne smemo pozabiti, vendar jo je treba predstaviti znanstveno, ne pa glede na potrebe dnevne politike. Hočem pa, da bi videli resnico skozi javen način dela.«

STANE NUNČIČ, predsednik OO ZZZB NOV Krško: »Strinjamo se z izjavo predsedstva Republike Slovenije o pomiritvi ter seveda s tem, da zgodovinarji razčistijo vojno in povojno dogajanje. Ne morem pa se strinjati z mnenjem, da je bila pri nas državljanska vojna, da je med ljudmi vladal strah pred komunisti in podobno. Zato tudi nisem za uporabo sintagme »sprava«, ki pomeni, da bi si morali podati roke tudi s tistimi, ki so stali na okupatorjevi strani s puško proti meni. Sem za to, da se vrnejo v domovino vsi, ki nimajo krvavih rok.«

STANE POŽUN, obrtnik iz Sevnice: »Sem za to, da se javnost seznanja z vsem, kar je bilo, po drugi strani pa sem za to, da pustimo vse to, ker ne kaže znova odpirati ran, ki se morebiti še niti niso dobro zacelile in je vprašanje, če se sploh kdaj bodo ob takem brskanju po preteklosti. Poleg tega se mi zdi to početje jalovo, ker mnogih odgovornih niti ne bi več mogli 'stisniti'. Sem za to, da predvsem čim bolj delamo, to je naša perspektiva.«

PROF. MARJAN GREGORIČ, zgodovinar in ravnatelj Posavskega muzeja v Brežicah: »V prvi vrsti ne soglašam, da se ta kočljiva zadeva rešuje pred volitvami in se spreminja v volilni golaš. Naj naša bodoča demokratično izvoljena skupščina imenuje komisijo strokovnjakov, zgodovinarjev in javnih delavcev, ki so neobremenjeni s preteklostjo, in naj oni začno proučevati odnose od leta 1940 naprej. Svoje ugotovitve o sporu v narodu naj nato predložijo v poročilu slovenski skupščini.«

JOŽE AMBRŽOČI, tapetnik iz Ribnice: »Kdor je izkusil vojno, ve, kaj je maščevanje in pobijanje. Vojne strahote je končno treba pametno rešiti, ne jih izbrabljati za zaostrovanje in provokacijo, ampak končno vendarle doseči spravo. Tiste strahote naj nam bodo v večem opominu, da bomo znali v bodoče živeti mirno in v medsebojnem razumevanju. Tudi zaradi volitev ne bi smeli razvneti teh strasti, saj se spet lahko vse sprevrže v splošno gorje.«

Stavbni sklad ni sod brez dna

Veliki krški projekti vključno z gradnjo novega zdravstvenega doma so zaradi slabega priliva denarja v sklad stavbnih zemljišč pod vprašajem

KRŠKO — Sklad stavbnih zemljišč, v katerega sta v preteklih letih veliko prispelava zlasti JE Krško in TCP Videm, je vse bolj reven in nemara bo tako, da bodo morali v krški občini precej oklestiti načrte, ki so jih imeli z gradnjo novega zdravstvenega doma ter drugih pomembnejših objektov.

Znano je na primer, da je bil precejšen del obnove starega mestnega jedra financiran prav iz tega sklada, podobno velja tudi za novo avtobusno postajo, PTT sistem, kabelsko televizijo in podobno. Toda vsi ti objekti oz. projekti so bili v primerjavi z gradnjo novega zdravstvenega doma le mački kašelj. Na zadnji seji krškega izvršnega sveta pa so ugotovili, da je pravzaprav še sreča, ker se gradnje zdravstvenega doma niso lotili.

Medtem ko se je še lani govorilo o treh milijonih in pol dolarjev, ki jih je prispelava JE Krško kot o stalni postavki, so to pot prav ti dolarji pa tudi tisti, ki naj bi jih prispelava TCP Videm, več kot vprašljivi. TCP Videm lani izrednega dela, ki ga plačuje zaradi onesnaževanja okolja, sploh ni plačala, prav tako pa dolguje še okoli 15 milijonov dinarjev, rednega dela, k čemur pa so prišlete še obresti. JE Krško je lani začela vse svoje obveznosti z obrestmi, letos je v sklad nakazala približno 2 milijona dinarjev, čeprav bi jih morala do konca februarja najmanj 10 milijonov dinarjev. Vendar nista slaba

plačnika samo TCP Videm in JE Krško (slednje pri plačilih omejuje slovensko elektrogospodarstvo), podobno namreč ravna tudi v ostalih delovnih organizacijah, medtem ko so v celotni vsoti teh prispevkov deleži zasebnikov tako rekoč zanemarljivi. Po letošnjih načrtih naj bi zbrali vsega skupaj 81,4 milijona dinarjev, od tega v rednem delu TCP Videm in K JE Krško 18 milijonov dinarjev, v izrednem delu pa kar 55,8 milijona dinarjev ali vsega skupaj več kot tri četrtine.

Zaradi nejasnosti okoli končnega obračuna sklada v lanskem in letošnjem letu (TCP Videm kljub dopisom letos ni poslala še niti dinarja) so se v izvršnem svetu odločili, da bodo zaključni račun sklada pripravili z obširnimi obrazložitvami za delegate. Čeprav še ni mogoče reči, da je povsem padla v vodo gradnja novega zdravstvenega doma, se v izvršnem svetu vse bolj nagibajo k odločitvi, da bi razširili sedanje, še posebej, ker se bo verjetno iz mestnega središča izselil M-Agrokombinat. Zato bodo tudi naročili posebno študijo, ki naj bi po-

trdila ali ovrgla možnost za razširitev zdravstvenega doma na sedanji lokaciji. J. S.

Krka je že napol v Evropi

Letos nova čistilna naprava, razvojno-raziskovalni center, inštitut in 100 milijonov dolarjev izvoza

NOVO MESTO — Če želi novomeška Krka še naprej tako uspešno izvažati, mora v naslednjih dveh letih v modernizacijo vložiti najmanj 17 milijonov dolarjev. Ta podatek je na kratki tiskovni konferenci minuli petek povedal glavni direktor mag. Miloš Kovačič. Prva nalozba Krke bo ekološka in pomeni urejanje svoje lastne čistilne naprave v Ločni. Sedanja je premahna, in če želijo v Krki še naprej razvijati bazi-

no in fermentativno kemijo na sedanji lokaciji v Ločni, so pogoj večje čistilne naprave. Slišali smo podatek, da v tem času ZDA kupujejo v Krki 100 ton antibiotikov, pripravljani pa so jih kupiti dvakrat več, vendar v Krki tega ne morejo zagotoviti predvsem zaradi premajhnih zmogljivosti sedanje čistilne naprave. Novo čistilno napravo so zaupali GIP Pionir, ki bo gradilo tudi posebno seizmalno napravo, celoten objekt pa bo Krko veljal 3 milijone dolarjev.

Druga pomembna novost v Krki bo izgradnja razvojno-raziskovalnega centra, ki ga bodo gradili kot podaljšek sedanje poslovne zgradbe. V novi stavbi, ki bo imela 5 etaž, bodo v treh etažah tiste funkcije Krke, ki so vezane na kontrolo kakovosti in raziskovalno delo. V pritličju bosta računalniški center in znanstvena knjižnica, v prvem nadstropju pa povsem nov oddelek Krke — genetski inženiring. Inštitut bo z opremo vred veljal okoli 6 milijonov dolarjev. Tretja investicija bo nov tehnološki inštitut, ki ga bodo razvili v stavbi sedanje knjižnice.

Na vstop v Evropo '92 se v Krki pripravljajo že več let. Tako so po evropskih normah že preuredili tabletni oddelek, v tem času pa zaključujejo dela v oddelku kozmetike, otvoritev pripravljajo za praznik občine.

Vse te posodobitve bodo Krki še povečale izvoz predvsem na ameriški tržišče. Letos pričakujejo za dobrih 100 milijonov dolarjev izvoza. J. PAVLIN

NE BO VEČ SMRDELO? — V Krki so te dni podpisali pogodbo z GIP Pionir za gradnjo nove čistilne naprave v Ločni. Dela se bodo pričela že konec tega meseca, nova investicija pa bo Krki omogočala, da bo lahko proizvajala več antibiotikov in tako še povečala izvoz. Na sliki mag. Miloš Kovačič, generalni direktor Krke, in Slavko Guštin, direktor GIP Pionir, pri podpisu pogodbe. (Foto: J. Pavlin)

Nove vodje ekspozitur SDK

Izbrali so jih izmed delavcev SDK

NOVO MESTO — Novomeška podružnica Službe družbenega knjigovodstva ima tri ekspoziture: v Metliki, Črnomlju in Trebnjem. V njih tako kot v podružnici opravljajo ves plačilni promet, kontrol pa razumljivo nekaj manj. Ekspoziture imajo seveda svoje vodje in zgodilo se je, da so se po 20 letih sedaj naenkrat zamenjali v vseh treh, ker so si dosedajni zaslužili pokoj.

Pri vođenju ekspoziture SDK Novo mesto v Črnomlju je Stanislava Vrančarja zamenjala dipl. ekonomistka Jelka Lugačič, v Metliki Marijo Matkovič organizatorica dela Milena Oberč, v Trebnjem pa Terezijsko Brudar višja upravna delavka Ana Fink. Nove vodje so v SDK izbrali v skladu s svojo ka-

drovsko politiko izmed svojih delavcev, ki so se vrsto let konkretno spoznavali z različnimi področji dela v podružnici.

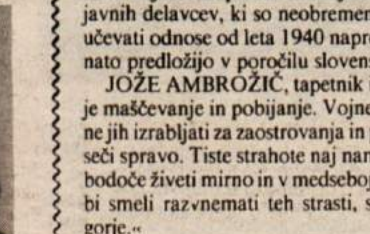
SDK je sicer ustanova, kjer si zaradi njene narave vodje ne morejo privoščiti kakšne posebne ustvarjalne svobode. Vse tri nove vodje ekspozitur so zatrdile, da se bodo še naprej v SDK trudili prilagajati in pomagati pravnim osebam, podjetjem, kolikor se pač lahko. »Želimo si čim boljših odnosov s firmami, da ne bi bilo nelikvidnosti, predvsem pa stečajev, druge probleme bomo že reševali. Želimo si tudi bolj enostavnih zakonov, ki bi tudi veljali dalj časa, a žal na to ne moremo vplivati,« pravijo nove vodje dolenskih ekspozitur SDK.

Ana Fink

Jelka Lugačič

Milena Oberč

Ljubljansko pismo

Čigava je JLA?

Armadni vrh se težko prilagaja in spriznani z dejstvi

LJUBLJANA — Vsa uganjanja, kako se bo obrnila JLA v vse hušji polarizaciji jugoslovanske stvarnosti, postajajo iz dneva v dan jasnejša. V besednjaku, ki spominja na stare dobre čase jugoslovanske partije, je admiral Simić jasno in glasno povedal, kaj bo branila armada. Branila bo predvsem enotno in monolitno partijo, ovito v omot »splošno jugoslovanskih interesov«.

Jugoslovanski armadni vrh se ne more pohvaliti, da je bil v zadnjem času pri ocenjevanju političnih gibanj stvaren. Nekateri politične ocene armadnega vrha so napačne in bolj »zraz želja kot pa objektivne ocene dogajanj. Tako so bili generalni proti večstrankarskemu sistemu celo takrat, ko je bil ta že stvarnost in ko bi ga lahko preprečili le s silo. Z zadnjimi nastopi pa se v aktualnih političnih sporih postavili v izredno nevaren položaj razsodnika in »rešitelja« enotne ZKJ.

Kako vrednoti JLA sedanje razmere v državi je še posebno jasno razvidno iz pisanja Narodne armije.

Težko je razumeti, zakaj so nekateri sprejeli stališča in ocene komunistov v armadi s tako ostrino. In to zlasti v tistih okoljih, ki so svobodo političnega mišljenja konstituirala kot nedotakljivi aksiomi. Ali pa se za vsem tem skriva nekaj povsem drugega, se sprašuje podpolkovnik

Miodrag Stojanović v Narodni armiji. Potem pa še pravi: — Admiral Simić je na seji komiteja organizacije ZKJ v JLA nastopil kot človek, ki je globoko zainteresiran za položaj lastne stranke. Zavzel se je za njeno enotnost in za to, da bi se o tem izreklo članstvo v dosledno demokratičnem postopku. Ni šlo torej za nekakšno nacionalno sektanje, ampak nasprotno za težnjo, da bi bili v partiji vsi, ki sprejemajo njen program. Zato to ne more biti vmešavanje v »politični prostor« določene republike, kot so očitali admiralu, marveč gre za partijsko odločitev članstva ne glede na republiško-pokrajinske meje.

V JLA torej očitno ne računajo na možnost, da bi v pogojih večstrankarstva lahko zmagala in prišla na oblast katera druga stranka ali koalicija, komunistična stranka pa bi izgubila svoj monopolni položaj. O tem priča tudi neobičajen »detajl« iz dokumenta Ocene in stališča organizacije ZKJ v JLA. Komunisti v JLA so namreč predlagali predsedstvu CK ZKJ, naj da pobudo za organiziranje članov ZK Slovenije, ki niso pristopili k ZKS-SDP! Vsekakor je ta pobuda nesprejemljiva.

Čeprav se je armadni vrh pod pritiskom okoliščin zdaj opredelil za večstrankarski sistem, očitno še ne priznava možnosti, da bi ZKJ izgubila oblast. Ni se tudi še spriznjal s tem, da je pogoj za politični pluralizem enakopraven začetni položaj posameznih strank. Proces izključno teritorialnega organiziranja političnih strank, ki se je že začel tudi v nekaterih drugih delih države, je očitno zunaj dosega armadnih radnarjev. Generali se niso sposobni osvoboditi nekaterih ideoloških dogem in iluzij in ne morejo razumeti, da enotnost države ne more biti odvisna od ZKJ kot monopolistične državne stranke.

V. BLATNIK

ZAJEC — Bela krajina je po spomladanskih požarih trav vse prej kot bela. Požiganje pa ni le neprijetno za oko, ampak lahko povzroči tudi druge nevarnosti. Eden od črnomaljskih lovcjev je potopil, da je med požigano travo našel tudi pečena zajca. Se sreča, da je bil toliko prisoben, da ga ni nesel domov, saj bi žena zagotovo posumila, da je bil namesto na lovu na pikniku.

VINOGRADNIŠKA STRANKA — Belokranjski vinogradniki obljublajo, da bodo na prihodnjih volitvah kandidirali tudi oni s svojo stranko. O uspehu so prepričani, saj pravijo, da ga vsak rad pije, tako da jim članov, simpatizerjev in seveda volivcev ne bo manjkalo. Sicer pa so prepričani tudi, da jim ne bo potrebno predolgo čakati na nove volitve, vsekakor pa ne 4 leta, saj bo po njihovem novo vlado, kakršna pač bo, kmalu vzel hudič.

DEMOS IN KRUH — Predstavnik Demosa na nedeljskem predvolilnem shodu res niso obljubljali z rožicami postlane bodočnosti, najbrž pa si niso mislili, da so v Črnomlju že tako na psu, da v hotelu Lahinja ne premorejo niti štruce kruha. Tja so šli namreč ljubljanski gostje večerjat, po polurnem čakanju na večerjo pa je natakar srmežljivo priznal, da kruha ni. Iznajdljivi Črnomaljši so nekaj kosov zbrali po svojih domovih, najbrž pa bi bilo najbolje, da bi prinesli s seboj tudi večerjo, saj je čakanje nanjo v hotelu trajalo skoraj v nedogled. Demosovci sedaj razmišljajo, ali ni to morda vrsta sabotaže proti združenju opoziciji.

Drobne iz Kočevja

ŽALOSTNA TOŽBA — Stanovalka iz rudniške Slajmer kolonije nam je oni dan potolažila, da stanuje na številkah 105 do 107 kar 16 strank, da se stavbe podirajo, noben pa jih ne popravlja več znotraj, ampak le včasih zunaj. Za stanovanja plačujejo malo, a bi radi več, če bi bila stanovanja boljša. Tu stanujejo baje le še »sončniki« in neumni, nobenega pametnega ni več tu. To trditve je utemeljila z dejstvom, da sicer imajo kontejnerje za odpadke, vendar jih stanovanci ne uporabljajo (menda se jih boje zasmetiti in onesnažiti), zato smeti stresajo kar okoli njih. Boljšega stanovanja pa ne more dobiti niti 80-odstotni invalid, ki bi se po zdravniškovi zahtevi moral zaradi zdravja preseliti.

POIZKUS K BOLJŠEMU — Medtem ko se nekateri ne morejo izmotali iz svoje nesreče, pa drugi poizkušajo vse, da bi pripeljali na bolj ali manj zeleno vajo. Kot gobe po dežju rastejo zasebne trgovnice ali celo manjša podjetja s celodnevno ali vsaj popoldnansko obrtjo. V splošni jugoslovanski nesreči si skuša pač vsak pomagati, vprašanje pa je, kolikoli bo uspešno.

NOVA TRGOVINA — Trgovsko podjetje na debelo in drobno, ki prodaja avtomobilске dele in drug material, potreben avtomobilistom, je minuli četrtek odprl Vojko Krevs (blizu bencinske črpalke v Kočevju).

Ribniški zobotrebci

KAKO FINANCIRATI ORGANIZACIJE — Raznih organizacij in strank je vedno več. Vse organizacije in stranke pa ne vedo, kako se bodo financirale. Zakon o političnem združevanju pravi: »Vse politične organizacije pridobivajo sredstva za svoje delovanje iz članarine, prispevkov fizičnih in pravnih oseb ter iz (občinskega) proračuna.«

PETREŠENIH — Po mnogih letih je v ribniški občini uspelo rešiti naslednje zadeve, na katere so delegati leta in leta opozarjali: podprt je vojaški stanovanjski blok v Majnikovi ulici v Ribnici, urejen je prehod do kmetijskih površin pri vodnem črpalšču Obrh v Blatah, vrnjeno je stavbno zemljišče gasilskemu društvu Lipovec, urejeno je avtobusno postajališče v Zlebiču, v Dolenji vasi pa so urejene tudi pokri-te avtobusne čakalnice. Neresenih je ostalo 12 drugih dolgoletnih zahtev.

PREČEJ NEZNANJA — V ribniški občini zelo hitro narašča število zasebnih trgovin in podjetij. Marsikateri lastnik pa ne pozna dovolj predpisov, zaradi česar na zagrebi tak ali drugačen prekršek. Eno take podjeje pa je storilo celo prestopke zaradi odkupa živine, ker za to ni bilo registrirano.

Trebanjske iveri

ZIMSKOŠPORTNA — Za splošno znano in dolgoletno pomanjkanje snega utegne biti na Mirni kriv celo sam ljubi bog. Partizan Mirna namreč razpolaga z malo rabljeno smučarsko skakalnico in za zimskošportni objekt si je pred leti postavil na zemljišču, na katerem so predhodno sekači podrli nadležno drevje. Za morebitno božjo jezo pa je poleg tega krivo še dejstvo, da so navedene prostorsko ureditvene operacije izvajali na zemljišču, ki je še dandanašnji z vsemi dajatvami vred cerkveno.

DIM — V soboto se je pri mlinski vežici na mokronoškem pokopališču nenavadno izdalo kadilo. Del mimoidočih je že mislilo, da so v Mokronogu naredili na pokopališču še najmanj upepeljevalnico. Najverjetneje pa je kdo zažgal le nesnago in torej z bogatejšo ponudbo storitev znotraj večnomirskega obzidja za zdaj ne bo nič. **SPORT IN REKREACIJA** — V Dani so hoteli v vsem ugoditi prihajajočemu novemu direktorju, in tako so poskrbeli tudi za rekreacijska nagajanja bodočega prvega moža firme. Na dvorišče tovarne si namreč dali dostaviti opremo za ureditev priročnega balinišča. Ker pa niso vsi prepričani, da novi direktor v prostem času rad ravna balina, se bolj navdušujejo za načrt, da bi rekreacijsko napravo prevzel kateri izmed bližnjih telesnokulturnih družbenih subjektov.

IZ NAŠIH OBČIN

Opozicija se ne bo priklanjala

Demos predstavil svoje kandidate

ČRNO MELJ — Na nedeljskem predvolilnem shodu črnomaljskega Demosa so občani dobobra napolnili dvorano kulturnega doma v Črnomlju. Poleg tega, da je predstavil vse svoje kandidate, je Demos povabil v goste tudi predsednika SKZ Ivana Omana, predstavnika SDZ dr. Rajka Pirnata, predsednika SKD Lojzeta Peterleta ter Igorja Bavčarja, kandidata Demosa za Dolenjsko in Belo krajino.

Oman je omenil, da je prepričan, da bo cvetni nedelji, na katero bodo volitve, sledila slovenska velika noč z zmago Demosa. Ne verjamejo tistim, ki obljublajo evropsko kakovost življenja, 45 let pa so nas vodili stran od Evrope. Demos obljublja le trdo in pošteno delo ter za to pošteno plačilo. Pirnat pa je pristavil, da se zaveda, da bo na opozicijo padlo veliko breme. Vse pa je odvis-

• **Anton Malenšek, kandidat Demosa za predsednika črnomaljske občinske skupščine, sicer pa dipl. inž. strojništva in samostojni obrtnik iz Semiča, je dejal, da ne more obljubiti lepšega jutri, ker živimo danes zelo težko, je pa veliko možnosti, pridnih rok in pametnih glav, da lepši jutri ustvarijo. Odgovoril je tudi tistim, ki obljublajo, da bo prišla pomoč iz republike: »Republika smo tudi mi in boje, da lahko mi komu kaj damo, kot da čakamo na pomoč od drugod.«**

no od tega, ali bodo najprej dosegli suvereno in svobodno Slovenijo; to pa pomeni, da ima RS svoj denar, vojsko, državno upravo in samostojen in neodvisen pravni sistem. Z ogorčenjem zavračajo govornice, češ da opozicija peha Slovenijo v državljansko vojno. Res pa je, da je duh samoodločbe v Evropi ušel iz steklenice, zato bo tudi Republika Slovenija morala storiti še letos korak naprej.

Lojze Peterle je prepričan, da bi republika Slovenija v novih pogojih samostojnosti lahko dosegla večjo stopnjo razvitosti, zanaša pa se na slovensko podjetnost, delavnost, znanje in Slovence po svetu. Opozoril je tudi na različne laži pred volitvami ter na to, da ne gre vsemu nasedati, predvsem pa, da ljudi ne sme biti strah. Bavčar je zavrnil 4 teze, ki jih menda podtikajo Demosu, in sicer, da je oblast oblast, pa naj bo čigar koli, kar pa ne drži, saj sedanja nad seboj nima nadzora. Očitke, da je slovenska opozicija revanšistična, je zanikal s tem, da Demos prihaja s spravlo, M. BEZEK-JAKŠE

PREDSTAVILI KANDIDATE

RIBNICA, KOČEVJE — Predstavitev kandidatov ZSMS-Liberalne stranke je bila minuli petek v Ribnici in Kočevju. V Ribnici je nosilca liste za občinski DPZ Helena Rosa (diplomirana sociologinja, kadrovska delavka v Inlesu, rojena 1962), ki je hkrati tudi kandidatka za republiški DPZ. Kandidat za zbor občin republiške skupščine pa je Stane Hafnar (sedanji sekretar ZSMS Ribnica).

V kočevski občini je kandidat za republiški DPZ Vinko Pintar (mag. vet. znanost, direktor Klavnice, rojen 1950); nosilec občinske liste za DPZ pa je Franc Gornik (učitelj matematike in fizike v SŠTUD, rojen 1948).

Kot gost je na obeh predstavitvah sodeloval Pavle Gantar.

Boris Zupanc

Prizadevni Rom

Ukvarja se s starimi avtomobili in redno plačuje davek

KOČEVJE — V vseh občinah se pritožujejo, da imajo z Romi le težave in stroške pa tudi druge sitnosti. To velja še predvsem za njihove življenjske in delovne navade, svojstven odnos do tuje lastnine itd.

To pa ne velja za Roma Borisa Zupanca iz Rožne ulice 44 v Kočevju, čeprav ima 7 otrok. Boris je edini Rom, ki je obrtnik v občini Kočevje. Ukvarja se z nakupom in prodajo starih avtomobilov in avtomobilskih delov. Trenutno ima na zalogi okoli 500 starih avtomobilov.

Boris pravi, da ne kaže čakati na pomoč družbe, ampak si mora vsak sam po svojih močeh in sposobnosti pomagati. S svojo obrtjo pa ne pomaga le sebi, ampak tudi družbi, saj plača na 3 mesece tudi okoli 7.000 din davka. Kupcev ima največ z območja kočevske občine, veliko pa tudi iz Hrvaške.

Zdaj je zvedel, da se bo moral preseliti, ker bo prav tam, kjer ima zdaj parcelo, potekala obvozna cesta za Kočevje. Dogovarja se za novo zemljišče, ki ga bo dobil v zameno za sedanje. Pravi tudi, da razmišlja o gradnji hišice, medtem ko zdaj živi v montažni.

J. PRIMC

Konkurenca se je začela

Poplava zasebnih trgovin — V kratkem še trgovina in bife v ortneskem spodnjem gradu

RIBNICA — Ribniško dolino je zajela prava poplava malih zasebnih trgovin, ki prodajajo v glavnem prehrabno blago. Vse to je možno zaradi nove zakonodaje, ki spodbuja zasebno dejavnost. Z novimi prodajalnami so občani zadovoljni, saj je pri zasebnikih običajna cena nekoliko nižja kot v družbenih trgovinah, postrežba in ljubeznost trgovcev pa večja. Seveda pa zaradi vsega tega nekoliko godrnjajo zaposleni v družbenih trgovinah, ki so dobile v zasebnih resno konkurenco.

SOCIALISTOM PRVO MESTO

TREBNJE — Na zrebanju za vrstni red strank na zbirni listi za DPZ skupščine občine Trebnje je »zmagala« Socialistična zveza, drugo mesto je pripadalo ZSMS-LS, sledijo pa Slovenski krščanski demokrati, ZKS-SDP, Slovenska kmečka zveza in samostojni kandidati za člane DPZ SO Trebnje.

TOPLOTA JE UHAJALA

RIBNICA — Stanovanci na Prijateljvem trgu v Ribnici imajo srečo, ker je toplotno vreme. Zaradi okvare je namreč topla voda, ki bi morala greti radiatorje centralne kurjave, otekala v zemljo. Grete je bilo slabo (na srečo je bilo zunaj sončno in sorazmerno toplo), stanovanci pa so dobivali visoke račune. Zdaj odpravljajo napako.

M. G-č

Dolino gradov pokažimo turistu

Z okrogle mize o trških naseljih v Mirenski dolini — Kaj je jedro, ki ga je vredno ohraniti? — Podpora samo v besedah je za spremembe premalo

TREBNJE — Ta pogovor bi bil veliko boljši in koristnejši, če bi se ga udeležili vsi vabljeni, vendar so manjkali tisti, na katerih je organizator gradil smotre te okrogle mize. Tako niso prišli predstavniki krajevnih skupnosti Trebnje in Mirna, kateri tudi obravnava »Študija trških naselij Mirenske doline«, tudi se ni odzval novomeški Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, je strnil vtise po nedavnih okrogli mizi o rabi prostora v Mirenski dolini Marko Kapus, predstavnik organizatorja in voditelj tega javnega pogovora. Okroglo mizo, naslovljeno Študija trških naselij v Mirenski dolini, je organizirala OK ZSMS Trebnje.

Tudi v tako skromnejši sestavi so razpravljavci zaostriili nekaj vprašanj. Med drugim imo izpostavili sedanjo arhitektonsko podobo Mirenske doline in po vrsti mnenj je ondotno stavbno oblikovanje s prostorsko zasnovano naselij vred popolnoma spremenilo prvotno arhitekturo. Zategadelj je potrebno — in za to je vendarle še možnost — ugotoviti v tem območju tisto jedro, ki toliko izraža posebnosti in razvoj, da ga je vredno ohraniti, kot je menil Vladimir Mušič. Po njegovem to ohraniti ni tako zelo težko, kot se zdi. Strokovnjak podlag za varstvo naravne in kulturne dediščine še do danes nismo dobili, je povedala Jožica Strmole. Vendar po njeni

informaciji občina sofinancira 5 projektov, ki so narejeni za prav določeno področje in ne tipsko. V čem pa je smisel ohranjanja npr. Mokronoga, je zanimalo Bruna Gričarja. Za Mušiča je varovanje dediščine predvsem kulturno dejanje in varovanje neke identitete, vendar ugledni arhitekt opozarja na važno vprašanje, ali smo gospodarsko močni, da se gremo tako kulturnost. Ena od ekonomskih motivacij varstva dediščine je po njegovem nedvomno turizem in vse govori za to, da mirenska »dolina gradov« zanj ima pogoje. Prvotno krajinsko podobo doline je po mnenjih z okrogle mize izrinila praksa, ko si je politika uničujoče pod-

Rezervat za Krambergerjevo Ančko

Ljudje s Sinjega Vrha in okolice zahtevajo, naj tudi njim namenijo večjo pozornost pri razvoju — Problem s telefonom, cesto, kmetijstvom

ČRNO MELJ — Predstavniki Sinjega Vrha ter okoliških vasi in zaselkov so pretekli teden napovedali sestanek pri predsedniku občinske skupščine Mladeni Radojčiču in nekaterih drugih občinskih možeh. Niso prišli ne prosjačič ne podpisovat pogodbe o razvoju tamkajšnjih krajev, temveč z namenom, da dajo njihovem kraju pri razvoju občine večji poudarek ter da pridejo v srednjevrstni družbeni plan. Priznavajo in spoštujejo sicer vse, kar so dobili dobrega na sinjvrškem koncu, vendar pa po njihovem mnenju izgleda ta predel ob Kolpi še vedno kot rezervat za Krambergerjevo opico Ančko.

Največji problem je cesta, ki je, kljub temu da je republiška, še vedno makadamska. Vendar jim Radojčič ni dal upanja, da bi lahko začeli letos to cesto posodabljeti, saj na republiški upravi za

ceste ni dovolj denarja. Upajo pa, da bo letos sprejet vsaj projekt partizanske magistrale od Vinice skozi Sinji Vrh do Starega trga in naprej proti Brodu na Kolpi. Sicer pa se, kljub temu da ima črnomaljska občina med dolenjskimi republiških cest, na republiki zavzemajo, da bi najprej uredili partizansko magistralo, da bo sploh prevozna, saj sedaj med Prekolo in Žumici promet ni mogoč.

Medtem ko z elektriko nimajo težav, pa se pri vodi že postavlja vprašanje, kako pripeljati vodovod v vas, ko pa so izviri pod vasjo, ob Kolpi. Poleg tega nemočno opazujejo propadanje mlinov in jezov na Kolpi, sami pa so prešibki in premalo jih je, da bi lahko kaj naredili. Trn v peti je Sinjevrvohcem tudi telefon. Omrežje so zgradili že pred nekaj leti in zgodilo se je celo, da so hiše nekaterih naročnikov zaradi njihove smrti ostale popolnoma prazne. Telefona niso dočakali. Zapletlo se je namreč pri projektih za gradnjo prostorov za centralo v Vinici, ki pa bo, kot vse kaže, končana še letos.

ŽREBANJE LIST

ČRNO MELJ — Pretekli teden je bilo v Črnomlju žrebanje vrstnega reda list za DPZ občinske skupščine, ki bo veljal na aprilskih volitvah. V 1. volilni enoti si bodo sledile tako: ZKS-SDP, Zeleni, SZ, Demos in ZSMS — LS. V 2. volilni enoti je vrstni red sledeč: Demos, SZ, ZKS-SDP, Zeleni in ZSMS-LS, v 3. volilni enoti pa: Demos, ZKS-SDP, ZSMS-LS, Zeleni in SZ.

KANDIDATI ZELENIH

ČRNO MELJ — Zeleni Črnomlja bodo na volitvah v družbenopolitični zbor nastopili s samostojno listo. Njihovi kandidati v 1. volilni enoti s sedežem v Črnomlju so: dr. Ljiljana Špec, zdravnica iz Kanižarice, Andrej Čufer, profesor iz Črnomlja, Peter Stefančič, veterinarski inšpektor iz Črnomlja, Danijela Kure, srednješolka iz Svbnjka, Tomaž Skrbinišek, psiholog iz Črnomlja, ter Andrej Kavšek, strojni inženir iz Črnomlja. V 2. volilni enoti s sedežem v Semiču so kandidati Anica Krašna, upokojena delavka, Miro Plut, profesor, in Mira Ivanovič, konzervatorka za naravno dediščino, vsi iz Semiča. Kandidata v 3. volilni enoti sta Franci Fortun, profesor iz Črnomlja, in Boris Šikonja, profesor iz Tribuč. Zeleni Bele krajine pa imajo tudi 3 kandidate na listi Zelenih Slovenije za DPZ republiške skupščine, in sicer Antona Bezenška iz Metlike, Anico Krašna iz Semiča in Francija Fortuna iz Črnomlja.

Načrti Osilnice

Nagrade najlepšim — Srečanje harmonikarjev — Nova trim steza

OSILNICA — Na nedavni letni skupščini Turističnega društva Osilnica so izvolili nov upravni odbor društva. Sprejeli so tudi program dela za letos. Društvo šteje nad 60 članov, sklenili pa

KOČEVSKI PREDLOGI SLOVENIJI

— **Občinska skupščina Kočevje je naslovlila republiški skupščini Slovenije predlog, da uvrsti na dnevni red prihodnje seje tudi program revitalizacije občine Kočevje. V tem predlogu je navedenih 10 kočevskih zahtev. Med drugim je rečeno, da je za nazadovanje občine odgovorna tudi republika Slovenija, ki je z uvajanjem posebnih režimov postavila občino v neenakopraven položaj, kar naj slovenska skupščina ugotovi in potrdi. Program revitalizacije Kočevske naj postane sestavni del programa razvoja Slovenije. Slovenski izvršni svet zagotovi sofinanciranje in prednost pri uresničevju tega programa, predvsem na področju infrastrukture in izgradnje objektov za potrebe osnovnega šolstva, zdravstva in drugih nujnih na manj razvitem in zapuščenem območju občine. Odpraviti je treba vse režime, ki zavirajo razvoj občine na področju turizma, uvedene po republiških in zveznih predpisih.**

so, da bo vsak član opravil letos 25 prostovoljnih delovnih ur.

V programu za letos so zapisali, da bodo začeli z ocenjevanjem urejenosti hiš, balkonov in okolice ter najprizadevnejšim krajanom ob koncu sezone podelili priznanja. Srečanje harmonikarjev (že peto po vrsti) bo julija. Poleti bodo poskrbeli za rekreacijo, in sicer za izlete z gorskimi kolesi k izvirova Kolpe in Čabranke in po Kolpski dolini, pa tudi za jahanje. Seveda je možno tu igrati še tenis, ribariti ali se s čolni voziti po Kolpi. V programu imajo ureditev trim steze proti Malinišču, Čačiču, Podvrhu in nazaj do Osilnice. Proga bo dolga 9 km.

Osilnica turistično zelo napreduje. Zato urejajo nekateri zasebniki pa tudi v družbenih stavbah turistične sobe. Po teh sobah je še posebno povpraševanje v dneh, ko so na Kolpi kajakaška tekmovalnja. J. P.

OBČNI ZBOR

KOČEVJE — Člani društva računovodskih in finančnih delavcev Kočevje-Ribnica se bodo sestali na 13. rednem občnem zboru, ki bo v petek, 23. marca, ob 19. uri v prostorih Name v Kočevju. Po končanem zboru bo kulturni program in družabni večer.

KAKO UREDITI MOKRONOG?

MOKRONOG — KS Mokronog je javno razgrnila osnutek prostorsko ureditvenih pogojev za naselje Mokronog. Občani si lahko ogledajo dokumentacijo vsak dan od 9. do 11. ure v prostorih KS Mokronog in v avli mokronoške Iskre v delovnem času tovarne. Prijembe in predloge krajanov o osnutku PUP bo krajevna skupnost sprejemala do 27. marca.

Naslednji, čeprav ne zadnji problem Sinjevrvohcem je kmetijstvo, saj vanj družba pri njih nič ne vlaga. Vendar pa je tako od kmetijske zadrage kot od prebivalcev samih odvisno, kakšen bo napredek v tej panogi. Na mnogih domačijah so ostali le starčki, nasledniki pa so odšli. Zato bi po mnenju vaščanov morali z zakonom urediti, da bi njihovo zemljo obdelovali tisti, ki to zmore, in ti-stemu bi tudi pripadala.

M. BEZEK-JAKŠE

Ribnica praznuje

Spored prireditvev

RIBNICA — V spomin na sijajno zmago partizanskih brigad nad enoto okupatorske italijanske vojske v Jelenovem žlebu leta 1943 praznuje občina Ribnica vsako leto 26. marca svoj občinski praznik. Praznične prireditve se bodo začele v četrtek, 22. marca, in bodo trajale do nedelje, 25. marca.

22. marca ob 18. uri se bo začel turnir v kegljanju v domu JLA, na njem pa bodo nastopile ekipe iz občin Čerknica, Kočevje in Ribnica.

V soboto, 24. marca, bo ob 11. uri svečana seja občinske skupščine v domu JLA v Ribnici, na njej bodo podelili tudi letošnja občinska odličja. Kulturni program bo izvedlo domače KUD Jakob Gallus.

V nedeljo, 25. marca, bosta zadnji dve praznični prireditvi, in sicer ob 10. uri v domu JLA šahovski dvoboj med Kočevjem in Ribnico, ob 14. uri pa bo v Športnem centru v Ribnici še košarkarski turnir, ki se ga bodo udeležile ekipe iz Grosuplje, Loškega Potoka, Kočevja in Ribnice. J. P.

SONJA LOKAR NA MIRNI

MIRNA — V tukajšnjih Partizanovih prostorih se bo v ponedeljek, 26. marca, ob 19. uri pogovarjala s krajnimi in potencialnimi volivci Sonja Lokar, sekretarka CK ZKS-SDP. Nastop Lokarjeve bodo organizatorji povezali s priložnostnim kulturnim nastopom domačih izvajalcev.

STRANKA DEMOKRATIČNE PREGNOVE

TREBNJE — ZKS-SDP Trebnje je po razpravah članov oblikovala listo kandidatov za aprilске volitve. Kandidati ZKS-SDP Trebnje za predstavnike v družbenopolitični zbor skupščine občine Trebnje so: Jože Jevnikar, Štefan Kamin, Drago Kotar, Lojze Rataj, Janez Zajc, Franc Znidarič, Peter Podobnik, Jure Žlajpah, Stane Peček, Marjan Krnelj, Marta Murenc, Stane Novak, Jože Klemenčič, Engelbert Škofca, Ivan Zajc in Janez Kovačič.

KANDIDATI TREBANJSKIH LIBERALCEV

TREBNJE — ZSMS-Liberalna stranka Trebnje kandidira za zbor občin slovenske skupščine Bruna Gričarja in za DPZ skupščine Slovenije Marico Škoda. Njeni kandidati za DPZ SO Trebnje so Bruno Gričar, Marko Kapus, Janez Dulc, Igor Kržan, Jožica Strmole, Marica Škoda, Jože Okoren, Breda Bon, Zvone Preskar, Peter Deu st., Stane Kolar, Dragomil Kraljevski, Avgust Kopač, Božo Perko, Marjan Papež in Marko Koščak.

KDO BO ZASTOPAL SLOVENSKO KMEČKO ZVEZO

TREBNJE — Slovenska kmečka zveza z okrog 1.200 člani iz vrst kmetov — kooperantov in drugih — in obrtnikov je bila do predktraktim, ko so se v občini organizirali Slovenski krščanski demokrati, edini Demosov člen v občini Trebnje. Po njenem nedavnem občnem zboru so uradno znani tudi njeni kandidati za volitve, in sicer Alojz Metelko, Marjan Jevnikar, Darko Bartolj, Ciril Purgarnik, Janez Prosenik, Tone Fortuna, Peter Bracar, Ivan Vrančar, Tone Kotar, Tone Rugej, Alojz Zupančič, Avgustin Znidarič, Jože Škerjanec, Anka Gabrijel, Peter Deu ml. in Franc Vavtar. Za skupščino Slovenije je za zbor občin kandidat Alojz Metelko in za DPZ Tone Strah.

INO načrtuje mešano podjetje

Tesno sodelovanje INO Brežic z italijanskimi partnerji — Skupna vlaganja v nove izdelke, v posodabljanje proizvodnje in v mešano podjetje

KRŠKA VAS — Industrijska oprema Brežice je danes samostojno podjetje, saj je bila velika organizacija SCT preveč toga, da bi zagotavljala razvoj. Prodajne poti so si utrlje že v zadnjih dveh letih obstoja Proizvodnje kmetijske mehanizacije Krška vas, in ker posli zunaj temeljijo predvsem na osebnem zaupanju, so se izven sistema SCT kar dobro znašli.

Na domačem tržišču s prodajo nimajo težav, povsem drugače pa je s pravčasnim plačevanjem. Proizvodnja INO temelji na kmetijski mehanizaciji, ki danes predstavlja kar 90 odstotkov vseh izdelkov. Sčasoma naj bi povečali tudi proizvodnjo industrijske opreme, predvsem avtomobilske.

Branko Kos, direktor INO, je povedal, da nameravajo v prihodnje skupaj s partnerji iz Italije ustanoviti mešano podjetje. »Italijani naj bi vložili kapital predvsem v opremo za posodabljanje

proizvodnega procesa. Skupaj s partnerji iz Padove smo že razvili nekatere nove programe kmetijske mehanizacije. Sicer pa v Italiji sodelujemo z več partnerji in z njihovo pomočjo tudi prodajamo svoje izdelke pod imenom INO po Italiji, Švici, Španiji, Franciji in delno tudi Avstriji. Na teh tržiščih smo se že precej uveljavili in tudi testi kakovosti naših izdelkov so zadovoljivi.«

INO se skupaj s partnerji pojavlja tudi na sejnih. Novembra je Industrijska oprema sodelovala na enem največ-

jih sejmov kmetijske mehanizacije v Bologni, zdaj pa se pripravljajo za zastavljanje na sejmu v Zaragoza v Španiji. Izvažajo okrog 30 odst. fizične proizvodnje, čeprav je povpraševanje še več, a zaradi neugodnega tečaja dinarja.

»Inovacije so v našem podjetju nekaj vsakdanjega, saj jih spodbujamo in tudi nagradimo. Poleg tega uspešno sodelujemo z znanstvenimi ustanovami, ki nam pomagajo pri razvoju novih izdelkov in pri njihovi prodaji na tržišču. Radi bi modernizirali proizvodnjo z računalniško vodenimi stroji, ki bodo povečali količino in kakovost izdelkov. Vrednost naložbe bi bila okrog 5 milijonov DEM, ki jih bomo zagotovili z vlaganjem tujega kapitala, z italijanskim kreditom, s sredstvi za manj razvita območja Slovenije (zgradili naj bi računalniško vodeno obratovalnico na Sromljah) ter seveda tudi z lastnimi sredstvi,« načrtuje prihodnost Industrijske opreme Brežice njen direktor Branko Kos.

B. DUŠIČ

Kot zatišje pred viharjem?

Delavci SOP — Klepar Krško na izrednem dopustu

KRŠKO — Krški SOP je bil včasih primer vzorne delovne organizacije, odkar je stopil na podjetniška tla, pa mu gre precej slabše. Natančneje rečeno, slabo je nekaj časa šlo v kostanjeviškem Ikonu, katerega delavci so tedni dni počivali doma, 8. marca pa se je ustavilo delo še v podjetju Klepar.

V Kleparju so najprej nameravali počivati samo do 19. marca, pa se je prisilni dopust podaljšal še za en teden. Žal pa v tem podjetju ni bilo mogoče dobiti informacije od direktorja Mitje Preskarja, ker je bil prav v času prisilnega dopusta najbolj zaposlen. Mogoče je bil le neuraden pogovor z dvema sindikalnima funkcionarjema iz tega podjetja, ki pa za časopis nista hotela povedati svojih imen.

Zgodba o Kleparju je hkrati tudi zgodba o hirajočem slovenskem in jugoslovanskem gospodarstvu. V Kleparju so sicer prepričani, da bodo delavci dobili plačan izreden dopust, niso pa povsem prepričani, da bodo še imeli delo. V tem kolektivu, ki šteje 123 delavcev in se je šele pred dvema letoma preselil v nove proizvodne prostore v industrijsko cono v Žadovinku, znajo delati filtrske naprave za varstvo okolja, značne komore, transportne linije, sušilnice za les in drugo. Toda čeprav je bilo poslanih na vse strani za 8 milijard dinarjev ponudb, pravega odziva med potencialnimi kupci ni in ni. V Kleparju vedo povedati, da lesna industrija v vsem povojnem obdobju še nikoli ni bila v taki krizi, v kakršni je sedaj. Ker žive iz rok v usta, seveda ni misliti, da bi naročali še nekakšne ekološke naprave. Tako zelo konkurenčen program, ki bi v normalnih razmerah veliko prinašal, potiska kolektiv v prisilni dopust. Nič bolje ni tudi na tujem trgu, zlasti v Sovjetski zvezi ali v Češkoslovaški, kjer so posle že napeljali, niso pa jih sklenili.

Neimenovana sindikalna funkcionarka na vse to pravita, da so delavci krizo podjetja sprejeli z razumevanjem, da ni bilo nobenih groženj ali izsiljevanj.

J. SIMČIČ

KMALU NOVA TELEFONSKA CENTRALA — V Krškem bo do konca tega meseca dograjeno poslopje za novo avtomatsko telefonsko centralo, ki jo bo dobavil Siemens. Takoj po dograditvi bodo začeli montirati opremo, kar naj bi bilo dokončano do konca avgusta. Pionirjevi zatrjujejo, da bodo dela opravili do roka, pošta pa tudi komaj čaka z montažo, tako da bodo Krškani zelo kmalu dobili najsodobnejše telefonske zveze. (Foto: J. S.)

NOVO PODJETJE

KRŠKO — Krški izvršni svet je podprl zamisel, da se v Krškem ustanovi novo podjetje za organizacijo informiranja, v katerega bi bilo vključeno kabelsko omrežje TV, delegatsko glasilo Naš glas in nova lokalna postaja TV. Novo podjetje naj bi se preživljalo deloma z dotacijami, deloma pa z naročninami, oglasi in ekonomsko propagando.

PIONIR V ŠKRIPCIH

KRŠKO — Pionirjev gradbeni sektor v Krškem se je znašel v dokaj velikih težavah. Začasno so zaustavili gradnjo novega doma upokojeencev, krška stanovniška skupnost pa bo ta teden skupaj s SPIZ-om poiskala možnosti za nadaljevanje gradnje. Pionirjevi delavci se ravno tako boje, da bodo ustavljena dela na novem poštnem poslopiju, kjer bodo namestili novo krško avtomatsko telefonsko centralo. K temu je treba dodati, da še vedno ni prodanih 23 stanovanj v novem vilo bloku v starem mestnem jedru, ki jih je Pionir zgradil za trg.

GRADIŠARJU NAJVEČ GLASOV

SEVNICA — Občinska volilna komisija je ugotovila, da je bilo na 29 zborih volivcev za volitve 1990 prisotnih 750 volivcev. Pri glasovanju za predsednika predsedstva Slovenije je Milan Kučan dobil 390 glasov, Jože Pučnik pa 379. Pri glasovanju za delegate zbora občin pa je na zborih volivcev največ glasov dobil kandidat Združene opozicije Sevnice dr. Cveto Gradišar — 515, kandidat Socialistične zveze Albin Jelšnik je zbral 327 glasov, za kandidata ZKS-SDP Marinko Pucelj — Arandjelović pa je glasovalo 211 volivcev.

BEZJAKOVA PREDSEDNIKA SEVNIŠKEGA SINDIKATA

SEVNICA — Na zaradi nesklepnosti prvotnega sklica ponovljeni skupščini občinske organizacije sindikata v Sevnici v ponedeljek so za novo predsednico občinskega sveta ZSS izvolili Marijo Bezjak iz sevniške Lisce. Zapletlo pa se je že pri kandidaturi listi za sekretarja OS ZSS, saj so nekateri delegati odkrito izrazili dvom, ali naj sploh ostaneta Ivan Novak in Janez Košar na kandidaturi listi, je postalo jasno, da je Novak dobil od 55 delegatov podporo le trojice, medtem ko je Košar dobil večino glasov. O tem, če bo izvoljen pa bo, odločal novi 21-članski občinski sindikalni svet na konstitutivni seji. Več prihodnjič!

JOŽE SMOLE V SEVNICI

SEVNICA — Občinska konferenca Socialistične zveze vabi v torek, 27. marca, ob 18. uri v kulturno dvorano GD Sevnica na zbor socialistov. Tema razgovora s predsednikom Socialistične zveze Slovenije Jožetom Smoletom, predsednikom Sveta za varstvo okolja pri RK SZS dr. Petrom Novakom ter kandidati iz Sevnice za delegate v zborih občinske in republiške skupščine je »Naša podoba in hotenja Socialistične zveze v luči potreb sedanjega časa v Sloveniji in v Sevnici.«

SKUPNA LISTA ZSMS IN ZELENH

BREŽICE — Na listi ZSMS in Zelenih Brežice za volitve v družbenopolitični zbor občinske skupščine so naslednji kandidati: Drago Ivanšek, predmetni učitelj; Ivan Tomše, predmetni učitelj; Melita Močnik, dipl. pravnica; dr. Andrej Zidarič, zdravnik ginekolog; Florijan Bergant, učitelj; Ivan Novak, predmetni učitelj; Miroslav Podpečan, dipl. ing. strojništva; mag. Brane Sušterič, magister računalništva; Bruno Potokar, strojni tehnik; Anton Zorko, dipl. ing. strojništva; Janez Kebe, dipl. veterinar; Mitja Jankovič, komercialni tehnik; Hrvoje Oršanič, dipl. ing. gozdarstva; Jože Piltaver, kmetijski tehnik; Vojko Bibič, dipl. ing. gradbeništva; Janez Ivšič, višji upravni delavec; Marjan Selko, upravni tehnik; Nada Paček, učiteljica; Mojca Lovše, ekonomistka; Josip Bostič, dipl. obramboslovec; Stane Cerpelič, dipl. ing. strojništva; Andrej Fetič, učitelj; Boris Žugič, prodajalec.

J. SIMČIČ

Nezadovoljstvo v Libni dolgo tli

Delavce v tej Labodovi tovarni menijo, da so za svoje delo premalo plačane

KRŠKO — Labodovi tovarni Libna v Krškem vlada že nekaj časa nелеktrono ozračje. Lani so delavke zahtevale še enkrat višjo plačo, kot so jo dobivale, letos so se pritoževale zaradi visokih prispevnih stopenj, direktor Edo Komar pa se je pred 15. marcem znašel v škripcih, ker ni imel od kod vzeti denarja za plače, ki ga je nazadnje le dobil.

Ob vsem tem pa je v tej tovarni proizvodnja potekala zelo intenzivno in so delavke celo presegle z letnim planom zastavljenjo normo. Takih težav brkone ne bi bilo, ko se ne bi manjšala prodaja doma, kjer se zlasti pozna izpad prodaje na srbsko tržišče. Prva zato so se v Libni dokaj hitro preusmerili na zunanje trge, kamor plisirajo že 60

odst. svoje proizvodnje. Zunanji partnerji izkoriščajo stiske in postavljajo komaj še razumljive roke za dobavo robe, pošiljke surovin za dodelavne posle prihajajo taki pred zdajci, ne nazadnje prihaja iz tujine material slabše kakovosti, iz katerega pa morajo delavke izdelati vrhunske izdelke po evropskih normativih. Za tako delo so na ravni Laboda delavke zaslužile lani v poprečju po 1.013 din, v Libni 912 din, letos pa znašajo plače v Labodu 3.141 din, v Libni pa 2.796 din. To pa je premalo glede na vloženo delo, meni direktor in delavke se z njim več kot strinjajo. In če bo 15. aprila letos vseslovenski tekstilni štrajk, se mu bodo delavke v Libni skupaj z direktorjem pridružile, saj je ta panoga na robu prepada in tudi propada.

Marsikaj od tega delavke razumejo, marsikaj jim pa tudi ni jasno, zato se ob najmanjšem zapteljaju dvigne val nezadovoljstva. V tej tovarni, ki je med vodilnimi po bolniškim staležu v Labodu, so sklenili pogodbo z zdravni-

kom, kjer naj bi evidentirali vse bolniške. Zdravnik, ki dela dvakrat na teden samo za Libno, eni izmed delavk ni priznal bolniškega staleža za dan, ko se je pojavila pri njem. Delavka se je pritožila pri družbenem pravobranilcu samoupravljanja, končno pa je zdravniški konzilij v krškem zdravstvenem domu odločil, da delavki pripada bolniški stalež. Ob tej nepravilnosti, do katere je prišlo zaradi prevelike zdravnikove go-rečnosti, letijo očitki tudi na druge po-

• Predsednica osnovne organizacije sindikata Mira Debeljak se strinja, da delavke veliko delajo za majhne plače, hkrati pa priznava, da se direktor v tej kritični situaciji še kako angažira. Prepričana je, da bosta Labod in z njim Libna preživela, čeprav težko, in bo treba še računati na tako ali drugačno nezadovoljstvo.

jave v Libni. Ravno ta delavka se namerča pritožuje, da že 17 let dela v tovarni, a se v njej vsa ta leta ni prav nič spremenilo, saj tam delajo ves ta čas isti tehnologi in tovarno vodi ista vodilna ekipa.

J. S.

Sevniški izstop iz Radia Posavje

Sevničani očitajo vodstvu Radia Posavje nesposobnost, zaposlenim na Radiu Brežice pa neresnost — Združitev z radiom Glas Ljubljane?

SEVNICA — »Več kot mesec dni so se delavske knjižice, zdravstvene in osebne izkaznice delavk Radia Sevnica nahajale na Radiu Brežice kot sedežu Radia Posavje. 28. februarja smo se zaposlene na Radiu Sevnica na zboru odločile, da zaradi nesposobnosti vodstva in neresnosti zaposlenih na Radiu Brežice izstopimo iz Radia Posavje, ki v resnici obstaja le na papirju,« je seznanila sevniški občinski izvršni svet urednica sevniškega radia Nada Černič-Cvetanovsk.

Po besedah Černičeve Radia Sevnica že vedno deluje v sklopu Zavoda za kulturo Sevnica, čeprav so že lani marca stekle aktivnosti za združitev lokalnih radijskih postaj v Sevnici in Brežicah v Radio Posavje. Vodstvo projekta so prevzeli Brežičani oz. urednik brežiškega radia Franc Hedl. S 1. 1. 1990 je bil Radio Posavje, d. o. v. ustanovljen, registriran. Od takrat do danes, pravi urednica Černičeva, pa ni bilo izpeljanih tistih aktivnosti, ki pomenijo življenjske firme. »Edino, kar so nam Brežičani sporočili že v januarju, je številka žiro računa Radia Posavje. Ni pa narejen ne finančni ne programski načrt.«

Pojasnilo Nade Černič, da se sevniškemu radiu nakazuje možnost sodelovanja z radiom Glas Ljubljane, da bi Sevničani postali poslovna enota tega radia, a s popolno programsko samostojnostjo, je se naj sevniške vlade pretekli četrtek skušala dopolniti še novinarica radia Sevnica Branka Dermovšek. Povedala je, da ljudje, ki imajo v Posavju moč, očitno niso zainteresirani za posavski radio, sicer se gotovo ne bi strinjali s takimi kadrovskimi rešitvami, kakršne so obetale kvečjemu zanesljivo smrt obh lokalnih medijev, ne pa nju-

Kritično je varstvo otrok do dveh let

Le malo staršev plačuje v vrtcih ekonomsko ceno — Se prosta mesta

BREŽICE — V raznih oblikah organiziranega varstva je v občini vključenih 756 otrok, od tega 34 v varstvenih družinah, 552 v vrtcih in 170 v mali šoli, ki otrokom po potrebi zagotavlja tudi varstvo. V vrtcih je nekaj časa ne odklanjajo otrok, tudi v mestu ne, kjer je bil priiški staršev največji.

Edino mestna varstvena ustanova je do kraja zapolnjena, medtem ko imajo vrtci na Veliki Dolini, v Cerkljah, Globokem, Pišecah in na Bizelskem še dovolj prostih mest. To ni nič narobe, saj čez sedem let vse prav pride in beg iz vasi se bo zaradi krize gotovo zaustavil, saj bo družba, po predložitih napovedih sodeč, bolje poskrbela zlasti za razvoj hribovitih krajev in za razvoj podeželja nasploh.

Zaposleni starši so v največji zadržki za varstvo najmlajših otrok do dveh let. V Brežicah ni jasli, varstvenih družin pa je premalo, da bi lahko ugodili vsem prošnjam. Trenutno je pet takih družin v mestu in ena v Cerkljah, zato si morajo starši pomagati z individualnim varstvom, kot vedo in znajo. V tem primeru so seveda tudi stroški večji, saj ne dobijo nič povrnjeno.

V varstvenih družinah plačajo starši 55 odst. cene, preostalo daje skupnost kot vzgojni delež. Najvišji prispevek staršev je 1.065 din na otroka, vendar ga plača samo ena družina. V odlekih vrtec od drugega do sedmega leta je ekonomska cena za varstvo 910 din, vendar ga po sprejetih merilih v celoti poravnava v občini le 20 družin.

V mali šoli prispevajo starši denar za prehrano, če ostanejo otroci tam dlje kot štiri ure. V tem primeru morajo seveda poravnati tudi stroške za varstvo, odvisno od tega, kako dolgo so otroci tam.

DNEVU ŽENA SE NISO ODREKLI

ŠENTLENART — Čeprav letos praznovanje dneva žena ni imelo takega sijaja kot prejšnja leta, so člani mladinske organizacije v Šentlenartu vendarle nadaljevali tradicijo. V soboto zvečer so domačinke razveselili z zabavo in s kulturnim programom, v katerem so sodelovali pevci okteta »Orlica« iz Pišec, mladi recitatorji in čarodej Dorkan, žene pa so razveselili tudi zvoki citer in skeki, ki so jih pripravili mladinci.

ŽREB DOLOČIL VRSTNI RED

KRŠKO — Žrebanje vrstnega reda strank na zbirni listi za občinski družbenopolitični zbor občinske skupščine je dalo presenetljiv vrstni red. Na prvem mestu je krška kmečka zveza, zanjo so se uvrstili socialdemokrati, ZSMS-Liberalna stranka, Slovenski krščanski demokrati, Zeleni, Socialistična zveza in ZKS-Stranka demokratične prenovе. Nosilec liste posamičnih kandidatov pa je Dušan Vučajnik.

NI JIM VSEENO, KAJ PO 22. APRILU

BREŽICE — Slovenski krščanski demokrati, odbor Brežice in regionalni odbor Posavje, so v torek organizirali razgovor z novinarji, ki pokrivajo to območje. Na razgovoru so predstavili občinski in regionalni program stranke, na vprašanja pa so odgovarjali tudi kandidati SDK za občinske in republiške funkcije. Poudarili so, da jim ni vseeno, kako bo v Brežicah in v Posavju po 22. aprilu 1990.

SPET PREKMURCI — Ko smo pred časom razpravljali o tem, ali graditi hidrocentrale na Muri ali na Savi, so se vrli Prekmurci strinili in dosegli, da takih posegov na Muri ni bilo. S tem je hidrocentrale skoraj avtomatično dobilo Posavje, ki »ima že itak amazono Savo«, ki »je na manjvrednem zemljišču«, itd. Zdaj se mnogi že bojijo, da se bo zgodovina ponovila. Prekmurci so se namreč spet oglašili. Hočejo posodobitev ceste v svojo konec in pri tem so zopet tako odločni, da se je bati, da bodo Posavci tudi tokrat izgubili. Ni namreč nemogoče, da bi po vsem tem zmanjkalo denarja in da se bomo skozi naše kraje še naprej vozili po Cesti bratstva in enotnosti, česti trpljenja in smrti.

POZABLJENA — V starem jedru Brežic se najdejo še take stvari, da človeka spreleti srh. Med njimi je tudi nekdanja stavba vrta, ki so jo, razpadajočo in pozabljeno, prepustili društvom. Naj oglejemo kost do konca! Na njenem dvorišču je polno smeti, pravzaprav je eden od vhodov kar zasut z odpadki. Čeprav bi velika stavba v samem centru morala imeti visoko vrednost, je danes nima. Vrtec jo je uporabljal, dokler je bila zanj uporabna. Družbenopolitične organizacije so iz nje izslesale, kar se je dalo, in se preselile v novo zgradbo. Danes na srečo ne propada samo stara zgradba, ampak tudi oni!

KDOR LAŽE, TUDI KRADE — Tako učijo že otroke in nedvomno tudi drži. Ustavimo se za trenutek samo pri naših raznoraznih strankah, zvezah, njihovih odborih in podružnicah. Vsi vemo, da obljublja veliko, a izpolni vsega ne bodo mogli. Torej lažejo. In ne samo to, tudi krađejo! Zadržite čase je slišati kar nekaj konkretnih obtožb o krajah kandidatov.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 11. do 15. marca so v brežiški porodnišnici rodile: Metka Podpečan iz Brežic — Manco, Zinka Lipar iz Sp. Starega grada — Petra, Berta Stanjokov Seloka, Ljudmila Androja iz Lukovca Andrejo, Suzana Kerin iz Brežic — Maša, Anita Gasperin-Cigrovski iz Brežic Kristijana, Živka Mišič iz Brežic — Nena, Marjana Bužančič iz Brežic — dekle, Družba Gregurčič iz Zdenčev — Domagoja. Čestitamo!

Krške novice

GOSPODJE — V Krškem je zbudila veliko zanimanja vest, da imajo štirje gospodje lastno skromno podjetje, seveda pa vse zanima, kdo so ti gospodje. Lahko izdamo le to, da je eden zaposlen pri zdravstveni skupnosti, dva na občini, eden pa je ravnatelj osnovne šole. Vendar zanesljivi viri trdijo, da ti štirje gospodje niso edini v občini, ki imajo lastno podjetje. Dalo bi se jih odkriti še več, med njimi so celo taki, kjer se dopoldanske in popoldanske dejavnosti pokrivajo.

MENZA — Včasih so bili komercialisti v podjetju Videm Krško uradno tovariši, neuradno pa gospodje, ki so svoje goste gostili v vrsti gostinskih lokalov. Zdaj so komercialisti tudi uradno gospodje, v resnici pa so se šele sedaj izenačili s tovarišji izza strojev. Zdaj namreč svojih gostov ne vodijo več v bolj ali manj znane lokale, marveč jih morajo pogostiti kar v domači tovarniški menzi, kar je seveda posledica odločitve o bolj gospodarnem obnašanju. Potemakem lahko kmalu pričakujemo, da bodo delavci lahko rekli, kako so se šele v zasebnih podjetjih naučili spoštovati družbeno lastnino.

GESTA — Da politični marketing v partijski novi strategiji ni zgolj gola črka na papirju, je pretekli petek dokazal dosednji sekretar medobčinskih zveza ZK za Posavje Franc Pipan. Ta je ob koncu svojega mandata povabil posavske novinarje, ki so doslej »pokrivali« delovanje medobčinskega sveta, na kosilo, kjer se jim je zahvalil za dobro sodelovanje. To lahko ocenimo kot izredno lepo gesto do novinarjev, saj so doslej dobili le malo takih pohval in bili deležni take pozornosti. Pa še to: čeprav v bistvu tu ne gre za kosilo kot tako, je treba zapisati, da ga je Pipan plačal iz lastnega žepa.

Sevniški paberki

LAŽEJO — Pisec prispevka o občnem zboru sevniške podružnice Slovenske kmečke zveze, ki je močno razburil gozdarje in izval njihov javni odgovor (DL 15. marca) bi rade volje odgovoril gozdarjem, a so mu to prijetno opravilo prevzeli v podružnici SKZ. Pravijo, da bo potem jasno, kje lažejo in kje govori gozdarje. V drugem spornem primeru je pisec te rubrike skušal preveriti, kaj je posnel magnetofonski trak glede pobude L. M. delegata občinske skupščine, vendar mu je sekretar SO Boris Šlupšak zabrusil, da bi se to lahko zgodilo le, če bi šla vsa stvar do sodišča. Tako oblastniško obnašanje pa žal ne omogoča, da bi se posul s pepelom in morebiti opravičil prizadetim. Pa še to: verjetno je zelo malo politikov ali tistih, ki se imajo za politike, ki bi se (iskreno) veselili bližnjih volitev in rezultatov. Sploh to velja za tiste, ki so zdaj na oblasti!

SREČA — Mnogi v teh kriznih časih iščejo košček sreče v raznih igrah. Avtor tehle vrstic je prejel v zadnjih dveh tednih kar 7 pisem z enakim vsebino. Najprejšni misel v njih je ta, da pošiljatelju ni treba pošiljati denarja, ker se sreča pač ne da kupiti, pač pa naj razpošlje naprej 20 kopij pisma na razne konce in sreča bo zanesljivo že čez nekaj dni potrkala na vrata. Ker avtor teh vrstic ne verjame v to sporočilo, je seveda prekinil verigo in se izpostavlja »veliki nevarnosti«.

P. P.

Prvinskost rasti v steklu

V Brežicah razstavljajo prosojne skulpture Dane Kočica iz Rogaške Slatine — Za uvod je nastopil dekliski septet Corona iz Boštanja

BREŽICE — Posavski muzej je v razstavo skulptur v steklu, nastalih po navdihu Dane Kočica, prvič prikazal občinstvu umetniško izpovednost v tem prosojnem materialu, skozi katerega se tokrat prelivajo barvne linije in dajejo likom nov značaj, novo mikavnost.

Večer ob otvoritvi se je 16. marca začel z nastopom dekliskga septeta Corona iz Boštanja. Na sporedu je imel slovenske ljubezenske in črnske duhovne pesmi. Na prikupni mini koncert so se poslušalci odzvali s simpatijo. Še lepše bi izzvenel, če bi opustili spremno šolsko razlago.

Delo v Rogaški Slatini živeče svobodne umetnice Dane Kočica je predstavila umetnostna zgodovinarica Jožica Vrtačnik iz Posavskega muzeja:

»Avtorico zanima v prvih delih predvsem intenzivna, kontrastna barva, prelivajoča se in lebdeča, ki skupaj s prozornostjo materije in delovanjem svetlobe odkriva notranji prostor kipa. Z barvami ustvari fantazijske predelave samosvojega likovnega sveta, ki so tu in tam bliže slikarskim kot kiparskim izhodiščem. Delo Dane Kočica izhaja iz lepote oblik, ki jih ustvarja narava. Z učinkovitimi kolorističnimi efekti, s prosojnimi barvnimi linijami ter slojevitostjo rasti spominja na organske aso-

ciacije. Osnovo išče v prvinskem življenju, ki ji z asociacijami rasti ob takšnih izhodiščih dajejo povsem nove razsežnosti. Iz načetnih poudarkov barvitosti prehaja zdaj v mirnejše tonske variacije.

v zadnjih delih pa se omejuje le na kontrastnost bele in črne.

Dana Kočica ustvarja lahko samo z najboljšimi mojstri steklarstva, le oni lahko do potankosti izpihajo forme in prelive iz njenih skic,« je povedala na razstavi, kjer je občinstvo na videu lahko spremljalo nastajanje steklenih umetnin.

J. TEPPEY

KRES PREBUDIL POMLAD — Pod naslovom »Prišla je pomlad zelena« se je v novomeškem Domu JLA v soboto, 17. marca, (ponovitev bo jutri ob 19.30) predstavilo folklorno društvo Kres z večerom ljudskih plesov in pesmi. Nastopilo je 10 skupin, ki so predstavile romanje na Trško goro, prekmurske, belokranjske, posavske in korčulanske plesne. Posebej je navdušila otroška skupina, prvič pa so se javnosti predstavili ljudski pevci z Rateža (na sliki). Kres, ki bo letos praznoval 15-letnico delovanja, ima ta čas skoraj 100 članov in spada med boljše slovenske folklorne skupine. (Foto: J. Pavlin)

Dober uspeh glasbenikov

Vsi tekmovalci dolenskih glasbenih šol so se iz Titovega Velenja vrnili z nagradami

V nedeljo, 18. marca, se je v Titovem Velenju zaključilo štiridnevno tekmovalno učenje slovenskih glasbenih šol in študentov glasbe. Tekmovanja, ki ga prireja Zveza društev glasbenih pedagogov Slovenije in Skupnost glasbenih šol Slovenije, se je udeležilo preko 600 tekmovalcev iz 27 slovenskih glasbenih šol, med njimi tudi sedem učencev novomeške glasbene šole in eden iz črnomaljske. Žal na to republiško tekmovalno niso poslane nobene predstavnice brežiške, krška, trebanjske in sevnjske glasbene šole in tako je bila širša dolenska slabše zastopana, kot bi lahko bila.

Uspeh naših tekmovalcev je bil srednje dober, niso sicer osvojili nobene 1. nagrade, vendar se brez njih ni vrnil iz Velenja nobeden. Učenci novomeške glasbene šole so se odrezali takole: trobentač Jernej Krnc je osvojil 2. nagrado v 1. kategoriji, pozavnist Gregor Turk in trobentač Andrej Jerna (dislocirani oddelek v Metliki) sta osvojila 3.

nagrado v 1. kategoriji, kitarski duo Maja Oberstar in Kristijan Ostanek ter klavirski duo Barbara Žagar in Leticija Yebuah so v 1. komorni kategoriji osvojili 3. nagrado. Trobentač Dragomir Cvečič iz črnomaljske glasbene šole pa je v 2. kategoriji osvojil 2. nagrado.

ŽAGARJEVA ODLIČJA

V Cankarjevem domu v Ljubljani so prejšnji teden slovesno podelili letošnje Žagarjeve nagrade in Žagarjeva priznanja, ki predstavljajo najvišja slovenska odličja za pedagoško delo. Žagarjeve nagrade je prejelo sedem pedagoških delavcev, priznanja pa so podelili trem ustanovam: Glasbeni matici v Trstu, Slovenskemu šolskemu muzeju in Srednji vzgojiteljski šoli v Ljubljani.

V knjižnici večji obisk

Cilj brežiške knjižnice: izpolniti pogoje matičnosti še letos — Odkup prostorov v Domu učencev

BREŽICE — Tukajšnja občinska matična knjižnica se v posavski in dolenski regiji uvršča takoj za Študijsko knjižnico Novo mesto, če upoštevamo knjižni fond in izposajo. Do konca letošnjega leta ima pogojno še naziv matična, toda da bi ga obdržala, mora zagotoviti še enkrat toliko prostora, kot ga ima sedaj, se kadrovske okrepi in povečati knjižno zalogo tako, da bo na vsakega prebivalca imela vsaj dve knjigi.

Trenutno imajo na razpolago 14 tisoč kosov temeljnega gradiva, kar znaša 1,7 knjige na prebivalca. Lani se je zaloga povečala za več kot 3 tisoč knjig. Letos bi jih moral torej nabaviti še okrog 6 tisoč.

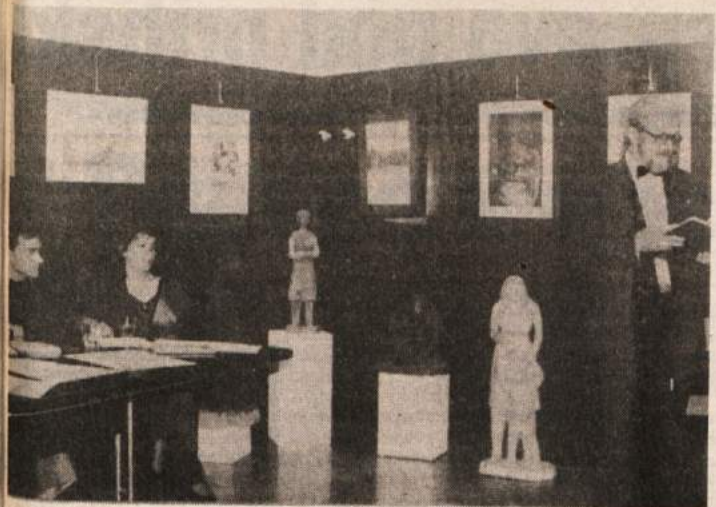
V preteklem letu je imela knjižnica okrog 38 tisoč obiskovalcev. V povprečju je prišel v knjižnico vsak enkrat na mesec in si sposodil 2,5 knjige. Na leto je tako povprečni obiskovalec pre-

kultura in izobraževanje

Napačno izračunana?

NOVO MESTO — Iz VIO osnovna šola Novo mesto so na občinsko vlado naslovili pismo, v katerem poudarjajo, da so ikakoj po objavi prispevnih stopenj za osnovno izobraževanje za leto 1990 opozorili takrat še obstoječi izobraževalni šolniki, da stopnja ne bo omogočila normalnega financiranja osnovnega šolstva in da se bodo vsi problemi v zvezi z osebnimi dohodki še poglabili. Dobili so zagotovilo, da ne bo res tako. Po objavi finančnega načrta se jasno vidi, piše v pismu, da so bila opozorila upravičena, saj za pokrije vsega programa osnovnega izobraževanja v novomeški občini za letos manjka kar okrog polovice sredstev. V VIO pravijo, da se napačno v škodo osnovnega šolstva pojavljajo že leta. Zahtevajo ustanovitve sekretariata za družbene dejavnosti in svoje aktivno sodelovanje pri izbiri ljudi, ki bodo poverjeni za to področje. Zahtevajo takojšnjo preučitev možnosti oz. povišanje prispevne stopnje.

Kaj pravijo na to v izvršnem svetu? Očitkov za nazaj ne sprejemajo, lani na primer so se močno zavzemali, da so spravili skupaj potreben denar tudi za šolstvo. Pobuda o stroškovni sekretariatu je vredna strokovne obdelave, že do sedaj je v upravi in vladi za družbene dejavnosti odgovarjal poseben človek. Dejstvo je, da je prispevna stopnja prenizka, a pripravili so jo v nekdanji strokovni službi šola. Zdej jo v upravi preračunavajo, vsi odgovorni morajo skupaj pripraviti predlog popravka stopnje in morebitnega krčenja programa. Stopnja pa mora zagotavljati tudi sredstva za amortizacijo, predvideno kot vir za gradnjo šol, in za osebne dohodke po zahtevah stavkovnega odbora, ki jih je izvršni svet sprejel. Hkrati poziva k strpnosti pri reševanju resnično nemajhnih problemov v sedanjih zaostrenih gospodarskih razmerah. Z. L. D.

BESEDA IN FORMA — Pesnik Franci Šali je na 5. kulturnem večeru UIS-a bral svoje objavljene in še neobjavljene pesmi ter ob slikah Jožice Medle prvič razstavil tudi nekaj svojih lesenih skulptur. Večere organizira Rudi Škof (na sliki desno). (Foto: MiM)

Poezija, slike in kipi

Na 5. kulturnem večeru sta se predstavila pesnik Franci Šali in slikarka Jožica Medle

NOVO MESTO — Sejna soba novomeške Uprave inšpekcijskih služb je bila v četrtek, 15. marca, ponovno prizorišče zanimivega kulturnega dogajanja. Prizadevni sindikalisti in kulturni animator Rudi Škof je pripravil 5. kulturni večer, na katerem so se predstavili trije ustvarjalci: slikarka Jožica Medle, pesnik Franci Šali in glasbenik Jure Marjetič. Kulturni večeri na UIS-u tako uspešno pestrijo novomeško kulturno ponudbo, hkrati ko omogočajo domačim ustvarjalcem pogostejše stike z občinstvom.

Ljubiteljska slikarka Jožica Medle je za to priložnost pripravila pregledno razstavo olj, akrilov, pastelov in akvarelov, ki sta jih navdihnili dolenska krajina in kmečka arhitektura. Vse slike so novejšega datuma. Iz dveh najnovejših njenih slik pa je opazno prehajanje od krajinarstva k interieru in z njim k abstraktnijšim

formam. To je njena že enajsta samostojna razstava, kar nedvomno kaže, da gre za plodovito ustvarjalko.

Franci Šali se je občinstvu predstavil s pesmimi iz obeh svojih doslej izdanih pesniških zbirk, Razkošje in Svinčeni rez, dodal pa je tudi nekaj še neobjavljenih pesmi »iz pesniške delavnice«. Obsejni predstaviti pesniške tvornosti je Šali dodal prvo javno predstavitev svojih likovnih stvaritev. Razstavil je lesene skulpture.

Za razpoloženje je skrbel glasbenik Jure Marjetič, ki je na strunah citer bolj in manj spretno ubiral narodne in narodnozabavne melodije.

M. MARKELJ

JUTRI: NACETOVO

»PREKLETSTVO«

KOČEVEJE — Razgovor z Nacetom Jerebom, avtorjem knjige Prekletstvo, bo v kočeviski knjižnici jutri, 23. marca, ob 19. uri. Knjiga Prekletstvo je postavljena v zgodovinski okvir, govori pa o življenju in delu ljudi na Kočevskem pa tudi odnosu med nemškimi in slovenskimi prebivalci.

CIRIL ZLOBEC

TAKO IN DRUGAČE

BREŽICE — Danes teden, 29. marca, bo v Brežicah gostoval pesnik, prevajalec in politik Ciril Zlobec. Srečanje bo nekaj novega na tukajšnjem kulturnem in političnem prizorišču, saj sta v kompanijo stopila politika in kultura. Organizatorja srečanja sta Zavod za kulturo — občinska matična knjižnica Brežice in Socialistična zveza. V literarnem delu bo stekel pogovor o Zlobcu kot pesniku in o njegovem zadnjem delu, pesniški zbirki »Moja kratka večnost«. V drugem delu se bo predstavil Ciril Zlobec kot kandidat za člana predsedstva republike Slovenije. Srečanje, ki bo v Domu učencev ob 20. uri, bo vodila Milena Jesenko.

Dovolj denarja za zaščito?

V letošnjem letu naj bi imeli v črnomaljski občini kar 9 akcij za varstvo dediščine

ČRNOMELJ — V črnomaljski občini imajo v letošnjem letu v programu akcij za varstvo naravne in kulturne dediščine 9 akcij, ki so tudi v programu republiškega komiteja za kulturo, Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine in občinskega Komiteja za

družbeni razvoj — odbora za kulturo. Večino denarja bodo v Črnomlju namenili za cerkveno sv. Duha, obrambni stolp Stoničevo hišo ter za urejanje in vzdrževanje kulturnega doma.

V cerkvi sv. Duha bodo sanirali temelje, rekonstruirali strop ter prikazali srednjeveško obzidje. Urediti nameravajo Stoničevo hišo, kulturni dom pa prekriti, urediti centralno ogrevanje in zunanjsčino. Poleg omenjenih pa so v programu še krajinski park Lahinja, za katerega bodo pripravili dokumentacijo in propagandni material ter obnovili vaško kapelico v Nerajcu in podružnično cerkveno v Pustem Gradcu. Na gradu Pobrežje bodo popravili streho, za partizansko bolnišnico Gornji Hrastnik pa bodo namenili denar za vzdrževanje lesene konstrukcije. Nadaljevali bodo dela na podružnični cerkvi sv. Jakoba v Naklem, in sicer bodo rekonstruirali gotska okna in odkrivali poslikave. V podružnični cerkvi sv. Trojice na Vinjem Vrhu bodo restavriral baročni oltar in uredili fasado, v kmečkem dvoru v Žuničih pa opravili najnujnejša vzdrževalna dela in zaščitili leseni del poslopja.

Sredstva, ki naj bi jih za ta dela namenil republiški komitej za kulturo, znašajo 1,85 milijona dinarjev, vendar le pod pogojem, da enako vsoto zberejo tudi v Črnomlju. Toda po sedanjem planu znašajo celotna sredstva za kulturno dejavnost v občini za letošnje leto 200 tisočakov manj, kot je republiški delež. Iz tega denarja pa morajo Črnomaljši kriti še vrsto drugih kulturnih dejavnosti, tako da je za varstvo naravne in kulturne dediščine po sedanjem finančnem načrtu namenjena manj kot desetina potrebnih sredstev. Zato bo potreben rebalans plana, ki bo za varstvo dediščine namenil več denarja, saj je le tako moč pričakovati tudi več republiških novcev.

M. B.-J.

V Črnomlju še vedno predalec do matičnosti

Premalo knjig, prostora in zaposlenih

ČRNOMELJ — V preteklem letu se je v tukajšnji knjižnici število obiskovalcev nekoliko povečalo, število izposojenih knjig pa zmanjšalo. Čeprav so precej denarja porabili za nakup novih knjig in imajo sedaj v črnomaljski knjižnici in izposojevališču 28.000 enot knjižnega gradiva, to še vedno ne zadostuje za matičnost knjižnice, za kar bi potrebovali 36.000 knjig. Prav tako se v Črnomlju niso približali ostalima pogojema za pridobitev matičnosti: 730 m² knjižničnega prostora in štirim redno zaposlenim knjižničarjem.

Sicer pa za črnomaljsko knjižnico velja, da poleg svoje redne dejavnosti že vrsto let pripravlja tudi dodatne prireditve. Tako je v preteklem letu pripravila razstavo o Prešernovih nagajenjih, razstavo družboslovne in računalniške literature, na ogled so bile belokranjske vezenine Miroslava Ritonje. V knjižnici pa so imeli tudi promocijo knjige Janeza Jezerška »Arhipelag-Goli«. Vse to jim je uspelo pripraviti, kljub temu da je v knjižnici veliko pomanjkanje razstavnih prostorov.

Hiter založniški odziv

Emonica se je hitro odzvala na predvolilno mrzlico — Knjigi o Kučanu in dr. Pučniku

Politične spremembe orjejo nove brazde tudi v slovenskem založništvu. Ob velikih založniških hišah se pojavlja vse več malih zasebnih založnikov, ki si skušajo odrezati svoj kos kruha tam, kjer se velike založbe zaradi okornosti in uspanosti ne zganijo in ne odzovejo dovolj hitro. Zasebno založništvo — nekaj primerov, ali bolje rečeno poskusov, založništva imamo tudi na našem območju, tako bogati knjižno ponudbo na trgu in odpirajo zanimive novosti.

Lep primer hitrega odziva na spremembe je založba Emonica, ki je pred kratkim poslala na trg dvoje knjig iz svoje knjižne zbirke Portreti Emonice, ki ne skriva, da so jo spodbudile sedanje razmere. Gre za knjigi portretov dveh od sicer štirih kandidatov za slovenskega predsednika, dr. Jožeta Pučnika in Milana Kučana. Ankete kažejo, da se ljubi Slovenci ne znajdejo, ko jim je po skoraj petih desetletjih »demokratičnih« volitev enega samega človeka naenkrat ponudena v izbiro kar četverica. V informacijski žetji, ki jo takšen položaj ustvarja, bo za politiko nekoliko bolj zagret

M. MARKELJ

Mija Šebek

»V tem letu si želimo zaposliti še eno delavko, zelo radi pa bi tudi računalnik, ki bi olajšal in pocenil delo. V občini je sicer za našo dejavnost dovolj poslušna, vendar je kulturnih porabnikov več. Upamo, da bomo zbrali dovolj sredstev in izpolnili pogoje za matičnost. V tem primeru bi dejavnost še naprej obdržali v Brežicah in ne bi odvajali sredstev za njo komu drugemu, zaradi česar bi imeli veliko več možnosti za hitrejši razvoj naše knjižnice,« razmišlja o prihodnosti Šebekova.

B. DUŠIČ

pisma in odmevi

Še o sporni gradnji kioska v Črnomlju

Pojasnilo novinarke

Čprav je Janez Ivanetič iz Črnomlja v prejšnji številki Dolenjskega lista opozoril uredništvo, naj preneha s članki o njem (ne vem sicer, od kod ta pravica, saj mora biti po Zakonu o javnem obveščanju embargo dan vnaprej in tudi utemeljen), moram odgovoriti na njegovo pisanje. Vse informacije, ki sem jih dobila in zapisala v zvezi z njegovim spornim kioskom, sem namreč dobila povsem uradno na sejah Črnomljskega izvršnega sveta. Torej je šlo v prispevkih zgolj za poročanje z uradnega mesta ali pa za izvirne izpisi prav tako uradnih gradiv, ki pa jih ni bilo malo.

Kar se tiče njegove pripombe, naj bi zadevo v zvezi s kioskom vodili ljudje, ki so za to pristojni, izobraženi in odgovorni, so doslej po mojem mnenju to počeli prav takšni ljudje, saj so bili za to tudi postavljeni na delovna mesta na občinski skupščini. In če sem kiosk prikazala v neresnični luči, je tukaj moja »krivda« le v toliko, da sem problem gradnje zapisala, nikakor pa ga nisem ustvarila.

Glede na to, da so člani izvršnega sveta o kiosku razpravljali na več sejah in zato skupaj porabili nekaj ur, da je tekla o tem beseda tudi na seji skupnosti črnomljskih krajevnih skupnosti, in zboru volivcev in morda še kje, lahko rečem, da je zadeva še kako javna in živa med ljudmi, zato bi bil moj molk neodgovorno in malomarno opravljeno novinarsko delo. Prav zaradi tega, ker se zavedam te težave in morebitnega subjektivnega ocenjevanja, sem doslej, dokler zadeve v zvezi s kioskom še niso dokončno rešene, o njem poročala zgolj s seji izvršnega sveta, čeprav običajno stvari osvetlim z dveh ali celo več strani.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Iz osebnih izkušenj z »bogovi«

Ob »dogodku«, ki v
zdravstvu ni edini

V petek, 23. februarja, sem se v novomeški ginekološki ambulanti lahko tudi sama prepričala, kaj je v zdravstvu velik problem. Mislim na monopol zdravstvenih delavcev, nad katerimi ni nobene učinkovite kontrole. Še zlasti to velja za delavce v ambulantah. Ti si med delovnim časom privoščijo marsikaj, med drugim tudi predavanja, medtem ko ljudje pred ordinacijami čakajo kot pohlevne ovčke. Niti toliko človeškega odnosa ni, da bi čakajoče (če je že to predavanje res tako nujno, da mora potekati v času ordinacijskih ur) opozorili na pričetek in približen konec predavanja. Naveden zemljan ne sme spraševati o enopolni prekinitvi dela, kaj šele, da bi si drznili prekiniti to predavanje in povprašati za vzrok in čas trajanja prekinitve dela. To je stvar »bogov«, v katero se on pač nimajo pravice vmešavati.

Ce pa vendarle naredim prekršek, bi postavila naslednje vprašanje: Kam se lahko tako imenovani navadni zemljan obrne ob tvrstnih prekinitvah delovnega časa in ob ostalih nezadovoljstvih z delom zdravstvenih delavcev, ki se obnašajo, kot da so pacienti tam zaradi njih? Seveda naj bi take pritožbe imele le »ritualnega značaja«, pač pa naj bi se čutili tudi ustrezni rezultati.

ANDREJA REBERNIK
Vandotova 4, Novo mesto

DELAVNI KULTURNIKI

Gotovo je kulturno društvo na Radovici najbolj aktivno vaško društvo v metliški občini. Tudi ob dnevu žena so člani s pestrim programom privedli v dvorano bivše šole številne krajanje. V društvu sta najbolj delavni njegova predsednica Anica Bajuk ter njena pomočnica Slavica Radoš, ki jima gre pohvala tudi zato, ker sta v teh časih sploh še pripravljene žrtvovati toliko prostega časa za kulturo, hkrati pa navajata mladino, da bo nadaljevala kulturno tradicijo v kraju. Zalostno je le to, da večnamenski dom v vasi še vedno ni dokončan, saj bi šele takrat kultura na Radovici lahko zares zaživela v polnem razmahu.

Nismo za narodno spravo pod pritiski

Opozicija širi neresnične očitke — Zgodovinska dejstva o NOB bodo ostala ne glede nanje

V zadnjem času smo pričali neupravičenim in neresničnim očitkom na preteklo novojšo zgodovino, predvsem pa neuteleženim napadom na naš narodnoosvobodilni boj. Nekateri ga želijo prikazati kot nekaj povsem zgrešenega, označujejo ga celo kot neke vrste zločinsko dejanje. Taki očitki in razmišljanja prihajajo predvsem iz vrst nekaterih novoustanovljenih strank. Njihovi predstavniki namreč ne izbirajo besed, ko ocenjujejo narodnoosvobodilni boj, zanimivo pa je, da se večina teh strank ni javno opredelila do narodnoosvobodilnega boja slovenskega naroda. Vse glasneje so njihove zahteve po narodni spravi, toda za nas borce so vojni zločini in narodna izdaja dovolj tehten argument, da na take zahteve ne moremo pristati.

Vsa ta neutemeljena propaganda, ki jo v predvolilnih aktivnostih uporabljajo opozicija, je povzročila med ljudmi resno zaskrbljenost, saj vse to lahko pripelje do re-vanširanja, obračunavanja, državljanske vojne... Česa takega si pa gotovo nihče ne želi.

Tudi predsedstvo Slovenije je ocenilo, da je potrebno vse tiste, ki sejejo razdor med slovenskim narodom in pozivajo k

PROTI PREDPISU, KI DAJE PREDNOST KMETU

V vseh javnih občilih že nekaj mesecev beremo oziroma slišimo o programih raznih političnih organizacij in združenj o tem, kaj vse se bo izboljšalo, če bodo na volitvah zmagali. Z majhno izjemo so obeti vseh enaki. Poudarjajo, kaj je treba spremeniti, kaj odpraviti in kaj na novo uvesti. Nisem pa še zasledil, da bi bil kdo proti tisti odredbi, ki daje prednost kmetu, to je tistim, ki imajo status kmeta. Ne njive, ne travnike, ne vinograde ne more lastnik prodati, ali svojo ku podariti, če ta nima status kmeta! Tako se bližamo paroli: »Kdor je bogat, je lahko še bogatejši, tisti, ki je revež, bo pa še večji revež!«

Ampak ljudje so iznajdljivi, gredo mimo neumnih predpisov, da jim ni treba plačati prometnega davka. Ko sem hotel vnuku, ki stanuje z družino v bloku, podariti skromno njivico, da bi si s njo pridelala malo zelenjave, mi je bilo to onemogočeno. Na občini so mi pojasnili, da njivo lahko podarim oziroma prodam, le tistemu, ki ima status kmeta?! Mislim, da je tu vsak komentar odveč! Zato se zavzemam za odpravo takih predpisov.

F. LUZAR
Gabrje

obračunu, opozoriti, da so to dejanja, ki imajo lahko zelo daljnosežne posledice. Izjava, ki jo je slovenski javnosti posredoval predsedstvo, poziva k moralni in državljanski umiritvi, opozarja pa tudi na odgovornost vseh družbenih slojev in ustanov, kadar gre za obravnavo tako pomembnega in občutljivega gradiva. Predsedstvo je prepričano, da mora v tem resnem času prehoda v pluralistično demokracijo ureditev spregovoriti o vprašanju, ki se v javnosti obravnava kot problem narodne sprave. S tem naj bi pripomogli na nastajanje takega vzdušja v političnem in javnem življenju Slovenije, ko preteklost ne bo več bremenila medčloveških odnosov. To je problem narodne in državljanske umiritve 45 let po končani drugi svetovni vojni.

Razmer, kakršne so bile v letih 1941—1945, ni mogoče obravnavati z vidika sedanjega časa, današnje pravne ureditve pa tudi razglednosti in prosvetljenosti slovenskega ljudstva. Dejstvo je, da so okupatorske fašistične sile razkosale Slovenijo na okupacijske cone, takoj vpejale represivne ukrepe, ki so imeli za osnovni cilj uničiti slovenski narod. To so najprej doživeli Slovenci na Štajerskem in Gorenjskem, saj je splošno znano, kako so cele družine morale zapuščati svoje domove.

V takih razmerah je bil narodnoosvobodilni boj nujen, saj je vendar šlo za ohranitev slovenskega naroda pred uničenjem. Narodnoosvobodilni boj, ki ga je organizirala OF in v kateri so se združile vse tedanje slovenske stranke, je v t. l. Ljubljanski pokrajini (italijanski okupacijski con) naletel tudi na nasprotovanje določenih ljudi in skupin, ki so se ob okupatorjevi podpori zoperstavili narodnoosvobodilnemu boju. S takim dejanjem so se

»SPLOH NE KARTAMO«

V Dolenjskem listu 1. marca letos je bil v kontaktni rubriki časopisa omenjen telefonski klic bralke R. K. iz Bršljina, ki je dežurnemu novinarju potolažila, da pri Murglju kartajo pozno v noč. V uredništvu se je osebno oglašil Zvone Ivanetič, ki naj bi ga bil omenjeni klic vpletel v to kartanje. Ivanetič je zatrdil, da ne karta pozno v noč, daleč od tega. »Za denar pa sploh nikoli ne kartamo!« je dejal in menil, da Ljuzka Rapuž — ta je po njegovem oseba, ki je v resnici klicala v uredništvo — ne pozna resnice in da je zato tudi govorila ni.

• Preverni smo, da bi lahko zaprla
JE Krško. (S. Rožman)

POLIVINIL NA LOVU? — Pred človeško nemarnostjo ni več varen niti najbolj odmaknjen kraj. Žal ni nič nenavadnega, če sredi gorjanskih brezpotij pohodiš plastenko, iz katere se še izteka strojno olje; zadnje nedeljo sta ljubitelja Gorjancev skorajda v gluhi loži naletela na razpršilec z rdečim avtomobilskim lakom. Fotografija pa je bila posneta na začetku prelopih prostranih žumberških košenic, ki jim domačini pravijo Korita. Tam se je pod lovsko prežo na mladem smrekovju »koštila« velika polivinilna vreča, ki jo je napis izdaljal, da izhaja iz ene beljaško-celovških trgovskih hiš. Poznavalci pravijo, da avstrijski ali katerikoli drug tuji lovec ne bi tako odvrnil in pustil vreče in da je bolj verjetno to zagrešil kakšen od naših nakupovalcev v sosednji Avstriji. (Tekst in foto: A. Bartelj)

Bralka iz Kočevja

DVE PROSLAVI

ŽELJNE — V mesecu dni so imeli v Željnah dve proslavi. Najprej je bila proslava v počastitev slovenskega kulturnega praznika, na kateri je nastopil moški pevski zbor iz Kočevja, proslavo ob dnevu žena pa sta pripravili domači učiteljici z učenci, sodelovalca pa so tudi pevke noneta »Rog«. Proslavi je za zabavo in ples igral domačin Sandi Vidrih. Ženske so tudi pogostili.

MARTIN ŠOŠKO

aktivno priključiti okupatorju in njegovim ciljem: uničiti narodnoosvobodilni boj. Belogardisti so se izoblikovali v vojne formacije in postali sestavni del italijanskih policijskih enot.

Po kapitulaciji Italije so belogardisti pobegnili na nemško stran, se priključili njihovim gestapovskim enotam in v zaprte postali nemški vojniki. Cilj njihovega boja je bil isti kot pod Italijani.

Glede na to, na kateri strani so bili domači nasprotniki narodnoosvobodilnega boja in za čigave cilje so se borili, potem ne moremo govoriti o narodni spravi in kontrarevoluciji. Mi, borci NOV, smo imeli pred seboj okupatorsko vojsko, v kateri sestavi so bili tudi domači sodelavci, ki smo jih imenovali, ker so tudi bili, izdajalci slovenskega naroda. Danes ti nemški »soldatje« dobivajo nemške pokloninje, kar je gotovo dovolj tehten dokaz o njihovi vlogi med vojno.

Iz vsega povedanega se jasno kaže odgovor na vprašanje, s katero vojsko, ki jo tako vztrajno zagovarja opozicija, naj bi sklenili narodno spravo. Pristeganje na narodno spravo je zelo enostransko in tudi zlonamerno, da se skuša vsa odgovornost za odločitve 1941. leta naprti KP in OF. Opozicija pogosto spominja kočevski proces 1945. leta, ne upošteva pa amnestije, ki je bila ob koncu 1944 in marca 1945 ponujena vsem tistim, ki si niso umazali rok z zločinskimi dejanji, da prestopijo na našo stran.

Glede belogardistov, ki so jih 1945. leta Angleži vrnili Jugoslaviji, in o njihovi poznejši usodi pa podpiramo predlog predsedstva RO ZZB NOV Slovenije, naj to ugotovi in o tem seznanji javnost znanstvena komisija pri republiški skupščini. Nikakor pa ne smemo spregledati in pozabiti zločinov, storjenih nad Slovenci in Slovenkami samo zato, ker so bili na strani OF. Vse tiste, ki tega ne vedo ali pa ne vedo vedeti, naj spominimo na množična morišča pri Urhu, pod Turjakom, na Javorovici, v Šentjoštu..., na pomor mladih skojevci v Žužemberku 1945. leta in Ste-

Ob prazniku

Razstava ročnih del

V Novem mestu so na Glavnem trgu v izlozbi Planike razstavili ročna dela člani Društva invalidov Novo mesto. Razstavo, ki je posvečena nedavnemu dnevu žena, mimoidoči ogledujejo z zanimanjem in na njej občudujejo stvaritve, ki so jih izdelale že ostarele, boleče, a še vedno spretnke roke. Škoda je le, da izložbeni prostor ni večji, da bi se dalo vanj postaviti več eksponatov.

To pa ni vse, kar je novomeško društvo invalidov namenilo svojim članicam. Da bi se počutile bolj praznično, je organiziralo prireditev v grmski osnovni šoli. Pozdravni govor s čestitkami je imel predsednik društva Andrej Gregorčič. Tajnik Zvone Tkalec pa je obvestil navzoče, ki jih je bilo kar lepo število, z društvenimi novicami in tudi s čestitkami grosupeljskega invalidskega društva. V kulturnem programu je zapel 12 lepih pesmi novomeški upokojenski pevski zbor pod vodstvom Sonje Pirc. Za razvedrilno je poskrbel ansambel Cof. FANIKA MALISIČ

PRIZNANJA IN PROTEST OB PRAZNIKU

Na letni konferenci DU Žužemberk smo v prvem delu počastili 8. marec. Pevci pod vodstvom Cirila Zajca so zapeli 6 pesmi, v programu pa je bila lepo sprejeta tudi pesmica, ki jo je 6-letna punčka namenila materam. V nadaljevanju so upokojenci ugotovili, da je bila dejavnost društva na rekreacijsko-izletniškem, kulturnem in socialnem področju prilagojena interesom članstva. Za večletno delo v društvu so podelili priznanje Jožici Kranjc. Nace Mrvar iz Smihela ter Anton Vovk, Jože Prushek, Enica Mestnik in Frančiška Hrovat iz Žužemberka pa so postali častni člani društva in dobili diplome. Upokojenke smo naslovile na OK SZ in zvezo DU protestno izjavo, s katero izražamo nezadovoljstvo ob namerah, da bi uklinili in nadomestili mednarodni praznik 8. marec. Rudi Hrvatini je razložil volitve, predsednik KK SZ Žužemberk pa je pojasnil program Socialistične zveze v KS Žužemberk. FRANCKA OŽBOLT,
predsednica DU Žužemberk

»Pokojnik« se nam je oglašil

Poročali smo o smrti in nato domnevah, da je živ. Gre za Emila Černeta iz Clevelanda, ki se je 9. marca (tak datum nosita pismi) oglašil. V prvem, naslovljenem na Ožboltova iz Kočevja, piše: »Hello Jože in Tina! Ja, madonna, zdaj smo pa res že vsi trije postali slavni. Včeraj sem prejel Dol. list 9. z dne 1. III. 1990 kot delni popravek, ki mi je na kriminalko... Se zahvaljujem vnaprej za pravilno razumevanje, ker štos je največji, kar sem jih doživel v svojem grešnem življenju. Iskren pozdrav! Emil-Milan Černe.« In še pripis: »Oprostite, ker se motim, enkrat Te vičem, enkrat tičem. Tukaj smo vsi na You, Ti. Emil.«

Tako je končno zanesljivo dokazano, da je Emil M. Černe živ in dobrega zdravja. V pismu Ožboltovimu pravi še, da bo skušal ugotoviti, kdo se je tako grdo pošalil z njim, da ga je razglasil za mrtvega. J. PRIMC

žetu Primcu! V prvi vrsti vam moram čestitati za tako obziren in zanimiv članek, ki je bil priobčen enkrat o smrti in drugič v Dol. listu 9. z dne 1. III. 1990 kot delni popravek, ki mi je na kriminalko... Se zahvaljujem vnaprej za pravilno razumevanje, ker štos je največji, kar sem jih doživel v svojem grešnem življenju. Iskren pozdrav! Emil-Milan Černe.« In še pripis: »Oprostite, ker se motim, enkrat Te vičem, enkrat tičem. Tukaj smo vsi na You, Ti. Emil.«

Tako je končno zanesljivo dokazano, da je Emil M. Černe živ in dobrega zdravja. V pismu Ožboltovimu pravi še, da bo skušal ugotoviti, kdo se je tako grdo pošalil z njim, da ga je razglasil za mrtvega. J. PRIMC

vilne spomenike NOB, na katerih so vklešana imena tisoče žrtev, likvidiranih brez kakršnih koli sodnih obravnjav, na množične likvidacije Slovencev v nemških in italijanskih taboriščih. Dokazi o vseh teh groznih dejanjih so na voljo slehernemu občanu v muzejih NOB po vsej Sloveniji.

Resno moramo sprejeti opozorilo slovenskega predsedstva, ki v svoji ugotovitvi: »Ne glede na poseben odnos posameznih državljanov ali posameznih skupin do dogajanj v preteklosti, ki je stvar njihovega prepričanja, je treba izhajati iz dejstva, da se je zgodovina dogodila, da je spremeniti ni mogoče in da je za mirno življenje in utrjevanje ljudi danes mogoče in treba storiti predvsem to, da se ne pojavi tisto želo vojneva dogajanja in poveljnega državljanskega obračunavanja, ki je zlo za vse.«

Ponosni smo lahko na prehojeno pot, saj smo se borili za svobodo slovenskega naroda, za enakopravno Jugoslavijo, za slovensko državnost, ki jo še danes vztrajno branimo pred vsemi tistimi, ki bi želeli pridobitve narodnoosvobodilnega boja razvednotiti ali jih celo povsem izbrisati iz našega vsakdana.

IVAN SOMRAK
Novo mesto

POPRAVEK

Na strani Pisma in odmevi je prišlo v članku »Izkazali so se« do neželje napake. Priridev ob 8. marcu se je odvijala v prostorih kmetijske zadruge. Kmetijski šoli se iskreno opravičujemo.

Dr. Miloš Šetina

Po dolgi neozdravljivi bolezni se je za vedno poslovil, ko je dopolnil le 68 let starosti. Odsel je tih, v vsej skromnosti, kakršen je bil vse življenje.

Po rodu je bil Belokranjec, rojen v Črnomlju. Tu je bil njegov oče upravnik pošte, njegov stari oče pa nadučitelj, ki je tudi velično prispeval na področju umetniške kmetovanja in vinogradništva.

Miloš je nekaj mesecev pred drugo svetovno vojno diplomiral na ljubljanskem učiteljskem, nato takoj nastopil svoje prvo učiteljsko mesto na Podstenicah v Kočevskem Rogu, zatem pa v Gabrju pod Gorjanci.

Že v letu 1941 se je opredelil za NOB in postal delaven član prvega terenskega odbora OF v Gabrju, kjer je sodeloval s kasnejše junško padlim narodnim hercem Vinkom Paderšičem-Batrejo in z nadvse agilnim prvoborcem Jožetom Rakočtom. V letu 1942 je bil izdan in aretiran. Novega mesta so ga prek ljubljanskih porov odvedli v Italijo, kjer je v treh taboriščih 16 mesecev prestajal internacijo do kapitulacije fašistične Italije. Na Primorskem v Vrtovinu je po kapitulaciji Italije stopil v partizane. Njegove nadaljnje partizanske »postaje« so bile zlasti: Ribnica na Dolenjskem, kjer je bil med drugim tudi član komande mesta; njegov rojstni Črnomelj, kjer sta medtem Milošev stric in bratranec kot udeležena NOB žrtvovale življenje; bosanski Drvar, kjer je doživel splošni nemški desant na Titov štab.

Miloš je kot dijak v stari Jugoslaviji opravil izpit za letenje z motornimi letali. Zato se je kot pilot javil za izpolnjevanje na tedaj sodobnejših bojnih letalnih Prek Barja v Italiji ga je avion odnesel v Sovjetsko zvezo, v Krasnodar. Po uspešnem šolanju je kot pilot lovec priletel nazaj v Jugoslavijo in kasneje napredoval v pilota-instruktorja.

Miloš je prehitro opešal vid in ni smel več na samostojne polete. Zato se je odločil za študij medicine. Leta 1953 je diplomiral na ljubljanski medicinski fakulteti. Kasneje se je specializiral v medicini dela in se predvsem posvetil preventivni nemu zdravstvenemu varstvu delavcev. Pred upokojitvijo je bil predsednik invalidske komisije pri SPIZ v Ljubljani.

Svoj prosti čas po vojni je preživljal med vinskih trtami na Štražnem vrhu pri Črnomlju, na zemlji, ki so jo obdelovali in na njej sadili in gnojili vinski trto. Miloševi davni predniki. Sedaj zidanič sameva in zama čaka na gospodarja...

Pokojnik je bil plemenitega značaja, miren in preudaren, hiter v odločitvah. Nikdar pa se ni potiskal v ospredje, čeprav je bil človek velikih sposobnosti in kvaliteta. To dokazujejo tudi njegova visoka odlikovanja in priznanja. Prejel je red bratstva in enotnosti ter red zasluga za narodno II. stopnje. Kot oficir je dobil red zasluga s srebrnimi meči, za delo v občinski komisiji za borbo pa plaketo občine Ljubljana-Bežigrad. Še posebno pa je bil vesel priznanja vseh družbenopolitičnih organizacij krajevnih skupnosti Gabrja pod Gorjanci.

FRANCE CVENKEL

Čas, ko so hlače nekaterih zašite

Pismo o stvarkih učiteljev in zahtevah po zvišanju plač — Meso v majhnih odmerkih na delavski mizi — 6.000 din za pet — V kaj rastejo?

Stavkanje učiteljev je že grožnja, izsiljevanje, sebičnost in tudi nesramnost, ko pozivajo starše k podpori. Take sebičnosti je veliko tudi v drugih ustanovah in delovnih organizacijah. Menim, da imamo delavci v preštevilih podjetjih tudi prenežne osebne dohodke, pa s takim izsiljevanjem ne dosežemo ničesar, čeprav mnogokje delajo ljudje z visoko — ali srednješolsko izobrazbo za strojem na normo. Po izobrazbi bi jim torej denar pripadal, toda kaj, ko ne delajo v poklicu, ker pač ni delovnih mest za toliko kadra. Druga stran pa je ta, da imamo vsi enake želodce in da smo tudi mi starši otrok, katerih usta so lačna, otroške želje in potrebe pa prevelike za navadnega delavca. Z možem vzdržujeva tri mladoletne otroke, najin skupni OD z otroškim dodatkom vred ne pre-

sega 6.000 din. Za fizično delo v proizvodnji, ki ga opravljam, ker zame s poklicem ustreznega dela preprosto ni, dobim 1.300 do 1.500 din.

Takih delavcev v proizvodnji ni malo. Kako naj oblečemo, obujemo in opremimo otroke za šolo, jim plačujemo stroške prehrane v šoli in jim nudimo doma zdravo prehrano delavci s tako nizkimi plačami? Mleko, meso, kruh in podobno, kar dobe otroci staršev z lepo plačo vsak dan, si mora otrok delavca privoščiti le enkrat do dvakrat na teden ali pa razdeliti v omejenih količinah. Prav tako je s šolskimi potrebščinami, obleko, obutvijo, ki je dobra tudi pomnožena, zašita, sprejeta od dobrih ljudi. Kaj vse si lahko privoščijo otroci učiteljev, uradnikov, direktorjev itd.? Res je, da so bile te razlike v vseh časih

približno enake. Vendar pa menim, da naj veljajo ukrepi vlade za vse delovne organizacije, ne glede na uspešnost posameznega podjetja, in ne le za delovne organizacije v izgubah, saj smo tako v enih kot drugih prizadeti delavci, ki enako potrebujemo osnovna sredstva za preživetje sebe in družin. Pri tem ne vem, kako si predstavljajo zadeve naši učitelji, profesorji, uradniki idr.? Ali menijo, da lahko lepo živijo le eni ljudje, drugi pa naj le živitarijo, celo za cenovno boleznijo, ki je lahko posledica slabega življenja? In prepričana sem, da učitelj z večjo plačo ne bo več naučil otroka kot sedaj. Učitelji, zdravniki in ljudje s podobnimi poklici, ki jih družba resda nujno potrebuje, menim, da so šli v ta poklic s humanim in srčnim odnosom do ljudi in ne predvsem zaradi denarja. Res je, da hodimo v službe, da zaslužimo denar, vendar ga vsi potrebujemo. Vsi plačujemo enake cene v trgovinah ne glede na debelino denarnice. Sicer tudi delavci v proizvodnji lahko začnemo, da nimamo priznanega truda pri delu, ki je v veliki meri hlapčevsko, a se za to nimamo kam pritožiti.

Za normalen otrok razvoj, ki je neogibna skrb tako enih kot drugih roditeljev, ni dovolj, če otroka samo spodbujas k učenju. Marsikaj mora še imeti, da razvija sposobnosti; če tega nima — kaj mu lahko pri tem pomaga učitelj začetnik s 5.000 din OD? Če starši torej ne morejo zagotoviti osnove za otrokov uspešni razvoj, kaj bo zraslo iz teh otrok? Prepričana sem, da bodo ne samo moji, ampak tudi drugi otroci, ki sedaj čutijo pomanjkanje, nekoč bdiš iz izobrazbo, bdiš brez nje z vsemi silami velik problem družbe. Šele, ko bo vsem dano razvijati svoje sposobnosti in bo zagotovljena socialna varnost vseh ljudi v SRS, bomo enakopravni, suvereni in demokratični. Sistem, ki enim dviguje OD, drugi v njem pa kmalu ne bomo imeli za preživetje, ne vodi nikamor.

napak dosedanjih politikov, ki so v svoji samovšečni »vsevednosti« zagrešili prenekatero zgolj politično gospodarsko nalozbo; odslej bomo to prepustili strokovnjakom, saj se zavedamo, da bodo celo najboljši med njimi komaj dorasli izredno zahtevnim nalogam.

Kljub takšnim načelnim stališčem si ne zatiskamo oči pred konkretnimi problemi. Ne da bi zastopavljali Zasavje, ki se duši v umazaniji, je potrebno izpostaviti posavsko problematiko, še zlasti v občini Brežice. Živimo v senci nuklearke, ob gnojnici podobni Savi in komaj kaj boljši Krki, živimo dan za dnem v hrupu nizko letetičih vojaških letal, v bojzani, da savske elektrarne, hitra cesta in železnica prinašajo samo nove obremenitve tega prostora, a malo otipljivih koristi. Sanje o zdravem kmetijstvu, sadjarstvu in vinogradništvu pa o cvetočem turizmu so padle v umazano vodo. V obraz nam se roga — zastrašujoča in nesramno gola — gospodarska zaostalost, ob tem pa z vsakim dnem bolj očito postajamo tri Slovenije (občutljivi bralci naj si poiščejo blažjo besedo, Brežičani tega žal ne moremo in ne smemo!). To dvoje pa nikakor ne gre skupaj. Zato bo dolžna o tem (in ne samo o Mariboru) svoje povedati Republika Slovenija. V bodočem vladnem programu Brežice morajo najti svoje mesto.

Iz brežiškega zornega kota

Kako gledamo na prihodnost v SDZ Brežice

Presenečenja, ki ti z njimi postrežejo politični nasprotniki, sploh niso nikarkršna presenečenja, saj moraš s tem računati. Ko pa te preseneti kdo iz lastnih vrst, je zadeva nekoliko drugačna. In ravno to se je zgodilo kandidatom SDZ za republiški DPZ 14. volilne enote v petek, 9. marca, v Brežicah: misleč, da prihajamo na običajni sestanek, smo se povsem nepripravljeno znašli iz oči v oči z novinarji. Za malce nenavadnim, a premišljenim projektom je stal nagajivo smehljajoč se predsednik občinskega odbora SDZ in Demosa Miroslav Kugler, v zraku pa je lebdelo spoznanje, da življenje (nasploh in politično tudi) ni v naprej do potankosti pripravljena šolska ura, ampak sproti se spreminjajoča živost misli in dejanj. In tako smo povedali o političnem sistemu, o gospodarstvu, o šolstvu, zdravstvu in še o čem tisto, s čimer smo tako rekoč zraščeni, kar je najbolj živo v nas in kar komaj čaka za ustničnimi zapornicami, da plane na dan.

Izkazalo se je, da nihče od kandidatov ne verjame več v krpanje obstoječega političnega sistema. Šele nova ustava in nova zakonodaja v vseh ozirih sverene Slovenije lahko predstavlja temelj, na katerem bo mogoče reševati in uspešno rešiti pereče gospodarske probleme. Novinarska radovednost je sicer želela slišati konkreten strankin program gospodarske oživitve Zasavja in Posavja; namesto tega je slišala zagotovilo, da nismo pripravljene ponavljati

Ribnica v gospodarskem vrhu

V letu 1988 se je po narodnem dohodku na prebivalca uvrstila na 8. mesto med slovenskimi občinami

Odborniki nekdanjega občinskega ljudskega odbora Ribnica so že leta 1953 določili 26. marec za praznik občine v spomin na zmago slovenske partizanske vojske nad italijansko okupatorsko vojsko, katero so enote Cankarjeve brigade ob sodelovanju drugih partizanskih enot izbojevale 26. marca 1943 v Jelenovem žlebu.

Ta dan je občina Ribnica ohranila kot svoj praznik tudi po vseh reorganizacijah, ko je

pred nekaj manj kot 30 leti končno dobila svojo sedanjo teritorialno obliko.

Danes meri občina 250 km² in ima 12.700 prebivalcev. V zadnjih letih prebivalstvo narašča predvsem zaradi natalitete, ki s 17 rojstvi na 1000 prebivalcev znatno presega sedanja republiška povprečja; odselitve pa so se izenačile s priselitvami. Vse to povzroča, da se nekdanj izrazito negativna, stara struktura prebivalstva, ki je bila posledica velikih človeških izgub med vojno in povojnega izseljevanja, občutno izboljšuje, s tem da se povečuje populacija aktivnega prebivalstva.

Taki premiki v strukturi prebivalstva so posledica pa tudi vzrok nadpovprečnega, razmeroma uspešnega razvoja gospodarstva v občini, ki traja vsaj že 20 let. Realno ocenjujemo, da bodo tudi zahtevni razvojni načrti sedanjega srednjeročnega plana, ki se zaključuje z letom 1990, vsaj v najbolj značilnih pokazateljih preseženi. Kljub negativni rasti industrijske proizvodnje in izvoza v letu 1989 je povprečna letna rast v preteklih štirih letih tega planskega obdobja znašala:

- družbeni proizvod 8,1%,
- število zaposlenih 3,8%,
- izvoz 21% in je v letu 1989 že presegel 80 milijonov dolarjev, tako da na zunanjem trgu dosegamo že skoraj 40% družbenega proizvoda občine.

Kljub vsemu ali pa prav zato menimo, da imamo ravno v zasebnem sektorju z angažiranjem zasebnih sredstev

in ustvarjalnosti največ rezerv in možnosti za nadaljnjo rast družbenega proizvoda in števila zaposlenih, čeprav z mnogo bolj zmerno globalno rastjo.

Taka rast družbenega proizvoda oziroma narodnega dohodka je povzročila, da je Ribnica po narodnem dohodku na prebivalca v letu 1988 prišla že na 8. mesto med slovenskimi občinami in za okoli 30% presega republiško povprečje, čeprav je pred dvajsetimi leti dosegala komaj dobrih 50% republiškega povprečja.

V nasprotju z družbenim sektorjem gospodarstva, ki je

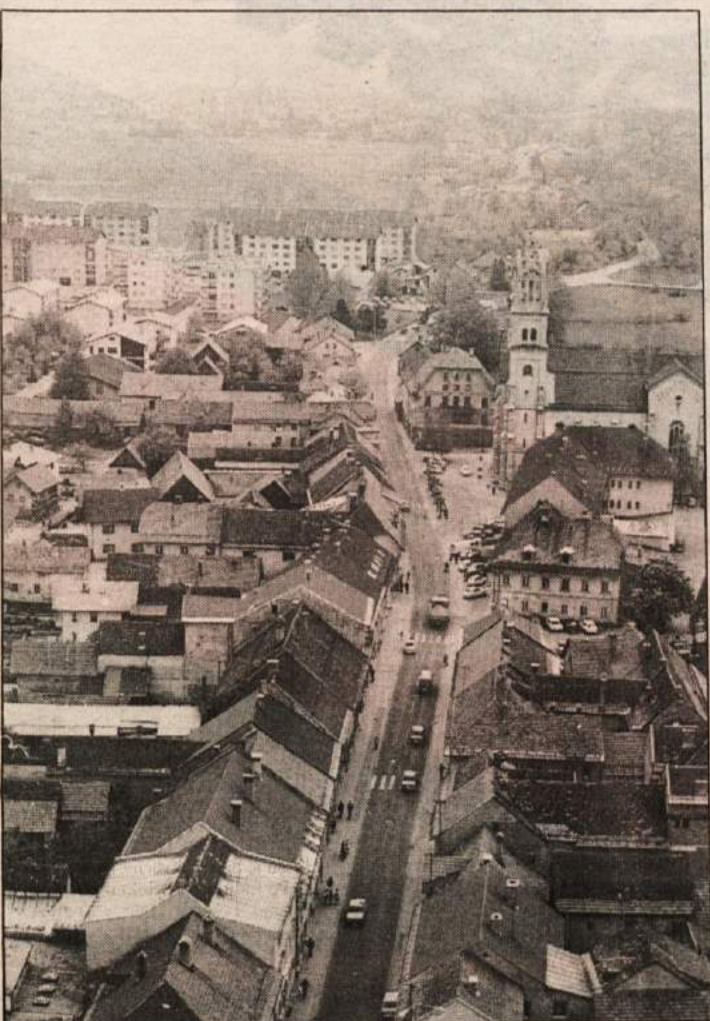

v zadnjih 20 letih za več kot štirikrat povečal ustvarjeni družbeni proizvod, je zasebni sektor, ki sicer zajema celotno kmetijstvo in obrt ter večino gostinstva, v zadnjih letih na-

zadoval in predstavlja le še 6% ustvarjenega družbenega proizvoda občine.

FRANC LAPAJNE
predsednik skupščine občine Ribnica

**občanom
čestitamo za
praznik
občine Ribnica**

**Mercator—Kmetijska zadruga
Ribnica na Dolenjskem**

**Članom zadruge,
kooperantom in drugim
občanom čestitamo za
praznik občine Ribnica**

d.o.o.
GmbH

trgovina

diskont pijač • alkoholnih & brezalkoholnih
prodaja mesa & mesnih izdelkov
prodajalna hrane & pijač
gradbeni material

gostinstvo • turizem

poslovno informacijski inženiring

61310 Ribnica • Vrvarska 3 • 061/861-980 • 861-981

PEČI ZA CENTRALNO OGREVANJE

BATERIJSKE CISTERNE

TRAJNOŽARNI ŠTEDILNIKI

ŽIČNE IN PVC TKANINE

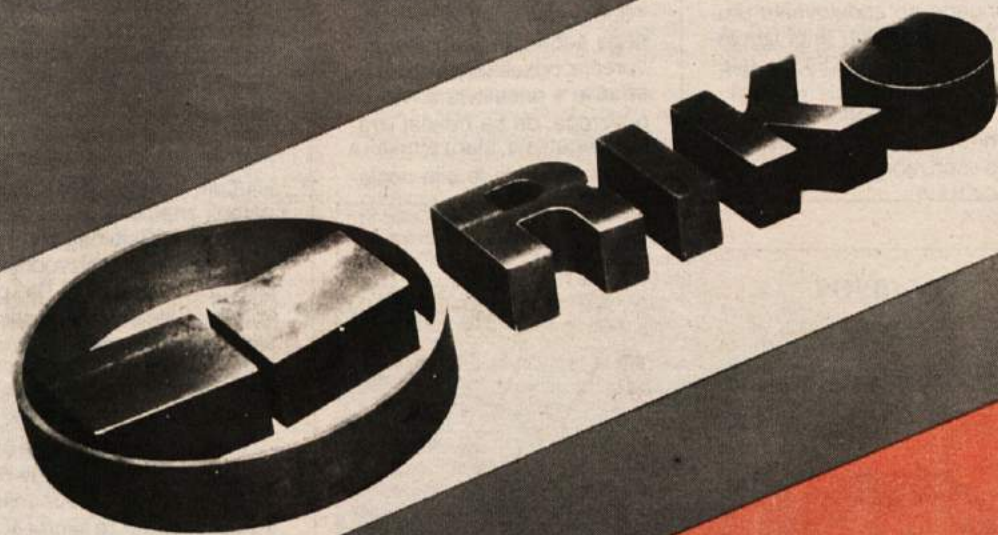

ribnica

Vi in mi!

**čestitamo
za občinski praznik**

industrija termičnih aparatov, žičnih tkanin in plastike
61310 RIBNICA/DOL., Opekarska ul. 45, Jugoslavija
tel. h. c. (061) 861-038, 861-010,

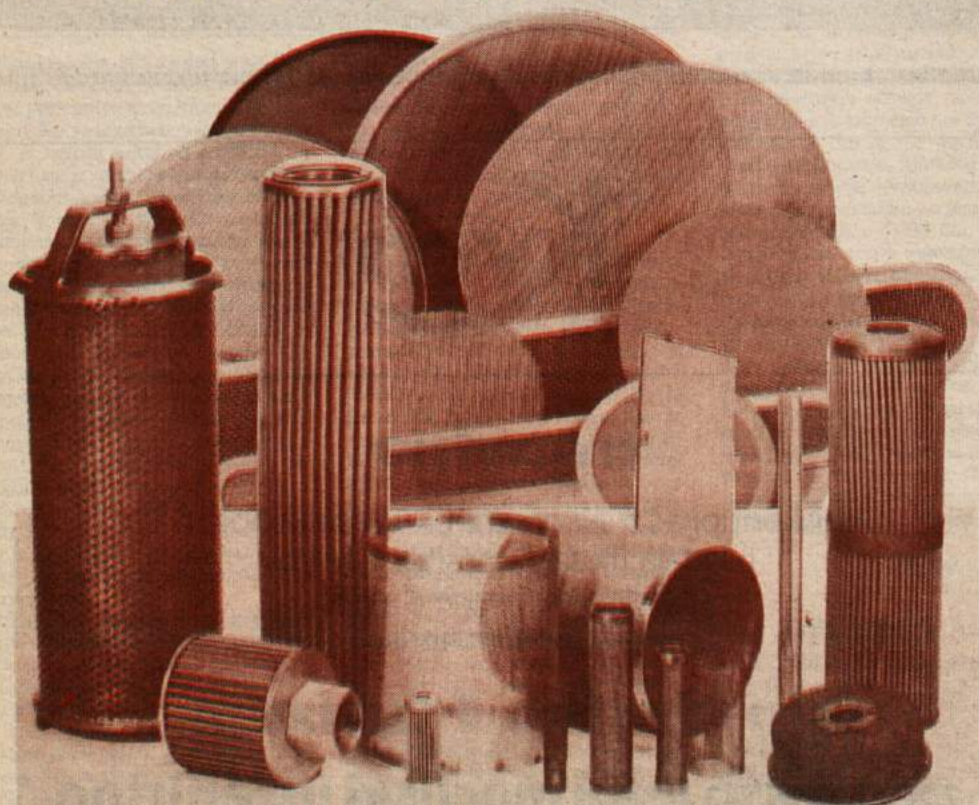

Vsem delovnim ljudem in občanom
čestitamo
ob prazniku občine Ribnica

DONIT, p.o.,
Medvode
**TOVARNA
PLETILNICA SODRAŽICA**

Proizvodni program:

- izdelovanje tehničnih žičnih in sintetičnih tkanin
- konfekcioniranje tkanin
- izdelava industrijskih filtrov po naročilu

Čestitamo ob občinskem prazniku

GG KOČEVJE

- TOZD GOZDARSTVO JELENOV ŽLEB
- TOK GOZDARSTVA RIBNICA

**čestitamo
ob
prazniku
občine Ribnica**

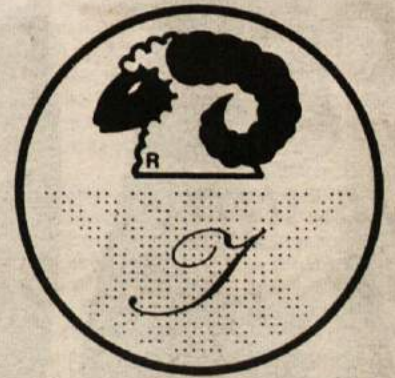
občina ribnica praznuje ☆ občina ribnica praznuje

**Podjetje
za mednarodni
transport in špedicijo
Ribnica p. o.**

*Ob prazniku
občine Ribnica
čestitamo vsem občanom
in poslovnim prijateljem ter jim
želimo obilo delovnih uspehov*

*Vsem prebivalcem
ribniške občine
čestitamo ob
občinskem
prazniku*

*Tekstilno podjetje p. o. JURJEVICA ·
Jurjevica 49 · 61310 Ribnica*

**Občanom Ribnice
čestitamo
za občinski praznik**

**Mercator — Jelka
Trgovinsko podjetje
61310 Ribnica, Šeškova 52, d. d.**

**Občanom
občine Ribnica
čestitamo ob prazniku**

UNI

BREZ ALKOHOLA

V Pivovarni Union so strokovnjaki po večletnih prizadevanjih pripravili po lastnem postopku novo pijačo **UNI brez alkohola**.

Seveda je recept skrivnost naše hiše. Lahko povemo le to, da jo pripravljamo iz ječmenovega slada vrhunske kakovosti, izbranega hmelja in odlične vode, ki jo črpamo iz lastnih vodnjakov. **UNI brez alkohola** je prva brezalkoholna pijača iz žit. Vsebuje veliko mineralov, vitaminov in nizkokaloričnih hranilnih snovi. Hitro in učinkovito nadomešča izgubljeno tekočino in preganja utrujenost.

UNI brez alkohola je idealna pijača za tiste, ki se po naporih ali športnih aktivnostih želijo odžejati, osvežiti in okrepiti.

UNI brez alkohola, ko z užitkom rečeš še!

POHIŠTVO

SALON ARK

LESNA INDUSTRIJA IDRIJA

Staro in novo pohištvo — dve težavi hkrati, ki ju najlažje rešite s pomočjo Lesne industrije Idrija, saj vam prodamo pohištvo po načelu »staro za novo«. Svetovanje na domu, dostava in montaža novega pohištva in odvoz starega. Vse, kar morate storiti, je, da pokličete enega od svetovalcev LI Idrija ali salon ARK:

— v IDRIJI, telefon 065-71-855 in

ALOJZ KOPINA, tel. doma 068-44-258
STANE TURK, tel. doma 068-27-653

LI IDRIJA vam svoje pohištvo ponuja po načelu »staro za novo«!

**UGODNI POGOJI ZA PLAČILO
Z GOTOVINO!**

KOVINTEHNA

TOZD INZENIRING

PROGRAM INFORMATIKA

NEMOGOČE JE MOGOČE

Za vas, ki se ne bojite Evrope 92, smo pripravili vrsto računalniških programov za sodobno poslovanje!

FINANČNO-INFORMATIVNI SISTEM (glavna knjiga, salda-konti, menične in ostale obresti)

MATERIALNO POSLOVANJE (skladiščno in finančno poslovanje)

Na ta dva osnovna programa se z istimi matičnimi podatki o dobaviteljih, kupcih, klasifikaciji materiala, kontrim planom, šiframi materialov in drugimi podatki navezujejo še programi za:

- OSNOVNA SREDSTVA
- OSEBNE DOHODKE
- EVIDENCO KREDITOV
- KADROVSKO EVIDENCO
- EVIDENCO IN OBRAČUN NAROČNIKOV
- KALKULACIJE IN RAZPIS PROIZVODNJE
- FAKTURIRANJE
- KALKULACIJSKE PONUDBE
- MALOPRODAJO
- DROBNI INVENTAR
- EVIDENČNO DOKUMENTACIJO
- PODPORO DELA PRAVNIH SLUŽB

Z našimi računalniškimi programi poslujejo že v več kot 50 podjetjih, bankah, skupnostih širom po Sloveniji. Zagotavljamo tekoče vzdrževanje in prilagajanje programov spremenjenim predpisom.

Prodajamo in vzdržujemo računalniško opremo.

Podrobne informacije na telefon (063) 29-321, interna 02 (Zlatko Gruber)

**KRKA, tovarna zdravil, p. o.,
Novo mesto
KOMISIJA ZA CENITEV IN ODPRODAJO**

razpisuje
javno licitacijo, na kateri želimo odprodati
naslednja sredstva:

**2 kombija IMV 1900 BR, letnik 1983
1 osebni avto R-4 GTL, letnik 1984
več plastičnih kontejnerjev po 1000 l**

Licitacija bo v torek, 27. marca, v »Krki« v Ločni, in to:
za vozila ob 13. uri
za kontejnerje ob 14. uri

Pred licitacijo je potrebno za vozila vplačati 10-odst. varščino.
Informacije: 22-441, int. 416 Rožič.

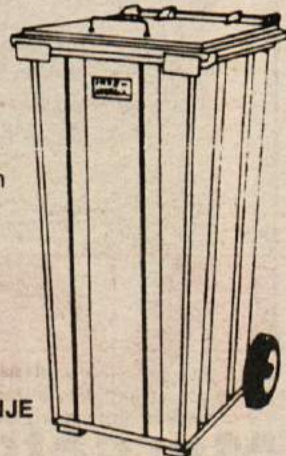
POSODA ZA SMETI — 240 l

— izdelano po veljavnih normativih
— vse vroče cinkano
Izdelujejo in prodajajo:

INSTALACIJE GROSUPLJE
Adamičeva 51, Grosuplje
tel. 061 772-233

Prodaja za območje Trebnjega:

KOMUNALNO PODJETJE TREBNJE
Goliev trg 9, Trebnje

Tri boleznni novomeškega prometa

Slobodan Novaković o avtobusni postaji, predvideni obnovi Ceste herojev in Partizanski cesti — Tehnični prevzem postaje zavrjnjen

NOVO MESTO — Novomeške prometne zagate se nadaljujejo, napredke kaj drugega ni moč pričakovati, številnih napak iz preteklosti pa tudi sedanosti pač ni mogoče popraviti čez noč. Nova avtobusna postaja in z njo povezana nova prometna ureditev ter gradnja novega mostu z vsemi posledicami, ki jih prinaša — predvsem gre tu za Cesto herojev in že zloglasno Partizansko cesto — so najpogostejše teme številnih sestankov, pogovorov, tudi sporov in kritik. Slobodan Novaković je predsednik komisije za promet in zveze pri sekretariatu za urbanizem in varstvo okolja SO Novo mesto, vidi se, da ima prometno problematiko v malem prstju, drugo vprašanje je, kaj in koliko njegovih želja je uresničljivih.

Tudi zaradi take vrste samovolj, kot si jo je privoščil Pionir, ki je s kratkim obvestilom v prejšnji številki Dolenjskega lista zaradi del za ves promet zapri Prešernov trg med 21. in 29. marcem. »Naša komisija je rekla, naj bo zopora med 19. in 27. marcem, hkrati smo od Pionirja zahtevali, naj o tem obvesti vse prizadete, predvsem krajane, trgovce, ki so vezani na dostavo, skratka vse uporabnike. Prav tako smo rekli, da bo moč Sokolsko ulico zapreti šele, ko bo dokončno urejena in za promet sposobna Škrabčeva ulica. V Pionirju se tega očitno niso držali, zopora so opravili na svojo roko, ne da bi izpolnili naše pogoje,« z grenkobo in jezo razmišlja Slobodan Novaković.

trebno ponoviti. Upam, da kmalu, vse je odvisno od tega, kdaj bodo napake odpravljene. Menim pa, da bi nemara navzlic temu lahko cesto že odprli in se izognili obvozu, ki povzroča hudo kri, toda odločitev je v rokah republiške prometne inspekcije. Za kakšne vrste napake in pomanjkljivosti je šlo, Novaković ni govoril, ena med njimi je tudi ta, da se je šele sedaj ugotovilo, kako avtobusi zglobniki na postajo enostavno ne morejo zaviti (!). Sicer pa je upanje vseh, da bo novo tehnični prevzem vsaj do 1. maja, ko naj bi avtobusna postaja, kakršna pač že je, vendarle pričela služiti namenu.

To slednje bo seveda močno obremenilo promet na Partizanski cesti in že sedaj je postalo jasno, da ta cesta od odprtja še novega mostu promet ne bo kos. Tudi predvidena prometna ureditev govori proti temu in na dlani je, da bo rešitev potrebno iskati drugje. Prišla je z izhodišči za pripravo nove lokacijske dokumentacije, ki govorijo o tem, da bo bodoči most povezovala nova cesta, ki bo zgrajena ob Krki vzporedno s Partizansko. Slednja bo ostala mestna ulica in bo služila za dostop k bolniškemu kompleksu. Če si kdo ob tem zastavlja vprašanje, čemu je bila potem potrebna taka vrsta obnove Partizanske ceste, ki je lani požrla toliko živcev, in kako to, da o novi cesti takrat nihče ni razmišljal, naj odgovor poišče drugje.

In za konec še nekaj o Cesti herojev, ki naj bi — če bo seveda vse potekalo po planu in brez težav, o čemer pa močno dvomimo — pričela novo podobo dobivati že med le-

tošnjimi počitnicami. Slobodan Novaković pravi takole:

»Pripravljeno izhodišče za izdelavo lokacijske dokumentacije predvideva temeljito rekonstrukcijo te ceste, ki ji bo domala povsem spremenila podobo. Ta cesta naj ne bi imela videza magistralne ceste, pač pa mestne ulice. To bo seveda pomenilo nekaj posegov v okolje, predvsem v šolski okoliš, predvideva rušenje nekaj hiš in seveda tudi zaprt izstop z Ulice talcev. Širina cestišča samega se kaj dosti ne bi spreminjala, pač pa bi vse do Koštalove ulice naredili nove pločnike, kolesarske steze, kar pa pomeni vsaj še enkratno širino, kot je voznišče samo. Ob cesti naj bi bilo tudi veliko zelenja, dreves, povedati velja še to, da sedanji načrt predvideva pločnike v višini ceste in ne, kot je bil tudi govor, po osnovnošolskem in gimnazijskem dvorišču. Če s prizadetimi ne bo nobenih problemov, sodim, da bi lahko obnovo Ceste herojev, seveda gre zgoj za cestišče, pričeli že s pričetkom letošnjih šolskih poletnih počitnic.« B. B.

Slobodan Novaković

Eni rišejo, drugi brišejo

Zanimiva razprava ob ponedeljki predstavitvi smernic obnove novomeške Ceste herojev

NOVO MESTO — »V svetu ceste ob šolah zapirajo v korist večje varnosti otrok, mi pa cesto bližamo šoli,« je bilo slišati odmev na ponedeljkovo večerno več kot štiriurno predstavitev smernic za izdelavo lokacijske dokumentacije za obnovo novomeške Ceste herojev. Projekanti že za letošnje poletje načrtovane prve faze obnove resnično predvidevajo pomik sedanjih obstoječih škarp za dva metra bliže osnovni šoli in gimnaziju, kar bo že tako skromno šolsko okolico še zmanjšalo. A to ni edini problem. Kakšen bo hrup, onesnaženost zraka? Domala vse učilnice ima osnovna šola Kajja Rupena obrnjene na cesto, oken že sedaj ne morejo odpirati, kasneje bo še huje, semaforji bodo kolone vozil podajšali. Kaj bo z varnostjo otrok? Zakaj ob nesporno predvidenem večjem prometu, ki ga bo prinesel novi most, ni podhodov za pešce, ko pa je znano, da so ob Cesti herojev kar štiri šole z več kot 3 tisoč učenci? Šteje gostote pešcev je pokazalo, da jih je vsako jutro ob in na cesti blizu 2 tisoč. Kaj bo z dostopi do šol? Predvidevamo nove pozidave, nove poslovne in stanovanjske prostore, toda kje so parkirišča? Še bi lahko naštevali takšna in podobna vprašanja, nekatera so v ponedeljek ostala kar brez odgovorov.

ti morate, da prometa v Novem mestu ne urejamo projektanti, pač pa politika,« je zebljivo na glavo zadel arhitekt Marjan Lapajne, ki je skupaj z Dušanom Blatnikom tudi pripravil in predstavil smernice za obnovo Ceste herojev.

Ni dvoma, da je ta cesta potrebna obnove, predvsem obnove, ki bo povečala varnost tisočih otrok ob njej. Ne pa obnove, katere izhodišče je, da bo Cesta herojev postala najprometnejša novomeška vpadnica s še gostejšim prometom, kot ga na njej imamo že danes. Krajan in ostali prizadeti so to v ponedeljek zvečer dali jasno vedeti.

B. BUDJA

Tisoč kuponov za tisoč vzornih vozil

Minulo soboto, 17. marca, so Zavarovalna skupnost Triglav, Republiški sekretariat za notranje zadeve in Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Slovenije pričeli novo akcijo. Predstavili so jo prejšnji teden v Ljubljani, njen cilj pa je povečati število tehnično brezhibnih vozil v prometu. Kako?

Zavarovalna skupnost Triglav bo nagradila prvih tisoč voznikov, pri katerih bodo miličniki po Sloveniji ugotovili, da vozijo z vzorno vzdrževanim in neoporečnim avtomobilom. Nagrada voznikom bo 10-odstotni popust za katerokoli avtomobilsko zavarovanje, popust pa bo lahko nagradjenec uveljavljal v roku enega leta po dnevu vročitve kupona. Seveda le, če v tem času ne bo zakrivil kakšnega trka ali nezgode. Tako od sobote naprej slovenski miličniki med svojimi rednimi kontrolami prometa iščejo vzorne voznike in vozila. Kolikšen prihranek lastniku avtomobila pomeni kupon, pove podatek, da je ta znesek pri zavarovanju avtomobilske odgovornosti osebnega vozila do 44 kW (jugo, golf) kar 357 din na danes veljavno premijo.

Nevarne najdbe še naprej grozijo

NOVO MESTO — Navzlic opozorilom, da je potrebno najdbe neeksplozivnih predmetov takoj prijaviti občinskemu centru za obeščanje, letno 985, ali postaji UNZ na telefonsko številko 92, je v zadnjih dneh prišlo kar do dveh nepravilnih postopkov občanov.

V prvem primeru je krajan spravi italijansko ročno bombo paradajzarico, ki so mu jo prinesli otroci, na senik, kjer pa so jo mladi ponovno našli. Eden izmed otrok je bombo sprožil in samo srečnemu naključju gre zahvala, da jo je eden med njimi skupil le z lažjimi poškodbami noge. Je pa zato ob eksploziji prišlo do požara, ki je docela uničil gospodarsko poslopje.

Drug je primer, ko je občanka med grabljenjem listja našla topovsko granato. Vedela je, da gre za nevaren predmet, zato je poklicala na pomoč soseda lovca. Ta je granato vzel, jo ocenil kot nenevarno, rekel najditelji, da jo bo vrgetl v prepad, v resnici pa jo je odložil v manjšo skalnato votlino, le nekaj deset metrov od njiv in travnikov ter na bregu, primernem za otroške igre. Kako dobro je granato »skrnil«, priča podatek, da jo je novomeški pirotehnik sam našel po vsega dveh do treh minutah.

Prav zaradi takšnih malomarnosti novomeški sekretariat za ljudsko obrambo znova obvešča občane, da so ostanki eksplozivnih teles iz druge svetovne vojne še vedno zelo nevarni, zato naj jih ob najdbi ne premikajo. Mesta naj je označijo in zavarujejo, o najdbi pa nemudoma obvestijo pristojne na telefonskih številkah 985 ali 92, lahko pa tudi člana štaba civilne zaščite v krajevni skupnosti.

GORELA BARAKA

PUSČAVA — 13-letni G. Z. s Puščave je 13. marca popoldne v bližini železniške postaje Mokronog požgal suho travo. Ogenj pa se je hitro razširil na leseno barako, last Stanislava Kristofa iz Sjenjic, ki je objekt uničil. Škode je za 30.000 din.

PO DOLENJSKI DEZELI

- 21-letni Pavle P. iz Vinjega Vrha je sicer prejšnji teden z obeščanko zavaroval svojo garderobno omarico v novomeški IMV, tozdr Revoz, vendar zaman. Med popoldanskim šitom je nekdo, ki je očitno delal v isti izmeni, premogel dovolj znanja in spretnosti, da je iz omarice zmaknil 1.100 din. Kdo je na tak način podestiral svoj dnevni zaslužek, še ugotavljajo.
- Stanislava O. iz Drage si bo prejšnji teden zagotovo dobro zapomnila. Med službovanjem v prodajalni KZ Trebnje sta 16. marca popoldne v trgovino stopila moška in kupovala hlače. Prodajalka jima je za pomerjanje velikodušno odstopila prostor, kjer se sicer preoblačijo trgovci. Možakarja sta to znala s pridom izkoristiti. Hlače sicer nista kupila, namesto njih sta s seboj vzela žensko torbico Stanislave O., v njej pa je bilo 1.100 din, nekaj ključev in ličila ter devizna hranilna knjižica z neznatnim zneskom mark.
- Brez treme in strahu pa je bila tudi 47-letna E. B. iz romskega naselja Žužemberk. Meni nič, tebi nič je 18. marca okoli 13. ure stopila v odleknjeno hišo Draga L. v Žužemberku, odšla v spalnico in si tam po omarah ogledovala oblačila. Najprimernejša je zložila v potovako in se namelila proti izhodu. Na njeno nesrečo jo je Drago zalotil, kmalu pa so bili v hiši tudi miličniki.

22-letni Ferid Šabeta iz Sarajeva se je z osebnim avtomobilom peljal proti Ljubljani, najbrž je bil namenjen po nakupih onkraj meje. Pri Družinski vasi je v nepreglednem levem ovinku, koder je vrisana bela neprekinjena črta, pričel prehitovati tovornjak pred seboj. Takrat pa mu je nasproti prišel z osebnim avtom Salih Hadžić iz Divičanov, začasno na delu v ZRN. Sledil je silovit pok, podoba po njem je bila strašna. Na kraju nesreče sta umrla voznika Šabeta in Hadžić, ob njiju še sopotniki: 38-letna Memnuna Šahinpašić, 56-letni Ahmet Šabanović in 32-letni Arif Vražalica, vsi iz Sarajeva; Vražalica je ranam podlegel med prevozom v novomeško bolnišnico. Hudo ranjeni so bili še sopotniki Dilista Šorša iz Zagreba, Sedjida Hadžić iz Divičanov ter Zagrebčana Nataša in Oliver Šorša, stara komaj 16 oziroma 13 let. Promet na magistrali je bil zaprt vse do 5.20, potekal pa je po obvozu med Otočcem in Dobruško vasjo. Materialne škode je bilo za 90.000 din.

POJASNILO — K prejšnji teden objavljenemu zapisu o tragični prometni nesreči na Ratežu, ki je terjala življenje Janeza Mihaliča, se je v podnaslov vrnila neljubna napaka. Zrtev nesreče seveda ni bil Branko Nosan, ki je traktor vozil, pač pa že omenjeni sopotnik, ki je stal med traktorjem in prikolico. To je navsezadnje razvidno tudi iz teksta.

POČILA ZRAČNICA — 23-letni Damjan Podveršič iz Nove Gorice je 13. marca ob 18. uri peljal tovornjak s priklopi po cesti od Zagreba proti Ljubljani. Pri Biču mu je nenadoma spustila desna prednja pnevmatika, avtomobil je zategadelj zanesel na travnato bankino in kasneje v jarek. Škode je bilo za 130.000 din, promet pa je bil oviran tri ure.

Dve leti zapora za tri življenja

Še sodni epilog tragične februarске prometne nesreče v Karteljevem — Belgijski državljan obsojen na dve leti zapora — Zavestna malomarnost

KARTELJEVO — Vrsto hudih in tragičnih pokov je minule tedne prinesla dolenska magistrala med Ljubljano in Zagrebom, postala je tudi najbolj krvava in najbolj črna slovenska cesta, med najhujšimi nesrečami pa velja omeniti tisto, do katere je prišlo letošnjega prvega februarja. V razbitinah osemnajstice z dobojsko registracijo sta dve osebi izgubili življenje na kraju trka, eden kasneje v novomeški bolnišnici. Krivce morije je bil 26-letni voznik tovornjaka s priklopnikom belgijske registracije Artur Claus, doma iz Waregema.

Mladenič je moral pred dnevi stopiti pred sodnike, ves čas do sojenja je preživel v priporu. Tragičen dogodek je z njegovo pripovedjo znova oživel. Ura je bila 7.35, ko je iz kolone vozil, ki je peljala po karteljevskem klancu navzgor, zavil tovornjak s priklopnikom in prehitel je drugo tovorno vozilo; takrat pa je nasproti z osebnim avtom R-18 prišel 46-letni Fahrudin Krdžalič iz

Doboja. Miličniki niso na mestu trčenja našli enega samega metra zavorne poti. Temu primerne so bile posledice: Krdžalič je bil na mestu mrtev, enako njegov sopotnik Enes Karalič, ostala sopotnika, Vedada Čatovića in Hrvoja Jakića (vsi so doma iz Doboja), so hudo ranjena prepeljali v novomeško bolnišnico. Od tam je prišla 14. februarja vest, da je Jakič hudim ranam podlegel.

Artur Claus je zaposlen pri belgijski prevozniki firmi, ki prevaja počitniške prikolice iz novomeške IMV po zahodni Evropi. Tisti dan ni prvič peljal tovornjaka na Dolenjsko, zadnjih enajst mesecev je bil domala vsak teden v Novem mestu, tako da je cesto dobro poznal. V zagovor je povedal, da je bil tega dne nezbran, da sta imela s sovovoznikom zaradi dokumentov težave že v Stuttgartu s policijo. Med potjo sta tudi zamujala, v Novem mestu bi morala biti že ob šestih, pa sta bila od pol osmih šele na karteljevskem klancu. »Kolona je vozila kakih 20 do 30 kilometrov na uro, odločil sem se, da vozilo pred seboj prehitim s kakšnimi 30 do 40 kilometri na uro. Zavil sem na levo in kakih 50 do 100 metrov pred seboj prehitel osebni avto. Nazaj nisem mogel več, vozilo je, ne da bi se umikalo, čeprav je bilo od tovornjaka do roba ceste vsaj poldruhi meter razdalje, s hitrostjo kakih 80 ki-

kazen dveh let zapora. Sodniki niso mogli mimo dejstva, da je Boris Hadorovac-Bareda njihov stari znanec in specialni povratnik, o čemer govori tudi podatek, da je bil šele 28. novembra lani izpuščen iz zapora, kjer je prestajal neko drugo kazen.

B. B.

NEZGODA V IMV

NOVO MESTO — 17. marca so v novomeški IMV, tozdr Revoz, na traku za izdelavo avtomobila R-5 delavci Tehnograda iz Dervente opravljali pogodbeno delo. Ob 17.25 so sestavljali kovinsko rešetkasto konstrukcijo, med opravljanjem je 12 metrov dolg del zdrsil delavcem iz rok in padel na tla. Dvema je uspelo še pravi čas odskočiti, pač pa je železna konstrukcija padla na nogo 22-letnemu Dušku Miliću. Poškodovanega po nogah so prepeljali v novomeško bolnišnico.

ZADUŠILA STA SE

SREDNJA VAS — V Srednji vasi v občini Kočevje je 15. marca ponoči prišlo do tragedije. V njuni hiši na številki 29 so našli zjutraj mrtva mater in sina. 94-letna Frančiška Žagar je ležala mrtva v hodniku na tleh, 56-letni sin pa je ležal prav tako mrtve ob postelji. Oba sta se zadušila, ker se je v kuhinji vnel divan in tudi tla. Po moč je poklicala soseda, ko je videla, da se iz hiše slišijo kadi, vendar je bilo za oba že prepozno.

MRTEV NA KRAJU TRČENJA

TREBNJE — V nedeljo, 18. marca, je ob 19.25 prišlo na dolenski magistrali še do ene hude prometne nezgode. 39-letni Radomir Romić, začasno na delu v Švici, se je z osebnim avtom peljal proti Ljubljani in pri Pluski v nepreglednem desnem ovinku prehitel kolono vozil. Ko je bil na levi, mu je z osebnim avtom pripeljal nasproti 62-letni Novomeščan Ivan Zorec. Trčenje ni mogel preprečiti, po silovitom poku je njegovo vozilo odšlo s ceste. Zorec je hudim poškodbam podlegel na kraju nesreče.

Namesto po znanje v šolo po plen

Peturni vlomilski obisk v OŠ Podzemelj — Vreče plena — Borisu Hadorovcu-Baredi dve leti enotnega zapora — Vlomil z mladoletnikoma

PODZEMELJ, NOVO MESTO — 25-letni Boris Hadorovac-Bareda iz romskega naselja »Štiri Roke« v Coklovcu pri Semicu ni kaj dosti izbiral družbe, s katero je zahajal na kriva pota, prav so mu prišli tudi otroci in mladoletniki. To se je najbolje potrdilo lanskega 16. decembra, ko sta s sestri prišla na obisk k mladem Janezu K. Beseda je hitro dala besedo in načrt je bil kmalu skovan, vanj sta pritegnila še prav tako mladoletnega Dragana M.

Da so se v noč odpravili z namero, da vlomijo, priča že to, da so s seboj vzeli nekaj orodja, predvsem pa vreče za plen. Ponoči so jih dobobra napolnili. Odšli so namreč do osnovne šole Janeza Marentiča v Podzemlju, kjer je mladoletni J. K. s sekačem razbil okno učilnice drugega razreda in pot v šolo je bila prosta tudi za ostalo dvojico. V šoli so nato vlomili še dvanajst vrat, med nočnim obhodom po prostorih, ki je trajal kar štiri do pet ur, pa so s seboj vzeli lep plen. Odnesli so tri zračne puške, tri radiokasetofone, ustno harmoniko, deset polkilogramskih ribjih konzerv, deset kilogramov konzerv paštete, 4,35 kilograma prekajenih svinjskih rebrc, pol kilograma kave, gotovine in vrednostnih bonov za 1.053,40 din, štoparico, enajst glasbenih kaset, nekaj cigaret, klešč, dve kladivi, delovno haljo, vse skupaj v vrednosti kar 5.645,90 din.

Za nameček je Hadorovac tisto noč skupaj z mladoletnikoma vlomil še v osebni avto Martina Črnuglja v Podzemlju in iz njega vzel 3 litre žganja, s katerim so si dajali poguma med nočnim pohodom na šolo. Plen so si razdelili, uslužbence novomeške UNZ so ga nekaj našli skritega v grmovju pri Stranski vasi blizu Coklovca.

Boris Hadorovac-Bareda je moral zaradi teh dogodkov pred dnevi sestati na zatožno klop novomeškega temeljnega sodišča. Izgovarjal se je, da ga je k vlovnu nagovoril mladoletni J. K. — mi mogrede: J. K. je tisti mladoletnik, ki ima v lanskem letu na vesti nič več in nič manj kot 72 raznih kaznivih dejanj — in da tudi v šoli ni jemal ničesar. Dokazi so govorili drugače, tudi preostali del priči sta Hadorovčevu vlogo opisali dovolj temeljito in prepričljivo. Senat ga je zategadelj obsodil skupaj z že

Hektolitri mleka po 4 din

Kako je inflacija vplivala na lanskoletno delo dolenskega in posavskega javnega tožilstva?

DOLENJSKA, POSAVJE — Novomeški temeljni javni tožilec je bil lani dobesedno zasut s številnimi kazenskimi spisi, njihovo število se je namreč krepko povečalo. Zoper polnoletne storilce je prejel 2.154 kazenskih ovadb, zoper mladoletne 273, zoper storilce gospodarskih prestopkov nadaljnjih 131, ovadb zoper neznane storilce je bilo 1.413, da podanih predlogov sodnikom za prekrške ne omenjamo. Edino, kar velja ob tem dodati je, da se je število ovadb povečalo tako na novomeškem kot na brežiškem tožilstvu.

In njihova struktura? 30 odstotkov vseh ovadb odpade na različne premoženjske delikte, omenimo le tatvine, vlome, goljufije; 17 odstotkov je kaznivih dejanj v prometu, 10 pa zoper življenje in telo. Nemara ob tem ni odveč dodati, da je tožilstvo lani izredno kritično obravnavalo prejete ovadbe zoper polnoletne storilce, domala četrtino vseh pa so zavrgli, bodisi da sum ni bil dovolj utemeljen, bodisi da kaznivo dejanje sploh ni bilo storjeno.

Visoka inflacija in pa sprememba kazenskega zakona slovenske sta v veliki meri označevali tožilstvo delo v minulom letu. Prav inflacija je bila tista, ki je vrednost ukradenega

ali protipravno pridobljenega premoženja v sila kratkem času naredila docela nepomembno; v ilustraciji navedemo le en primer: znan je spis na tožilstvu, ki sedaj omenja 4 konvertibilne dinarje protipravne premoženjske koristi, v resnici pa se za temi štirimi dinarji skriva nič več in nič manj kot 1.500 litrov mleka.

Podobne vrste zmede je prinesla tudi spremenjena zakonodaja. Ne le da je vse vrednostne meje povečala desetkratno, pač pa je precej spremenila opise nekaterih kaznivih dejanj. Tako je, denimo, velika večina prometnih nezgod, kjer je prišlo do zgoj materialne škode ali pa lahke telesne poškodbe, obravnavana le kot prekršek, in ne več kot kaznivo dejanje. Prav tako je spremenjena zakonodaja odpravila domala vsa kazniva dejanja nedovoljene trgovine. Tudi zato so kakršnokoli primerjave in analize lanskega leta z obdobji poprej nesmiselne, odveč ni nemara le podatek, da se struktura ovadb kaj prida ne spreminja, le prehod na tržno zakonodajo prinaša nekaj novosti med gospodarskimi prestopki. Zlasti pa se spreminja njihovo število, kajti novi zakoni razveljavljajo stare, tudi take, sprejete šele včeraj.

B. B.

odbojka

II. ZVEZNA LIGA — zahod, ženske, 13. KOLO: LIK KOČEVJE — BLED 1:3 (-10, -3, 13, -10)
LIK Kočevje: Uran, Klun, Škufca, Turk, Ibrahimović, Drobnič, Briški, Hočevar.
Vnaprej odigrano srečanje 14. KOLO: IGMAN — LIK KOČEVJE 3:0 (10, 8, 14)
LIK Kočevje: Klun, Turk, Škufca, Turk, Ibrahimović, Briški, Hočevar, Drobnič.

LESTVICA: 1. Željeznikar 24, 2. Pula 20 ... 4. LIK Kočevje (tekma več) 16 itd.
I. SOL, ženske, 17. KOLO: TRIGLAV — PIONIR 3:2 (-10, 13, 7, -8, 13)
Pionir: Plut, Brglez, Barun, Ostroveršnik, Končija, Kučera, Šteblaj, Hočevar, Vernig.
LESTVICA: 1. Koper Cimos 26 ... 8. Pionir 18 itd.
V 18. kolu igrajo pionirjeve doma s Fužinarjem.

rokomet

I. SRL, moški, 13. KOLO: INLES RIKO — USNJAR 22:23 (14:12)

Inles Riko: Lapajne, Djokić I. Mohar, Šilc I. S. Mihelič 3, Lesar 5, A. Mihelič, Karpov I., Tomše 2, Mate 8, Fajdiga 1, Goleš.
KRŠKO — ORMOŽ 27:20 (12:9)
Krško: Kuhar, Bizjak, Kozinc, Iskra 1, Bogovič 1, Keše, Žagar, Kekič 5, Glaser 14, Voglar 3, Bernardič 3, Brodnik.
LESTVICA: 1. Slovenj Gradec 20, 2. IUUV Usnjar 19 ... 6. Inles Riko 13, 10. Krško 10 točk.
Pari prihodnjega kola: Šešir — Inles Riko, IUUV Usnjar — Krško, Bakovci — Slovenj Gradec.

košarka

SKL, moški, 22., ZADNJE KOLO: COLOR MEDVODE — NOVOLES 116:99 (62:43)
Novoles: Černe 2, Brodnik 36, Zupančič, Bajc 9, Oberstar 8, Novina 37, Kek 2, Zaturovski 2.
KONČNA LESTVICA: 1. Celje 41, 2. Mineral Slovan 39... 10. ID Jelica 30, 11. Rudar 28, 12., zadnji Novoles 28.
KVALIFIKACIJE ZA I. SKL: UNITEHNA — ISKRA GORICA 97:92 (53:54)
Unitehna: Kotar 27, Rajar 2, Zarebec 7, Erčulj 6, Skube 29, Bevc 15, Bunc 9, Grandovec 2.
V soboto igrajo Trebanjci doma s Slovensko Bistrico ob 19.15.

Črna serija odbojkaric Kočevja

V enem tednu kar dva poraza LIK Kočevje — Klonili pred Bledom in zadnjim Igmantom — Tudi Novomeščankam spomladi ne cvetijo rože

Po končanih prvotligaških odbojarskih obračunih se tudi prvenstvo v II. zvezni in prvi republiški ligi preveša v zaključni del. Odbojkarice LIK Kočevja so po dveh vodnih zmagih pripravile kar tri neljuba presenečenja; tokrat so najprej klonile doma pred vrsto Bleda, prav tako pa so izgubile vnaprej odigrano srečanje 14. kola z zadnjevršeno ekipo Igmanta.

Najprej nekaj o slovenskem drugoligaškem derbiju. Presenetljivo, toda zaslužno so ga dobile Blečanke, ki so se tako na lestvici povsem približale ekipi Kočevk. Gostje so vodile že z 2:0 v nizih in bile na pragu uspeha tudi v tretjem setu, vendar so tega po ogorčenem boju Kočevke odločile sebi v prid. Maloštevilni gledalci so po tem razumljivo pričakovali preobrat, toda gostiteljice so vnovič zaigrale slabo in nezbrano ter načrtovani točki prepustile gostjam. Toda to še ni vse. Naželejo Kočevk je bila vnaprej odigrana tudi tekma 14. kola v Igmantu s istoimensko

ekipo. Pogled na tabelo je obetala zanesljivo zmago gostji, kajti Igmantanke so do-

Pričetek nogometne spomladi

V nedeljo igrajo elanovci doma s Steklarjem

NOVO MESTO — Nogometni novomeškega Elana, novinci v I. slovenski republiški ligi, ki so jesenski del prvenstva končali na dobrem sedmem mestu, se za nedeljski start spomladanskih bojev za točke pripravljajo že od 3. januarja. Po besedah trenerja Vlada Klinčarovega je ekipa dobro pripravljena, fantje so bili štiri dni na pripravah v Poreču, odigrali pa tudi devet prijateljskih tekem.

Prvenstvo nadaljujemo s povsem enakim igralskim kadrom, izgubili smo le Kronjca zaradi hude poškodbe. Na spisku je tako danes vsega 15 igralcev, kar je za nastopanje v prvi slovenski ligi odločno premalo. Če k temu dodam še, da Kostrev v prvem kolu ne sme igrati in da ima osem igralcev po en rumeni karton, potem je podoba še jasnejša. Toda na srečo bomo o svoji usodi odločali le sami, mejim celo, da bo odločilnih prvih pet kol. Če v njih osvojimo šest točk, potem se nimamo česa bati. Takšen razplet bi bil dober tudi zategadelj, ker bi v nadaljevanju lahko dal več priložnosti mlajšim, denimo Primcu, Matjašču, Milanoviču.

Po mnenju Klinčarovega sta največja kandidata za naslov ekipe Izole in Slovana. Z obema elanovci igrajo doma in bodo po svoje krojili tudi vrh lestvice.

»Želim si, da bi naše tekme spomladi obiskovalo več gledalcev, prepričan sem tudi, da bodo tekme kvalitetnejše. Navsezadnje želim pred odhodom iz Novega mesta dokazati, da nam je uspelo sestaviti čvrsto in homogeno ekipo, ki je ne more nadigrati noben slovenski ligaš.«

M. GORENC

Vlado Klinčarovski: »Naš nedeljski nasprotnik Steklar nima najmanjših možnosti za uspeh. To bo naša prva spomladanska zmaga.«

ŠAHOVSKI KOTIČEK

ŠK Milan Majcen in OŠ Savo Kladnik iz Sevnice sta pred dnevi v prostorih sevnice osnovne šole pripravila regijsko posamično prvenstvo Zasavja in Posavja za pionirje in pionirke. Med mlajšimi pionirkami je zmagala Volaričeva pred Hočevarjevo in Cesarjevo (vse OŠ Loka), med mlajšimi pionirji Goršek (Zagorje) pred Glavačem in Percem (oba OŠ Savo Kladnik), pri starejših pionirkih Pozničeva (Izlake) pred Korenovo (OŠ Savo Kladnik) in Piklovo (OŠ Izlake) ter pri starejših pionirjih Hrovat pred Gerdinom (oba Krško) in Gilcem (OŠ Savo Kladnik). Prvenstva so se udeležili fantje in dekleta iz Zagorja, Sevnice in Krškega, k organizaciji tekmovanja pa je pripomogla tudi sevniška ZTKO. Urška Poznič in Uroš Hrovat sta si priborila tudi pravico do nastopa na republiškem posamičnem pionirskem prvenstvu. (j. blas)

V Starem trgu ob Kolpi pa je bilo regijsko šahovsko prvenstvo Dolenjske ekip osnovnih šol. Kar trije naslovi so pripadli vrsti gostiteljev, ki so še enkrat dokazali, da imajo najobetavnije mlade šahiste in šahistke. Med mlajšimi mladinkami je zmagal Stari trg pred Kočevjem in Mirno Pečjo, pri mlajših pionirjih Kočevje pred Starim trgom in novomeškim Gromom, med starejšimi pionirkami Stari trg pred Mirno Pečjo in Kočevjem ter med starejšimi pionirji Stari trg pred Kočevjem in Ribnico. (-ob)

USPEH KRKAŠEV V ZAGREBU

ZAGREB — Skupina kolesarjev novomeškega KD Krka se je v nedeljo udeležila tradicionalne dirke na kronometer okoli Jaruna. Med dekleti je zmagala Marjeta Sajevec, 2. je bila Krnčeva, 3. Pavličeva, 4. Gošnjikova (vse Krka); pri mlajših mladincih je bil Gimpelj (Krka) drugi, Zupanc (Videm) tretji, Markovič peti, Murn sedmi in Mihaljič (vsi Krka) deveti. Med starejšimi mladinci je Kranjec zmago izgubil za tri sekunde in bil drugi, medtem ko je bil Majde četrti.

V dveh letih do uspeha

Robert Kranjc zašel slučajno med strelce — Zdaj v republiški, cilja pa na zvezno reprezentanco

BREŽICE — Robert Kranjc je športnik, za katerega pravijo, da se je pojavil iznenada in uspel. V občini in tudi širše pa ga premalo poznamo, saj se ukvarja s strelstvom, tihim in discipliniranim športom, ki ima le peščico privržencev.

S streljanjem se je kot večina drugih srečal v šoli. Zares pa se je začelo v letu 1987, ko je slučajno nastopil za strelsko

ekipo na delavskih športnih igrah v Brežicah. Po tem nastopu je še vadal in se nato vključil v ekipo IMV. Prve osnovne streljanja in pravila, ki jih pri tem športu ne manjka, mu je razložil Ernest Sečen. Ta ima mnogo zasluga, da se je Robert resneje oprijel strelstva. In še ena oseba obstaja, ki ji je Robert hvaležen, to pa je njegova žena Karmin, tudi sama izvrstna strelka in članica strelske družine IMV.

Prve vidnejše rezultate je dosegal na občinskih in regijskih tekmovanjih s serijsko zračno puško. Nekaj pozneje se je lotil tudi streljanja s serijsko malokalibrsko pištolo in se uvrstil na republiško prvenstvo v streljanju s tem orožjem v Ljubljani. Po uspešnem nastopu je nadaljeval s treniranjem in v zimskem času z zračno pištolo že dosegel take rezultate, s katerimi bi se lahko kosal tudi na zvezni ravni.

Na pozitivnem turnirju v Sarajevu je dosegel 530 krogov, kar je bil za »outsiderja«, kot si sam pravi, zelo primeren rezultat. Republiško prvenstvo v streljanju s malokalibrsko pištolo je sicer zamudil, a se je dogovoril, da bo normo za državno tekmo izpolnil na ostalih tekmah. Normo je dosegel in celo za 4 točke presegel rezultat republiškega prvaka. Tako se je lani poleti uvrstil na državno prvenstvo v Ohridu in osvojil odlično 4. mesto.

Robert Kranjc ima torej za sabo dve leti tekmovanja v streljanju, a že vrsto dobrih rezultatov, občinskih in regijskih rekordov, zmag na republiških tekmah, lepih uvrstitev na zvezni ravni in končno: uvrščen je v republiško reprezentanco. To so bili tudi Robertovi načrti za minulo leto.

»Odločil sem se, da bom treniral samo streljanje s pištolo. Z njo dosegam boljše rezultate, še posebno, odkar mi je strelski tovariš Rajmund Debevč prinesel boljši tip zračne pištole. Od avgusta do novem-

Robert Kranjc

bra sem treniral vsak dan. Na republiških tekmah sem dosegel dve zmagi in se uvrstil v republiško reprezentanco za turnir republik in pokrajin v Osijeku. Upam, da mi bo čez čas uspeła tudi uvrstitev v državno reprezentanco,« je povedal Kranjc. B. D.

ROKAVEC POŠKODOVAN

TREBNJE — Znani trebanjski motociklist Branko Rokavec, ki je imel za letošnjo sezono velike želje, bo bržkone nekoliko kasneje startal na prvih dirkah, kot je sam načrtoval. 18. marca okoli 16. ure se je namreč s dirkalnim kolesom peljal z Mirne proti Slovenski vasi, ko pa je v Sotli zavozil v desni ovinek in nato na most, je izgubil ravnotežje, padel in se poškodoval. Precej poškodovan je tudi motor; škoda na njem je za 3 tisočake.

POTAPLJAŠKI TEČAJ

NOVO MESTO — KPA Novo mesto in oddelek za oddih in rekreacijo v tovarni zdravil KRKA organizirata potapljaški tečaj in tečaj za voditelje čolnov. Informacije in prijavnice dobite v KRKI (v oddelku za oddih in rekreacijo) na tel. 22-441 int. 537.

Lesarji spomladi še brez točke

Prazen start rokometišev Inlesa Rika v spomladanskem delu prvenstva v I. SRL — Doma izgubili z Usnjarjem — Dragocena zmaga Krčanov nad Ormožem

Drugo spomladansko kolo v prvi republiški rokometni ligi za moške je prineslo ribniški ljubiteljem tega športa še eno neljubo presenečenje. Igralci Inlesa Rika so namreč v derbi srečanja sobotnega kola doma ostali praznih rok proti ekipi IUUV Usnjarja, ki je s to zmago napovedovala resen boj za osvojitve naslova prvakov. Ribničanom ostaja v uteho, da niso igrali slabo, usodne zanje so bile zadnje minute tekme.

Kakih 300 gledalcev v dvorani ribniškega športnega centra je videlo eno boljših letošnjih predstav, vsi so bili tudi prepričani o uspehu domače vrste, še posebej, ker so gostitelji vodili domala skozi vso tekmo, ob koncu prvega polčasa skozi štiri rimi zadetki prednosti (14:12). Toda tudi to za zmago ni bilo dovolj. Odločilna za potek tekme je bila 55. minuta, ko so gostje prvič v drugem delu povedli. Gostitelji v teh zadnjih minutah igre niso znali zadeti gostujoče mreže niti iz najugodnejših položajev, kar so igralci Usnjarja seveda izkoristili. V razburjenji končnici so prišli do izredno dragocenih točk, ki jim v boju za naslov zelo veliko pomenita. S tem porazom je usoda Ribničanov slej ko prej že zapечатena, vrsta, ki je obljubljala lov za

vodilnim Slovenj Gradcem, se bo očitno na koncu morala sprijazniti z mestom neke v sredi prvenstvene lestvice. To pa je za ekipo, kot jo ima Inles Riko danes, odločno premalo!

Izredno pomembno zmago v boju za obstanek pa so v soboto izbojevali Krčani. V Leskovcu so igrali z neposrednim tekmeccm na dnu lestvice, ekipo Ormoža, ki je teden poprej doma presenetljivo premagala Ribničane. Krčani se niso pustili

presenetiti. Od vsega začetka so zaigrali na vso moč, priigrali so si tudi lepo prednost, ki so jo Ormožani v 20. minuti sicer izničili, a to je bilo tudi vse. Predvsem po zaslugi izredno razpoložljivega Glaseja, ki je v soboto dosegel kar 14 zadetkov, so si priigrali zanesljivo zmago, s katero so se vsaj začasno odlepili z dna prvenstvene lestvice.

In še napoved za soboto 14. kolo. Ribničani igrajo v gosteh s Šešiorom, kjer bodo skušali popraviti uvodna spodsrlja. Upajmo, da ekipa ni ostala brez volje in motivacije, brez tega v Škofji Loki ni možnosti za uspeh. Zelo piče so tudi možnosti Krčanov v tekmi z Usnjarjem v gosteh. Zmagovalca v srečanju med ekipama, od katerih se ena bori za naslov, druga pa za obstanek v ligi, verjetno ni težko napovedati.

B. B.

S KEGLJAŠKIH STEZ

• Pred dnevi se je končalo letošnje prvenstvo Dolenjske med dvojicami. Tekmovanje je bilo v Ivančni Gorici in Črnomlju, prvič letos pa brez predstavnikov Novega mesta. REZULTATI: I. N. Goleš — Tkavc (Trebnje) 3389, 2. Hutar — Štupar 3381, 3. J. Popovič — Ž. Goleš (vsi Metlika) 3327, 4. Klevišar — Muslimović (Črnomelj) 3227, 5. Rojc — Logar (Trebnje) 3204, 6. Ljubenko — Ivanović (Črnomelj) 3202 itd. Zmagovalni par se je uvrstil na republiško prvenstvo.

• Danes se pričena dolenjska keglaška liga za moške. Na keglašču Kanizarica se bosta pomerili vrsti črnomaljskega Rudarja in Metlike, tekma bo ob 16.30, v Ivančni Gorici pa bo ob 9. urah dvoboj med Mercatorjem in Novim mestom.

KRANJC ŠESTI

SARAJEVO — Na državnem prvenstvu v streljanju s standardnim zračnim orožjem, ki je bilo minulo soboto in nedeljo v Sarajevu, je zablestel član SD IMV Brežice Robert Kranjc. Nastreljal je 665 (571) krogov in zasedel imenito šesto mesto ter s tem izpolnil normo za naziv športnika zveznega razreda.

E. SEČEN

ODBOJKA ZA PRAZNIK

MIRNA PEČ — Minulo nedeljo, 18. marca, je bil v Mirni Peči odbojarski turnir v počastitev krajevnega praznika. Nastopile so štiri ekipe, zmagala pa je vrsta Stona I, druga je bila Mirna Peč, tretja Drska in četrta Drska II.

Novoles zapuša prvo ligo

Presenečenja v zadnjem kolu ni bilo — Pričakovan poraz v Medvodah — Po dolgih letih iz prve SKL

Čudeža le ni bilo. Košarkarji novomeškega Novolesa po dolgih letih domovanja v prvi republiški ligi zapuščajo družščino in se selijo v nižji tekmovalni razred. Za novomeško košarko je to vsekakor hud udarec, hkrati pa znak, da bo potrebno posledje vse moči zastaviti za delo z mladimi, edino ti so lahko porok, da bi do košarka v Novem mestu še kdaj zasedla mesto, ki ji po tradiciji, če že po drugem ne, tudi pripada.

Zadnje sobotno prvenstveno kolo je bilo bolj ali manj le formalnost. Novomeščani so gostovali v Medvodah, z zadnjega mesta bi jih rešila le zmaga. Toda proti nasprotniku, ki jih je ugnal že na domačem parketu v prvem delu prvenstva, takšnih možnosti niso imeli. Medvodčani so brez težav zmagali in tako v veliki meri pomagali tudi trboveljskemu Rudarju, ki je v soboto doma ostal praznih rok proti Mavrici Iliriji; vendarle pa obdržal predzadnje mesto, ki ob ugodnem razpletu v I. B košarkarski ligi še daje upanja za obstanek v družbi najboljših republiških ligašev. Tudi v soboto je bil daleč najboljši mož novomeške vrste Brodnik, ki je zadel kar devet trojk, priložnost pa so dobili tudi mlajši. Novolesovci so tako dvaindvajset prvenstvenih kol zaključili z zanje res neuspešnim izkupičkom: šestnajst porazov in vsega šest zmag. Ob tem ne pozabimo, da so še med prvenstvom nekateri v klubu zago-

tavljali, kako borba za obstanek sploh ne pride v poštev, ko imajo vendar ekipo, ki lahko poseže tudi po četrtem mestu. Prvenstvo je pokazalo precej drugačno podobo in na teh spoznanjih, pa najsi bodo še tako boleča, kaže graditi v prihodnje. Seveda bo potrebno pričeti s temeljevi.

Za razliko od Novomeščanov pa je kakih 100 Trebanjcev v soboto pozdravilo prvo zmago Unitehne v kvalifikacijah za vstop v I. republiško ligo. Uspeh mlade trebanjske ekipe, ki za končni podvig sedel nima nikakršnih možnosti, je toliko večji, saj je premagala doslej najresnejše kandidata za vstop v drugično najboljših republiških ligašev, novogoriško Iskro.

KOLIKO ZA IGRANJE TENISA?

NOVO MESTO — Teniški klub Novo mesto obvešča svoje člane, da bo letošnja igralnina znašala za člane 700 din, za mladince in študente 500, za pionirje pa 350 din. Članarino lahko poravnate v komisiji trgovini Dolenjske na Kidričevem trgu I vsak dan med 8. uro in 15.30, ob sobotah pa med 8. in 12. uro. Še jo; do 15. aprila se je lahkoh včlanijo samo igralci, ki so plačali članarino že za lani, po tem datumu pa tudi ostali.

Iz pionirjev jutri drugoligaši

Razcvet novomeškega namiznega tenisa — Novotehna pokroviteljica kluba — Z današnjimi pionirji jutri do II. zvezne lige

NOVO MESTO — Očitno se novomeškemu namiznemu tenisu pišejo lepi dnevi. Danes ima Novotehna gotovo eno najnadarnejših pionirskih vrst v Jugoslaviji: Tomaž Kralj, Matjaž Retelj, Borut Miklič, Mario Brumat in še nekateri so navzlic komaj

Rado Medle: »Predvsem po zaslugi delovne organizacije Novotehna imamo pogoje, kot le malokateri klub v Sloveniji.«

desetim, dvanajstim letom že imena, ki jih namiznoteniška javnost dobro pozna.

Pogoje za delo v klubu imamo, kot le malokatera vrsta v Sloveniji,« z neskritim ponosom razlaga Rado Medle, predsednik NTK Novotehna. »Velika zasluga za to gre delovni organizaciji Novotehna, ki je lansko jesen prevzela generarno pokroviteljstvo nad klubom. Brez nje bi danes komajda životali, v ilustracijo naj povem, da smo za letošni dobili od novomeške ZTKO vsega 35.000 din, računamo pa, da jih bomo za vso sezono potrebovali precej več kot 100.000. Danes je v klubu dvajset igralnih miz, imamo dobro opremo, video kamero za snemanja, televizor, veliko nam je pomagala ZTKO, ki nam je namenila malo dvorano v hali pod Marofom. Z lastnim delom in

sredstvi jo bomo sedaj še preuredili, uredili tuše in še kaj. Brez Novotehne in njenih partnerjev, ki nam prav tako pomagajo, vsega tega ne bi bilo.«

Nima pa novomeški namizni tenis le močne pionirske vrste, članska ekipa nastopa v I. republiški ligi in je ta čas na 4. mestu (zanjo igrajo Jamšek, Jakobčič, Kočevar in Vidmar, vsaj po enkrat so se jim na tekmi pridružili tudi prej naštetih pionirji). Sicer pa o rezultatih slednjih še nekaj podatkov. Letos so bili ekipno drugi na mednarodnem prvenstvu v Senti, v Zagrebu na državnem prvenstvu sta dve novomeški ekipi zasedli prvo in drugo mesto, na tekmi v Varaždinu pa prvo in tretje. In posamično? Kralj in Miklič sta bila v Senti 3. Jo 4., v Zagrebu je bil Kralj 3., Miklič, Retelj in Brumat pa so bili na 5. do 8. mestu. Podobno je bilo v Varaždinu, medtem ko je pred dnevi na republiškem prvenstvu v Ljubljani Kralj zmagal, Miklič je bil četrti, Retelj in Brumat pa med 5. do 8. mestom.

»Od te generacije pričakujemo še veliko. Cilj nam je, da bi v sezoni 1993/94 z njimi prišli v II. zvezno ligo, kar bi bil vrhunec novomeškega namiznega tenisa. Pogoji in dovolj strokovno delo z mladimi — za slednje skrbi lasten kader trenerjev od

Žabkarja, Selaka, Makaroviča, Vinčiča do Peljaja — dajejo takšnemu cilju dovolj trdne temelje,« optimistično razmišlja Rado Medle. Njegovih načrtov in želja pa s tem še ni konec.

»Vemo, da je za popularnost slehernega športa še kako potrebna tudi kakršna vrhunska prireditev. Razmišljamo o tem, da bi že to jesen v Novem mestu organizirali kakšen kvaliteten turnir, nemara skušali dobiti celo organi-

• V klubu skrbijo tudi za rekreativce. Vsak terek in četretke zvečer jim namenajo po dve uri igranja. Zanimanje je veliko, kar je novo potrdilo priljubljenosti tega športa v Novem mestu.

• Mlada novomeška pionirska vrsta je s svojimi rezultati že zbudila pozornost namiznoteniških strokovnjakov. Zvezni trener je vrsto povabil tudi na zvezne in republiške priprave.

zacija kakšne meddržavne tekme evropske super lige.« Razcvetu novomeškega namiznega tenisa bi kaj takega gotovo zelo koristilo. B. B.

OBETAVERN MLADI ROD — Skupina mladih novomeških namiznoteniških igralcev, ki obetajo preporod tega športa v mestu ob Krki. Od leve proti desni so: Borut Miklič, Matjaž Retelj, Bojan Vertuš, Samo Ivaneš, Tomaž Kralj, trener Egon Žabkar, Mario Brumat, drugi trener Igor Selak in Tina Oklešen. (Foto: B. B.)

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 23. III.

8.40 — 11.25 in 15.00 — 1.45
TELETEKST
 8.55 VIDEO STRANI
 9.05 TV MOZAIK
 9.05 SPORED ZA OTROKE IN
 MLADE
 9.40 IZROČILO ZA PRIHODNOST
 10.00 SLOOVENSKI STEBER
 10.20 PARACELUS, 7., zadnji del
 15.25 SVET NA ZASLONU, ponovitev
 15.55 ŽARIŠČE, ponovitev
 16.30 DNEVNIK 1
 16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
 16.50 TV MOZAIK

TEDNIK, ponovitev
 17.50 PLANICA DAN PRED FINA-
 LOM
 18.15 SPORED ZA OTROKE IN
 MLADE
 19.00 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2
 19.59 ZRCALO TEDNA
 20.20 TAJNE SLUŽBE, 3. del franc. dok.
 serije
 21.15 KOTLAR, KROJAČ, VOJAK,
 VOHUN, 5. del angl. nadalj.
 22.10 DNEVNIK 3
 22.30 EX LIBRIS: ZVEZDE, ZNAKI IN
 LJUDJE
 23.25 CIKLUS FILMOV SAMA PEC-
 KINPAHA:

DIVJA TOLPA, ameriški film
 1.35 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 17.50 Studio
 Maribor — 19.00 Videomex (ponovitev)
 — 19.30 Dnevnik — 20.00 Koncert sim-
 fonikov RTV Ljubljana — 21.45 Skupš-
 činska kronika — 22.15 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.20 TV koledar — 8.30 Povejte mi, kaj
 naj delam — 9.00 Šolski program
 — 12.30 Poročila 12.40 Prezli ste, poglej-
 te — 13.25 Kvizkoteka — 14.55 Ponovi-
 tev nočnega programa — 17.00 Dnevnik
 1 — 17.20 Lipicanec (poljudnoznanstven-
 ni film) — 17.50 Povejte mi, kaj naj de-
 lam — 18.20 Številke in črke — 18.45
 Muppet show — 19.30 Dnevnik 2 —
 20.00 Zakon v Los Angelesu — 20.55 Za-
 bava vas Biljana Ristić — 21.40 Dnevnik
 3 — 22.00 O sole mio (oddaja o kulturi)
 — 23.00 Sport danes — 23.05 Noč z va-
 mi — 1.10 Poročila

SOBOTA, 24. III.

8.05 — 14.15 in 15.15 — 1.00
TELETEKST
 8.20 VIDEO STRANI
 8.30 IZBOR TEDENSKE PROGRAM-
 SKE TVORNOSTI
 10.50 PLANICA: SVETOVNI POKAL
 V SMUČARSKIH SKOKIH
 13.45 NAŠA PESEM
 15.40 VIDEO GODBA, ponovitev
 16.30 DNEVNIK 1
 16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
 16.45 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 16.55 IZZIV ZA LASSIE, ameriški mlad.
 film
 18.10 GLASBENA PARADA RADEN-
 CI 90

PLESNI ORKESTER RTV SARA-
 JEVO
 18.35 POSLEDNJA OAZA, 3. del dok.
 oddaje
 19.30 DNEVNIK 2
 19.59 UTRIP
 20.20 ŽREBANJE 3x3
 20.30 KRIZKRAJ
 22.05 DNEVNIK 3
 22.25 LEPI UPI, 10. del franc. nadalj.
 23.20 SILAS MARNER, angl. film
 0.50 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 19.00 Danes
 skupaj — 19.30 Dnevnik — 20.15 Film-
 ske uspešnice: Za vsako ceno (ameriški
 film) — 22.15 Jugotonov klub (zabavno-
 glasbena oddaja) — 22.55 Satelitski
 programi

TV ZAGREB

8.50 TV koledar — 9.00 Izbor iz šolskega
 programa — 10.35 Čebelica Maja —
 11.00 Saga o Forsythih — 13.00 Prezli
 ste, poglejte — 14.30 Ciklus filmov W.
 Disneya: Za mano, fantje (ameriški film)
 — 16.00 Kritična točka — 16.45 Dnev-
 nik 1 — 17.00 TV dražba (1. del) — 17.30
 Boljše življenje — 18.15 TV dražba (2. del)
 — 19.30 Dnevnik 2 — 20.15 Alf (1. del
 ameriške nanizanke) — 20.50 Arthur
 (ameriški film) — 22.30 Dnevnik 3
 — 22.45 Športna sobota — 23.10 Noč z
 vami — 1.15 Poročila

NEDELJA, 25. III.

8.00 — 23.45 TELETEKST
 8.15 VIDEO STRANI
 8.25 OTROŠKA MATINEJA
 9.50 LEPI UPI, 8. del franc. nadalj.
 10.50 PLANICA: SVETOVNI POKAL
 V SMUČARSKIH SKOKIH
 13.45 DEDIŠČINA GULDENBURGO-
 VIH, 12. del namške nadalj.
 14.55 KOLO SREČE
 16.30 DNEVNIK 1
 16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
 16.45 PRISLUHNI MO TIŠINI
 17.25 POROČILO OB ENAJSTIH,
 ameriški film
 19.05 TV MERNIK
 19.30 DNEVNIK 2
 20.05 BALKAN EKSPRES, 1. del nadalje-
 vanke
 21.00 ZDRAVO
 22.20 DNEVNIK 3
 22.40 SOVA
 KHAN, ameriška nanizanka, 1/7
 23.35 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

10.00 Oddaje za JLA in igrani film —
 13.00 Kmetijska oddaja — 14.00 Nedel-
 sko športno popoldne — 19.30 Dnevnik
 2 — 20.00 Biblija (2. del angl. dok. odda-
 je) — 20.50 Kočevska je ena žalostna de-
 žela (dok. oddaja) — 21.30 Satelitski pro-
 gram — 21.50 Športni pregled — 22.35
 Satelitski programi

TV ZAGREB

9.20 Poročila — 9.25 Risana serija —
 9.50 Nedeljsko popoldne za otroke —
 11.10 Kmetijska oddaja — 12.10 Resna
 glasba — 13.00 Bertinjevi (serijski film)
 — 14.00 Poročila — 14.05 Nedeljsko
 popoldne — 16.05 Po letu 2000 (avstral-
 ska poljudnoznanstvena serija) — 17.00 Igrani
 film — 19.10 TV sreča — 19.30 Dnevnik
 2 — 20.00 Neka čudna dežela (zadnji del
 nadalj.) — 21.00 Zabavna glasba —
 21.30 Dnevnik 3 — 21.50 Športni pre-
 gled — 22.40 Noč z vami — 22.45 Fame
 (ameriški film) — 0.15 Noč z vami — 0.40
 Poročila

PONEDELJEK, 26. III.

8.40 — 10.45 in 15.05 — 0.10
TELETEKST
 8.55 VIDEO STRANI
 9.05 TV MOZAIK, ponovitev
 15.30 SOVA
 KHAN, ponovitev 1. dela amer.
 naniz.

16.30 DNEVNIK 1
 16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
 16.50 MOZAIK

ZDRAVO, ponovitev
 18.25 SPORED ZA OTROKE IN
 MLADE
 19.00 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2
 20.05 SORODNIKA, francoska drama
 21.05 VOLITVE 90: PREDVOLILNA
 TRIBUNA
 22.15 DNEVNIK 3
 22.35 PREGLED CEZ MODERNI BA-
 LET
 23.05 KHAN, 2. del amer. naniz.
 0.00 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 18.55 Pusto-
 lovska slikarstvo — 19.30 Dnevnik —
 20.00 Osmi dan — 20.40 Po sledih na-
 predka — 21.10 Sedma steza — 21.25
 Fluid (zabavnoglasbena oddaja) — 22.10
 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.30 Čevljevki — 8.45 Šolski program —
 12.30 Poročila — 12.40 Prezli ste, po-
 glejte — 14.50 Poročila — 15.00 Ponovi-
 tev nočnega programa — 17.00 Dnevnik
 1 — 17.20 Izobraževalni program —
 17.50 Oddaja za otroke — 18.20 Številke
 in črke — 18.45 Dokumentarna oddaja —
 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Ciklus kom-
 edij B. Nušića — 21.00 Paralele —
 21.40 Dnevnik 3 — 22.00 Poročila v an-
 gleščini — 22.05 Noč z vami — 0.05
 Poročila

TOREK, 27. III.

8.40 — 12.05 in 14.35 — 23.25
TELETEKST
 8.55 VIDEO STRANI
 9.05 TV MOZAIK
 9.05 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 9.35 ŠOLSKA TV
 10.30 NEMŠČINA, 4. lekcija
 11.00 TV MOZAIK, ponovitev
 11.00 SEDMA STEZA
 11.15 OSMI DAN
 15.00 NEMŠČINA, ponovitev 4. lekcije
 15.30 KHAN, ponovitev 2. dela nanizanke
 16.30 DNEVNIK 1
 16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
 16.50 TV MOZAIK: ŠOLSKA TV,
 ponovitev

17.55 SPORED ZA OTROKE IN
 MLADE
 19.05 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2
 20.05 ZAPELJIVEC, 3. del angl. nadalj.
 21.00 ZNANI IGRALCI — CAROV-
 NIKI, ameriški show program
 22.00 DNEVNIK 3
 22.20 SOVA
 KHAN, 3. del amer. naniz.
 23.15 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 18.10 Svet
 športa — 19.00 Zveglja (folklorna oddaja)
 — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče —
 20.30 Žrebanje lota — 20.35 Boulez da-
 nes (glasbena oddaja) — 21.30 Zabavni
 torek — 22.30 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.30 Otroška oddaja — 9.00 Šolski pro-
 gram — 12.40 Prezli ste, poglejte —
 13.45 Šolski program — 15.00 Ponovitev
 nočnega programa — 17.00 Dnevnik 1
 — 17.20 Izobraževalni program — 17.50
 Oddaja za otroke 18.20 Številke in črke
 — 18.45 Znanost — 19.30 Dnevnik 2 —
 20.00 Žrebanje lota — 20.05 Serijski film
 — 21.35 Teme in dileme — 22.35 Dnev-
 nik 3 — 23.05 Noč z vami — 1.00
 Poročila

SREDA, 28. III.

8.40 VIDEO STRANI
 9.05 MOZAIK
 9.20 SORODNIKA, franc. drama, po-
 novitev
 10.55 ZAPELJIVEC, 3. del angl. nadalj.
 15.00 ŽARIŠČE
 15.30 KHAN, ponovitev 3. dela nanizanke
 16.30 DNEVNIK 1
 16.40 POSLOVNE INFORMACIJE

16.50 TV MOZAIK
 18.05 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 19.00 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2
 20.05 FILM TEDNA
 »Z«, francoski film
 22.10 DNEVNIK 3
 22.30 PERESTROJKA JAZZ
 23.15 SOVA
 KHAN, 4. del amer. naniz.
 0.10 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 18.30 Alpe-
 Jadran — 19.00 Digi svet živali — 19.30
 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Nor-
 ma (opera) — 22.30 Svet poročila

TV ZAGREB

8.30 Otroška oddaja — 9.00 Šolski pro-
 gram — 12.30 Poročila — 12.40 Prezli
 ste, poglejte — 13.45 Šolski program —
 15.00 Ponovitev nočnega programa —
 17.00 Dnevnik 1 — 17.20 Izobraževalni
 program — 17.50 Oddaja za otroke —
 18.20 Številke in črke — 18.45 Potopis —
 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Filmoskop in
 igrani film — 22.35 Dnevnik 3 — 22.55
 Sport danes — 23.00 Noč z vami — 1.00
 Poročila

ČETREK, 29. III.

8.40 — 11.10 in 14.35 — 0.05
TELETEKST
 8.55 VIDEO STRANI
 9.30 ŠOLSKA TV
 10.30 MOZAIK, ponovitev
 15.00 ŽARIŠČE, ponovitev
 15.30 KHAN, ponovitev 4. dela nanizanke
 16.30 DNEVNIK 1
 16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
 16.50 MOZAIK

18.20 SPORED ZA OTROKE IN
 MLADE
 19.00 RISANKA
 19.20 DOBRO JE VEDETI
 19.30 DNEVNIK 2
 20.05 BLUEBELL, 4. del angl. nadalj.
 21.00 TEDNIK
 22.05 DNEVNIK 3
 22.25 RETROSPEKTIVA SODOBNE-
 GA SLOVENSKEGA FILMA
 PRESTOP
 23.55 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

Opomba: 19.55 košarka Jugoplastika: Lech
 16.30 Satelitski programi — 17.50 Studio
 Ljubljana — 19.00 Alo, alo — 19.30
 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Živ-
 ljenje je stavilo na zeleno (poljudnoznan-
 stvena oddaja) — 21.15 Plesni nokturno
 — 21.30 Izliv (potpisna reportaža)
 — 21.50 Večerni gost: Pogovor z Melito
 Vovk — 22.35 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.30 Družba Pere Kvržice — 9.00 Šolski
 program — 12.40 Prezli ste, poglejte —
 13.45 Šolski program — 15.00 Ponovi-
 tev nočnega programa — 17.00 Dnevnik
 1 — 17.20 Izobraževalni program —
 17.50 Otroški program — 18.20 Številke
 in črke — 18.45 Dokumentarni program
 — 19.15 Maahtne skrivnosti velikih ko-
 harskih mojstrov — 19.30 Dnevnik 2
 — 20.00 Politični magazin

**„Da' za ljubezen
 do živali, a ne
 na škodo otrok**

Ob mali pasji vojni

Ljubezen do živali je hvalevred-
 na reč, ki kaže tudi na plemenitost
 človekovega značaja. Vendar mora
 lastnik poskrbeti, da z njo kakorkoli
 ne prizadene drugih ljudi, zlasti
 otrok, kot se to dogaja v že zdavnaj
 ne več beli Ljubljani, kjer se je vnela
 prava mala vojna med lastniki psov
 in drugimi meščani za poslednje
 koščke zelenic, ki jih onesnažujejo
 pasji iztrebki. Da stvar ni tako ne-
 dolžna, povzemamo iz članka pa-
 riškega L'Ekpressa, ki govori o tem,
 kakšen obseg in posledice ima lju-
 bezen do živali v bogati Franciji.

Psov in mačk imajo francoske
 družine dvakrat več kot otrok. Let-
 no pojedjo oboji več mesa kot vsa
 Španija. Samo pariški psi pustijo
 vsak dan na ulicah in zelenicah 20
 ton iztrebkov, čiščenje pa stane na
 leto kar 42 milijonov frankov. To pa
 še ni najhujše. V pasjih iztrebkih
 se prenaša toksokaroza, s katero je
 okužena skoraj polovica vseh psov,
 lahko pa prenašajo tudi druge bo-
 lezni. V Hannoveru so raziskovalci
 ugotovili, da približno vsak šest pes
 izloča z blatom tudi jajčeca toxoca-
 ra canis, nevarnega parazita, ki dol-
 go ostanejo živa in ki jih otroci kaj
 lahko prek ust zanesejo v svoje telo.
 Še nevarnejši pasji zajedalec je ec-
 hinococcus granulosus, ki povzroča
 nevarno ehinokokozo.

Vse to je povzročilo, da so v ve-
 čini zahodnoevropskih velikih me-
 stih močno zaostroili kazni za lastni-
 ke psov, ki onečejajo ulice. Se lahko
 česa takega obetamo tudi pri nas?

Suhokranjske drobtinice

GENOCID? — Če bi se ravnali po
 zgledu nekaterih južnih pokrajin, bi lahko
 naši Suhokranjci zagnali vik in krik. Celo
 genocid bi temu mirne duše lahko rekli.
 Lep primer je vas Ratje. Pred vojno je šte-
 la blizu 350 prebivalcev, sedaj pa jih ima
 še 32, torej je izgubila več kot 90% prebi-
 valstva. Tudi po drugih vaseh ni dosti bo-
 lje. Če že ne pustimo prešteti naših
 manjšin na Koroskem in v Italiji, pa se en-
 krat pošteno preštejmo doma v osrčju
 Slovenije in se vprašajmo, kam to pelje in
 zakaj!

ZOBJE — Za krajevno skupnost Hinje
 so včasih imeli v prevolski osnovni šoli na
 razpolago zobozdravnika kar dvakrat na
 teden. Potem so njegove obiske zmanjšali
 na enkrat tedensko, letos v začetku leta pa
 se zobozdravnik brez vsakega obvestila
 krajnom ni več prikazal vse do marca.
 Kako bo vnaprej, se ne ve, pravijo, da je
 pacientov premalo, vendar se velja vpra-
 šati, zakaj. Za zgled dajemo obiske splošne-
 ga zdravnika, ki je na razpolago v ambu-
 lanti redno dvakrat na teden in ima vedno
 dovolj pacientov.

POSTA IN PTT — Če so prebivalci
 hinske krajevne skupnosti sedaj kar za-
 dovoljni s poštarji, saj jim nosijo pošto ra-
 zen ob sobotah in nedeljah vsak delavnik,
 pa se hudo jezijo na telefonijo. Zadnje čase
 je še na tistih nekaj linijah, ki jih imajo v
 krajevni skupnosti, vedno vse narobe in
 srečni so lahko, če dobijo zvezo z mestom.
 Tam pa je zdravnik, veterinar, bolnica, so
 uradi in vse drugo. Če pomislimo, da so v
 krajevni skupnosti pretežno starejši ljudje,
 brez lastnega prevoza, potem si lahko
 predstavljamo, kako nevarno je to.

PREVEČ VODE? — Vodovod suho-
 kranjskim kmetom škodi, saj so merili
 kvalitete mleka zaradi ugotovljenih pri-
 mesi vode v mleku nekaterim strankam
 celo odpovedali sodelovanje za določen
 čas. Kmetje pa se pridružio, da so krivi
 merilci in da mlekarja ne bo nikoli več
 dobila od njih niti kapljice mleka ne vode,
 zadruga pa ne živine.

SPET ZELIŠČA — V poskusnih nasadih
 zelišč pri prevolski osnovni šoli — za-
 nje je skrbel šolski vrtnarski krožek — so
 lani posadili 40 vrst zelišč, od katerih jih le
 8 ni dobro uspevalo. Letos nameravajo po
 posredovanju KZ Žužemberk za ljubljansko
 firmo poskusno posaditi kar 70 vrst
 zelišč. Za tolikšno količino so že pričeli
 krčiti zagrmovljene površine v bližini šole.
 Lani so učenci dobili od zadruga za nagra-
 do 100 l nafte, s katero so si osmošoli po-
 cenili zaključni izlet.

ČIŠČENJE — Še pred koncem marca
 bodo v celotni krajevni skupnosti Hinje
 izvedli pomladansko čiščenje. Nosilci ak-
 cije bodo učenci prevolske osnovne šole,
 ki so se že lani izkazali pri čiščenju pokop-
 ališča v Hinjah in tudi drugod.

Slovenija Moja dežela.

OPREMA SE PREDSTAVI — Še danes in jutri (23. in 24. marca) bo v prostori
 Domusa v Ljubljani odprta razstava proizvodnega programa Oprema Ko-
 čevje, ki so jo odprli 14. marca. Na njej prikazujejo specialno pohištvno
 opremo (za bolnice, zdravstvene ustanove, laboratorije itd.), razne sodobne
 talne, stropne in zidne obloge ter police; novo tkanino oprelon; svojo zadnjo
 novost, tkanino porotex, ki prepušča znoj, ne pa vetra in vode, in je posebno
 primerna za izdelavo oblačil za vrhunske smučarje, alpinistične odprave, ja-
 marje itd., ter še tesnilno maso plastizol. Na otvoritvi razstave je predsednik
 podjetja Božidar Zajc prisotne seznanil še z načrti podjetja na področju
 turistično-gospodarskega programa, ki ga to podjetje tudi razvija. Na fotografi-
 ji: z otvoritve razstave. (Foto: Primc)

IVAN KRAMBERGER V BREŽICAH — Na predvolilni shod pred Blagovni-
 co je privabil blizu dva tisoč ljudi. In kaj bo naredil, ko bo postal predsednik in
 oče Slovenije? Vpeljal bo zasebno zdraviliško prakso, iz šol bo vrgel predvo-
 jasko vzgojo, srbohrvaščino in še kaj, namesto tega pa naj bi otroke učili srčne
 kulture, spoštovanja starih ljudi. Denar, ki ga vojska namerava zapraviti za iz-
 delovanje dragih avionov, bo namenil kmetijstvu in otrokom, ukinil pa bo tudi
 preletavanje letal nad Brežicami. Boril se bo za ženske, za njihov boljši položaj
 v družini in družbi, za drugačno, svobodnejšo Slovenijo. Vse te misli je zabeležil s
 svojimi dovpti, da se poslušalci ne bi dolgočasili in prehitro zapustili prizorišča.
 (Foto: J. Teppey)

BOJ GLOBOKO POD ZEMLJO — V rudniku v Kanjarici so onemogočili
 vdor vode v rudniške rove tako, da so v celoti zabetonirali dva rova, enega na
 dolžini 15, drugega pa na dolžini 19 metrov. V prirejenih 200-litrskih bencin-
 skih sodih so morali spustiti v jamo na globino 300 metrov blizu 600 kubnih
 metrov betona, hkrati pa še velike količine črpalne opreme. Na sliki pred enim
 od betonskih čepov stojijo (desno) direktor Vladimir Breznik s sodelavcem
 Matijo Ljubenkom in Miralemom Imsirovičem. (Foto: Mirko Vesel)

ugoden nakup

v
 salonu pohištva

novoles
 novo mesto

samo do 30. 3. 1990

10% popust za vse proizvode

prodajni pogoji:

na 1 + 5 obrokov
 1. obrok 30%

za ostalih 5 obrokov 8% obresti

NESNICE, mlade jarkice, pasme hišex, rjave, stare 12 tednov, iz kooperacijske reje, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodnih dnevni cenah. Naročila sprejema in daje vse informacije: Jože Prosenik, gostilna Humek, Dobova, tel. (0608) 67-607. (P8-6MO)

ROLETE IN ŽALUZIJE izdelujem ter montiram. Pokličite na telefon ((068) 44-662) (P12-3MO)

RJAVE JARKICE, odlične nesnice, prodajamo vsak dan po 15. uri. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, tel. 42-060. (958-OB-12)

**MESARSTVO
BOBIČ
ŠKOCJAN**

Razpisuje naslednja delovna mesta za nedoločen čas:
— dva delavca — prodajalca mesa v Kandiji
— en delavec-mesar kloubasičar

Interesenti naj se zglasijo v Škocjanu ali po telefonu 76-223.

*Solza, žalost, bolečina te zbudila ni,
a ostala je tišina, ki močno boli.*

V SPOMIN

21. marca bodo minila žalostna štiri leta,
odkar nas je zapustila naša draga

**REZKA
BEKTAŠEVIČ**

Semič 73

Iskrena hvala vsem, ki se je spominjate in prižigate sveče na njenem preranem grobu.

Žalujoci: mož Silvester, otroci Julijana, Marta, Maja
TIHI DOM

ZAHVALA

V 82. letu nam je umrla naša mama, stara
mama, sestra, tašča in teta

**MARIJA
MURN**

iz Škrjanč

Iskreno se zahvaljujemo vsem znancem, prijateljem in krajanom, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Posebej se zahvaljujemo kolektivu in sindikalni organizaciji IMV-tozd Revoz, sestram diabetičnega dispanzerja interne bolnišnice Novo mesto, pevcem iz Šmihela in gospodu župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

*Nihče ne ve, kako boli, ko tebe,
ljubi mož in očka, več v našem domu ni.
A spomin nate vsak dan vse
bolj živi, saj zlatih src, kot si imel
ga ti, malo še živi. Le zakaj si moral
ravno ti umreti, ko je s teboj bilo
tako lepo živeti.*

V SPOMIN

24. marca bodo minila tri leta, odkar nas je
zapustil naš dobri in skrbni

**MIHA
LOKOVŠEK**

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki se ga spominjate in ga obiskujete na njegovem večnem domu. Hvala!

Žalujoci: žena Fani, sinova Darko in Slavko z Vero in vnuček Aleš

ZAHVALA

V 56. letu starosti je tragično preminil naš dragi mož, oče, sin, brat in stric

JANEZ MIHALIČ

z Rateža 44

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za nesebično pomoč, izraženo sožalje, podarjeno cvetje ter tako številno spremstvo na njegovi prerani zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo lovcem LD Brusnice in sosednjim LD za organizacijo pogreba, obema govornikom za poslovljene besede, Tonetu in Marini Vovko za veliko pomoč ter g. župniku za lepo opravljen obred. Hvala GD Ratež, kolektivom Mercator-Kopitarni Sevnica, LB DB Novo mesto, Novotekstu-trgovini Julija, DPVZ Novo mesto, SSPTNU Novo mesto ter nekdanjim sodelavcem Temeljnega sodišča Novo mesto. Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in z nami sočustvovali, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

**Republika Slovenija
OBČINA NOVO MESTO
SEKRETARIAT
ZA OBČO UPRAVO**

POPRAVEK

V razpisu prostega delovnega mesta »tehničnega referenta za gradbene zadeve«, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu dne 15. 3. 1990, je pomotoma izpadlo naslednje besedilo:

»Smer zahtevane visokošolske izobrazbe je gradbena ali arhitekturna. Rok za prijavo se podaljša do 30. 3. 1990.«

*Življenje in veselje,
oj, kako lepo.
Kap na kap grenkoba,
oh, kako hudo.*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj in preveč iznenada nas je zapustil dragi sin, brat, stric in nečak

**ALOJZ
ŠILER**

Prečna 20

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo sorodnikom in sovaščanom za pomoč, zlasti Dularjevim, Opalkovim, Veselovim, Kapševim in Jožetu Dragmanu, pevcem in gasilskemu društvu. Hvala gospodu župniku za ganjive besede slovesa, kakor tudi vsem govornikom in tistim, ki so z nami sočustvovali in nam stali ob strani, tako pokojnikovim nekdanjim sodelavcem iz Biokemije, delavcem iz Pionirja MKI kot tudi sosedom iz Nove Gore.

Žalujoci: vsi njegovi

OSMRTNICA

V boju z boleznijo je omahnil naš dragi
mož, oče, stari oče in tast

**LADISLAV
STIBRIČ**

iz Paderšičeve ul. v Novem mestu

Na njegovo željo smo se od njega poslovili v družinskem krogu v torek, 13. marca, na šmihelskem pokopališču.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustila naša draga
žena, teta in botra

**JOŽEFA
JORDAN**

rojena Cesar

iz Dolenje vasi 9

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje ter vsem, ki so pokojno spremili na njeni zadnji poti. Hvala tudi gospodu župniku za opravljen obred.

Žalujoci: mož in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po težki boleznijo nas je v 76. letu starosti
zapustil naš dragi mož, oče in dedek

**DANIJEL
ADAMIČ**

iz ulice Mirana Jarca 29

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom, ki ste ga spremili na zadnji poti, darovali cvetje, nam pa izrazili sožalje. Posebna zahvala velja GG Novo mesto in ZB Novo mesto za poslovljene besede, pevcem za odpete žalostinke in patronažni sestri Bradačevi za lajšanje trpljenja.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je po neizprosnih bo-
lezni v 42. letu zapustila žena, mamica,
hčerka, sestra, snaha, svakinja in teta

**MARIJA
KLOPČIČ**

roj. Šmalcelj

iz Semiča

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste našo Mimico spremili na zadnji poti in ji darovali cvetje. Posebna hvala kolektivu Iskre Semič, govornikom in pevcem. Vsem še enkrat hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je za vedno zapustil
naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric,
svak in tast

**MARTIN
GERKIŠIČ**

z Gor. Suhorja 3

Najprisrčneje se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izraze sožalja, podarjene vence in cvetje ter vsem, ki ste pokojnika spremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo osebju ZD Metlika in internemu oddelku novomeške bolnice za vsestransko pomoč, govornikom Stanetu Željku in Antonu Šukljetu, pevcem, GD Suhor, ZB Suhor, DO IMV Novo mesto, Astri Ljubljana, Beti Metlika ter gospodu župniku za opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je po dolgotrajni bo-
lezni zapustil naš dragi mož, oče, stari oče,
brat in stric

**JOŽE
PAVLIN**

iz Koštialove ul. 29, Novo mesto

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč in izraženo sožalje, darovano cvetje in številno udeležbo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo zdravnikom in bolniškemu osebju ORL oddelka v Novem mestu za zdravljenje, nego in lajšanje bolečin, g. proštu za iskrene besede slovesa ob grobu in lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Malči, sin Jožko in hči Renata z družinama ter ostalo sorodstvo

*Ljubila si svojo družino,
ljubila si delo in dom.
Ostali smo z bolečino,
ti odšla si v večni dom.*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je po hudi bolezni v 46. letu življenja zapustila naša nadvse
ljubljena žena in mamica

**NADI
PLAVEC**

iz Prečne 2

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, dobrim vaščanom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in denarno pomoč. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju in patronažni službi, še posebej pa nevrološkemu oddelku bolnice za lajšanje bolečin ter sodelavkam in sodelavcem iz tovarne zdravil Krka in OŠ Šmihel. Vsem, ki ste našo Nadi v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, ter gospodu župniku za lepo opravljen obred še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Jože, sinova Jože in Marjan ter ostalo sorodstvo

FRANC ŠTIRN

narske postaje oz. enote Dolenjsko-posavskega veterinarskega zavoda Novo mesto, toda čeprav je »šef«, se še vedno najraje drži v ambulanti v Mokronogu in pomaga ljudem v teh krajih kot že 29 let.

Gotovo je Štirna mnogo lažje vzpostaviti pristen stik s kmeti, ker je tudi sam po rodu, srcu in prepričanju predvsem kmet. »Kmetom se je godila krivica vsa povojna leta. Kot kmečki sin sem skušal kolektivizacijo in obvezno oddajo, ko je oblast predvsem gledala, kako bo kmeta spravila ob zemljo ter njega in otroke spravila v tovarno. Tudi naša kmetija seveda ni bila izveta. Zadržali smo le še ohišnico, in čeprav so rekli, da je ta nedotakljiva, je nekoč prišel iz Trebnjega kamion in naložili so še zadnje štiri prašiče, ki jih je mama redila, da bi lahko plačali mizarja, da bi imeli za sestrično poroko in moje šolanje. Še danes se živo spominim, kako je valpet (za možaka, ki je še med živimi, ne morem drugače reči!) odrinil mamo, ki se je upirala, na gnoj in ji niti ni hotel izročiti listka, nekakšnega potrdila. Oj, ko bi vi slišali, kaj so vse tedaj delali z ljudmi!« pripoveduje Štirn.

Vseeno pa misli, da je njihovo posestvo rešilo to, da so ga razen gozda in hektarja ohišnice dali v »najem« zadrugi, kajti potem so sledile gradnjenice. Nekaj lesa zemele Štirnovih še danes zapeda hmeljišče, Franc pa odkritosrčno pravi, da je 23 ha zemlje, od tega je dobrih 5 ha obdelovalne, zdaj, ko so štiri otroci že v šolah, in trije priidejo domov le ob koncu tedna, kar dovolj za njih, z ženo, ki je sicer učiteljica, in najmlajši hčer. 22-letni sin Franci študira 2. letnik veterine, najstarejša hči je v 2. letniku medicinske fakultete, srednja hči pa je na srednji veterinarski šoli. Otroci imajo sicer vsi radi zemljo in živali. Verjetno jim je oče nekaj te ljubezni vsadil.

P. PERC

»Ljudje so zelo dobri. Nikoli ne smeš biti krivičen, saj si krivico ljudje najbolj zapomnijo,« pravi 57-letni diplomirani veterinar Franc Štirn iz Senjane. Verjetno je ravno njegova dobrohotnost in popustljivost, tista »deviza«, ki prinaša zlasti pri kmetih izjemno zaupanje in tudi priljubljenost. Kot živinozdravnik, ki ne gleda na uro, vreme in se tudi ne izgovarja, češ da ni dežurni, ako ga ljudje v stiski poiščejo, ga dobro poznajo številni kmetje na Dolenjskem, v Mokronogu, Sentrupertu in na Trebelnem, kjer dela že od leta 1961.

Nekoliko manj je Štirn morebiti znan mlajšim živinorejcem v domačih sentjanskih hribih in v Tržišču, koder je hodil kot živinozdravnik 12 let, potem pa je bilo dela že preveč tudi za njegovo presenetljivo veliko življenjsko energijo in voljo. Tako ga je pravzaprav ena izmed reorganizacij dolenjskih in posavskih veterinarjev, ki jim je delo uokvirilo znotraj določene občinske meje, le nekoliko razbremenila. Ako je bila ta in druga reorganizacija ravno najbolj pametna rešitev, Štirn ne razglablja glasno. Zdaj je že nekaj časa vodja trebanjske veteri-

Jožef jih je krstil

Veliko vzorcev na Salamiadi 90 na Ratežu

RATEŽ PRI NOVO MESTU — Jožeti in njihovi prijatelji so v ponedeljek zvečer nestrno čakali na rezultate ocenjevalne komisije, da so se potem lahko še sami vrgli na ocenjevanje dobrote, poskušali in zalivali pozno v večer ob zvokih domače frajtonarice. Tako je Salamiada 90 na Ratežu po začetnih težavah le uspešna, še najbolj siva pa je bila ocenjevalna komisija, v kateri so bili priznani strokovnjaki Dušan Fortuna, Jože Jaki, Niko Veselič, Tone Celič in Drago Hadl, saj je morala pokusiti kar 49 poslatih vzorcev salam in 7 klobas.

V Turističnem društvu Ratež, ki je organizator prireditve, so lahko zadovoljni z udeležbo, še bolj pa so zadovoljni udeleženci. Za salame so dobili diplome Franc Štirof iz Artiča, Janez Ivanetič iz Črnomlja in Stane Lah iz Šentjerneja, za klobase pa Jože Kranj iz Malih Brusnic, Danica Senica iz Novega mesta in Pater Lenče iz Črne na Koroškem.

BOGASTVO OKUSOV — Take imajo Dolenjci! Novinarji Kaja, mariborske revije, ki je prevzela pokroviteljstvo nad Salamiado 90, so se samo čudili.

Priznanja za salame so po vrstnem redu prejeli še: Janez Tršinar, Šentjernej (1. in 7. mesto); Marjan Zupančič, Šentjernej; Jože Mrak, Sela pri Ratežu, Alojz Vrtačič, Šentjernej; Andrej Senica, Novo mesto; Janez Ruperčič, Šentjernej; Franc Kostrevec, Ratež; Branko Jurič, Brežice (9. in 16. mesto); Ivan Mikulič, Novo mesto; Karl Rožman, Brežice; Alojz Vesel, Novo mesto; Iztok Likar, Novo mesto; Anton Meglič, Trebnje; Janko Badovinac, Metlika, in Peter Lenče iz Črne na Koroškem.

Nova podoba parka v Mokricah

Z načrtnim urejanjem bomo ohranili in obnovili nekdanje vrednosti

»Sto let se v palači ni zganilo pravi nič, niti miška ne. Zunaj jo je okrog in okrog obrasla trda hosta, le streho je bilo še videti nad krošnjami dreves,« pravi pravljica o Trnuljčici. Prav podobno zgodbo pa bi lahko zapisali tudi za grad Mokrice oziroma pripadajoči grajski park, ki ga uvrščamo med najpomembnejše spomenike oblikovane narave v Sloveniji.

Grajski park je bil zasnovan v preteklem stoletju v krajinskem slogu vrtnega oblikovanja. Kulise dreves, igra svetlobe in sence ter preplet sosledja jas ustvarja slikovita krajinska prizorišča. V parku je evidentiranih okoli 70 eksotičnih in avtohtonih drevesnih in grmovnih vrst. Izstopajo veličastno razrasle platane, gabri, bukke, tise in tulipanovci. Pomembni parkovni prvini sta tudi voda, ki nastopa kot umetno jezero in baročne skulpture štirih letnih

časov. Vizualno park ne izstopa, temveč se staplja z okoljem in s pripadajočo grajsko arhitekturo ter z objekti v parku.

Kljub izjemnim potencialom in pomenu pa je stanje parka zaskrbljujoče, saj praktično od prve svetovne vojne ni bil več vzdrževan. Prepuščen je bil tako rekoč samemu sebi oziroma naravnim silam. Nekdanji parkovni koncept je dobil zabrisan, saj je park začel dobivati gozdni značaj, v katerem so se razbohotili številni samosevci in gozdni plevel. Nedvomno je svoje prispeval tudi čas oziroma biološka zrelost, v kateri je danes večina prvotno zasajene parkovne vegetacije.

»In tako, kot se je prebudila Trnuljčica,« je tudi mokriški park pričel dobivati novo podobo. V skladu s konservatorskim programom sanacije in ureditve parka, ki ga je pripravil naš zavod, so se ob finančni pomoči Kulturne skupnosti Slovenije, Občinske kulturne skupnosti Brežice in Term Čatež pričeli izvajati prvi sanacijski ukrepi.

Lani smo z drevesnokirurškimi posegi poskrbeli za posamezna obolela drevesa, zatem pa smo nadaljevali s sistematičnimi urejevalskimi deli ob ce-

sti, ki vodi v grad. Zahtevno delo je opravil gozdar Milan Sercer iz Ljubljane.

Pred kratkim pa smo pričeli odpirati vedute na grad. S postopnim odstranjevanjem visokoraste vegetacije z grajskega griča je tako mogočna grajska arhitektura ponovno pridobila svoje nekdanjo vlogo in pričela obvladovati prostor.

Veliko sprememb je tudi v osrednjem parkovnem delu, kjer trenutno odstranjujemo vsa bolna in suha drevesa, nekatere samosevce in drevesa, ki ne sodijo v parkovni koncept. Tako bomo postopno z načrtnim urejanjem ohranili in obnovili prvotne vrtnoarhitekturne kvalitete tega pomembnega spomenika objekta in jih hkrati vključevali v razvoj kvalitativne gostinsko-turistične ponudbe.

Dela so še v polnem teku, zato bo mesec maj najbolj primeren za prve sprehode po parku, kjer začetna dela že kažejo prve rezultate: odpirajo se novi pogledi na grad, kapelo, parkovne deljave in prijetne koticke ... Pridite in pogledjte!

ANDREJ HUDOKLIN
Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine
Novo mesto

DOBRODELNI KONCERT V LESKOVCE

LESKOVEC — Jutri ob 17. uri bo v prostorih tukajšnje osnovne šole dobrodelni koncert »Odpiramo srca tistim, ki so izgubili sonce«. Organiziralo ga Društvo za pomoč duševno prizadetim Krško v sodelovanju s Studiom D iz Novega mesta. Izkupiček s koncerta bodo namenili ureditvi še enega razvojnega oddelka za predšolske otroke z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, v katerega bi se lahko vključili otroci iz cele krške občine. Na petkovi prireditvi, katere sponzorji so Videm in JE Krško ter Studio D Novo mesto, bodo nastopili Pop design, Don Mentoni blues band, Romeo, Memories, Božidar Wolfand Wolf, Simona Weiss, Majda Arh, Nace Junkar, Helena Blagne, Sandra Dimnik, Zlatko Dobrič, Anika in Tina Horvat, Rudi Radin in Stanka Macur. Na koncertu bodo študentje prodajali svoje ročno izdelane igrače, izkupiček pa bodo namenili prav tako za ureditev oddelka. Predšolski otroci imajo na prireditvi prost vstop.

Čevljar duša zbora

Darko Duša usposobil harmonikarski zbor v Osilnici

OSILNICA — Komaj mesec dni je minil od sklepa KSD Tone Ožbolt v Osilnici, da bodo ustanovili tudi harmonikarski zbor, ko so se harmonikarji že predstavili na nedavnem javnem nastupu in poželi veliko priznanje. Vodja Darko Duša je povedal, da za nastop, ki je zelo uspeh, pravzaprav niso skupaj kaj dosti vadili. Trenutno šteje harmonikarski zbor 7 ali 8 članov, ki so s slovenskega in hrvaškega brega Kolpe in Čabranke. Stari so od 9 do 60 let, vsi pa kar dobro obvladajo igranje na harmoniko.

Njegova zamisel pa je, da bi usposobil dober ansambel šestih članov (bas in ritem kitara, klavir-

Darko Duša

ska harmonika in frajtonarica ter pevec in pevka). Doslje mu je na hitro uspelo sestaviti manjši ansambel, s katerim so se prvič predstavili na prireditvi za dan žena, ko so nastopili v kulturnem programu, nato pa so igrali še za ples.

Darko je po poklicu čevljar in namerava v Osilnici odpreti čevljarsko delavnico ter trgovino s čevlji in čevljarskimi potrebščinami.

J. P.

Halo, tu bralec »Dolenjca«

Le trije klici — Video center Dolenjske ponuja nevidne kasete — Belokranjka se ne strinja s polemiko o prof. Ovnu, motijo jo tudi Novolesove »zdrahe«

NOVO MESTO — Kot kaže, bomo morali uro našega »zelenega telefona pomakniti bolj v večerne ure, saj topli spomladanski dnevi niso ravno primereni za sedenje pri telefonskem aparatu. Po klicih sodeč — ta četrtek smo jih sprejeli le tri — je večina naših bralcev ta čas še v vinogradih, na vrtovih ali pa posedajo na toplem soncu. Pa vseeno zapišimo, kaj so nam potarnali naši »telefonisti«.

Prva je poklicala Majda Makše iz Novega mesta in se potožila nad Video centrom Dolenjske, ki ima izposojevalnico video kaset na Cesti komandanta Staneta. Lastnik te izposojevalnice si v zadnjem času zagotovo nima časa ogledati kaset, ki jih ponuja, sicer bi lahko videl, da ne bi nič videl. Mnoge kasete so takšne, da jih enostavno ni mogoče gledati. Podnapisi so kar v treh jezikih, slika na ekranu se trese, povrhu pa je še brez ostrine.

Belokranjka, ki je hotela ostati anonimna, se je predstavila kot partizanka iz leta 1942. »Ne strinjam se s polemiko o prof. Ovnu, ki je bila objavljena v vašem časopisu, in nasploh me moti, da se o teh stvareh tako piše. Tudi Novolesove »zdrahe«, objavljene v pismih bralcev niso povsem upravičene. Tisti, ki je to kritiko vodstvu napisal, je sam kriv prav toliko, saj bi na to lahko opozoril že prej,« je po telefonu povedala Belokranjka in na koncu dodala, da ima kot partizanka danes le še bolezen, mnogi njeni nekdanji »hostni tovariši« pa velike koristi in dobre penzije.

Zadnji klic je prišel iz ZR Nemčije iz mesta Aalen. Oglasil se nam je naš rojak Anton Cizerle, doma iz Sevnice, ki že 22 let dela v tem nemškem mestu. Zanima ga naša predvolilna bitka in bodočnost Slovenije. Vsa dogajanja redno spremlja po časopisih. Zadnji mesec je razočaran nad pošto, saj Dolenjca prejme s tedensko zamudo, enako tudi Nedeljca. Ob novi organiziranosti podjetij je pričakoval, da bo

dostava sedaj hitrejša in boljša, žal je obratno. Lahko mu obljubimo, da se bomo za naš časopis že pozanimali, kje se zatika.

J. P.

MARTIN KRPAN V ČRNOMLJU

ČRNO MELJ — Diskoteka Grad v Črnomlju bo v letošnjem letu že drugič poskrbela za živo rock glasbo. Skupina Martin Krpan bo v soboto, 24. marca, dokazala, da je še vedno prva na slovenski rock sceni.

ZLATKO DOBRIČ V ZDRAVILIŠČU

DOLENJSKE TOPLICE — V Zdravilišču Dolenjske Toplice bo v petek, 23. marca, gostoval pevec Zlatko Dobrič, ki se je občinstvu prijeljubil predvsem s pesmijo »Ne joči, Anica«. V Dolenjskih Toplicah ga bo spremljala skupina Komet. Ples se bo začel ob 20.30. Zdraviliščarji pa vam bodo z veseljem ponudili dobrote topliške kuhinje.

TRIO SLAVČEK V LANGENHAGNU

NOVO MESTO — V soboto na Jožefovo je društvo Krka iz tega partnerskega mesta v ZR Nemčiji spet pripravilo praznovanje, na katero so povabili tudi Novomeščane. Delegacijo je tokrat predstavljali kar trio bivšega ansambla Slavček z vodjem Ivanom Šiško in njunima sinovoma Stankom in Janijem. V dvorani kluba se je zbralo več kot 150 naših zdomevcov in gostov, ki so se ob glasbi tega tria zabavali do jutranjih ur.

Nenavadno voščilo za rojstni dan

Kaj je doživel Maks Podobnik na svojo 60-letnico — Uspešen pobeg

KOČEVJE — Maks Podobnik iz Kočevja je upokojenec in tudi vztrajen planinec. Skoraj vsak dan in ob vsakem vremenu krene vsaj na Mestni vrh in tam pešači po več ur. Že nekajkrat je na teh pohodih naletel na medveda, nazadnje 15. februarja letos. Takrat — imel je prav 60. rojstni dan — se je spet sam odpravil na Mestni vrh. Nekako na pol poti med Fridrihštajnom in Mestnim vrhom je kar naenkrat planila nanj tuleča medvedka. Maks se je še v zadnjem trenutku umaknil napadajoči živali, ki ga je zgrešila tako rekoč za las. Po prvih naskokih se je očitno premislila, saj ga ni več napadala. Toda to še ni pomenilo konec hudega. Maksa je namreč začel loviti drugi medved. Mož je bežal, medved pa ga je hotel obiti in mu presekat pot. Na srečo so bile tam vrtače in kadunje, ki so razjarjeni živali močno podaljšale pot. Tako je Maksu uspelo pobegeti pred zlovesčimi kremplji v planinsko kočjo za Mestnim vrhom.

J. P.

• Kdor ni trpel, ne pozna nič; ne do brega, ne slabega, ne ljudi. Tak človek ne pozna niti samega sebe. (F. Fenelon)

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličite nas lahko vsak četrtek popoldan, med 18. in 19. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.

KINOLOŠKO DRUŠTVO NOVO MESTO

obvešča,

da se še lahko vpišete v tečaj za SOLANJE PŠOV v torek in četrtek ob 16. uri na vežbališču na Grabnu pri novem mostu v Ločni.

158/12

kozerija

SAJ TO JE BIL VENDAR DNEVNIK!

— Prava škoda, ate, da te ni bilo včeraj zvečer doma.
— Smo imeli obiske?
— Ne, ampak sva se z mamo imenito zabavala.
— Lahko z vem, s čim?
— Stric, ki je govoril po televiziji, je razlagal, da srbske blokade slovenskega gospodarstva sploh ni. Rekel je, da bojkota ni, da so srbski kupci enostavno prenehali kupovati slovensko blago.

— Česa ne poveš!
— Pa to še ni vse, ate.
— Poslušam, nadaljuj.
— Drugi stric je govoril o Kosovu. Rekel je, da v demonstrante niso streljali miličniki.
— Zanimivo.
— Ja, rekel je, da so demonstranti sami streljali v demonstrante, da so si sami streljali v hrbe, Albanci Albancem. Srbski miličniki so metali v demonstrante samo solzivec.

— Pa z gumijevkami so jih, ne?
— Mogoče kakšnega.
— In to je vse?

— Ni še vse, ne. Govorili so tudi o razširivi obmejnega pasu od 100 na 1000 metrov.
— Verjetno so pokazali sedeče slovenske politike in druge ljudi na meji.

— Tudi to so, vendar so se z juga zgražali nad tem.

— Zgražali so se?
— Da, rekli so, kako sedeči Slovenci ne razumejo, da gre za pridobivanje ugleda Jugoslavije v svetu. Rekli so, da Jugoslavija pridobiva ugled.
— Daj, napni možgane, pa se spomni, kako je bilo naslov tej humoristični oddaji!
— Saj to sploh ni bila humoristična oddaja, ate, z mamo sva gledala televizijski Dnevnik.
TONI GAŠPERIČ

studio D
DOSTI NAJBOLEŠI

Lestvica narodnozabavne glasbe
Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je prejšnji teden podelil nagrado za sodelovanje pri oblikovanju lestvice MIRKU KORITNIKU iz Trbovelj. Za nagrado mu čestitamo! Lestvica najbolj priljubljenih narodnozabavnih melodij pa je za ta teden z eno novostjo takšna:

- 1 (3) Dolenjski kaveljci — ANSAMBEL I. PUGLIJA
- 2 (1) Jasmin — SPOMIN
- 3 (4) Vzcvetele so veje jasmina — DOLENJSKI FANTJE
- 4 (2) Radi imamo vse ljudi — ANSAMBEL I. RUPARJA
- 5 (8) Kakor sedaj cvetel bo maj — ANSAMBEL F. MIHALIČA
- 6 (6) Haha, Košir se še ne da — AVSENIK
- 7 (5) Ljubezni mi nisi dala — FANTJE Z VSEH VETROV
- 8 (10) Pa prišel je dan poroke — ANSAMBEL V. PETRIČA
- 9 (9) Česnja že cvete — GORENJI
- 10 (—) Ko je praznovanje — ANSAMBEL M. KLINCA

Predlog za prihodnji teden: Ženinu in nevesti — MARIBORSKI KVINTET

Glasujem za: .....

Moj naslov: .....

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto